

Regeringens proposition

1989/90: 14

om godkännande av Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, m. m.

Prop.
1989/90: 14

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 26 oktober 1989.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Odd Engström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden och antar en lag om denna handräckningskonvention. I propositionen föreslås vidare att riksdagen godkänner en lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Slutligen föreslås vissa ändringar i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift, lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag, uppbördslagen (1953:272), sekretesslagen (1980:100) och rättegångsbalken.

Konventionen, som tillkommit på svenskt initiativ, har utarbetats av Europarådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Konventionen överensstämmer till stora delar med det nordiska multilaterala handräckningsavtalet och innehåller bl. a. regler om informationsutbyte för taxerings- och beskattningsändamål, delgivning av handlingar, indrivning av skatter och avgifter samt vidtagande av säkringsåtgärder. En förutsättning för att konventionen skall träda i kraft är att fem stater har samtyckt till att vara bundna av konventionen.

Lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden avses ersätta bl. a. lagen (1978:352) om utredning i utländskt skatteärende samt, beträffande vissa skatter och avgifter, lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift. I den nya lagen anges de grundförutsättningar vilka måste föreligga för att svensk myndighet skall få bistå utländsk myndighet i ett handräckningsärende respektive för att svensk myndighet skall få begära handräckning i främmande stat. Lagen innehåller också en rad andra bestämmelser till skydd för den enskilde, exempelvis om att skattskyldig som berörs av uppgifter vilka översänds till utländsk myndighet under vissa

förutsättningar skall tillställas uppgifterna i fråga för kännedom. Några av de förslag som skatteindrivningsutredningen lade fram i betänkandet Indrivningsuppdrag till och från Sverige (Ds Fi 1984: 14) behandlas också i detta sammanhang. Detta gäller bl. a. ärendevägen vid handräckning, inrättande av en specialistfunktion för utlandsindrivning samt användningen av konsulatansmaning. Med anledning av förslagen föreslås bl.a. vissa ändringar i uppbördslagen.

De föreslagna ändringarna i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift är föranledda av ovan redovisade lagförslag och innebär att lagen i fortsättningen endast skall vara tillämplig på indrivning av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med export eller import av varor. En annan betydelsefull ändring är att delar av de i den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden intagna bestämmelserna till skydd för enskilda också görs tillämpliga också på indrivning som sker med stöd av lagen om uttagande av skatt, tull och annan allmän avgift respektive handräckning som sker med stöd av lagen om utredning angående brott mot utländsk tullag.

De föreslagna lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1990.

I konventionen återfinns vissa sekretessbestämmelser som går längre än motsvarande bestämmelser i intern svensk lagstiftning. För att Sverige på ett effektivt sätt skall kunna delta i det mycket viktiga internationella samarbetet på skatteområdet fordras att de minimikrav på sekretess som uppställs i konventionen kan tillgodoses. Med anledning härav har föreslagits vissa ändringar i 12 kap. 3 och 4 §§ sekretesslagen samt i 5 kap. 1 § rättegångsbalken. Svensk domstol blir enligt dessa förslag skyldig att för uppgift som har erhållits med stöd av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat förordna om att sekretessen skall bestå såväl i fråga om förebringade uppgifter som i fråga om uppgifter som tagits in i dom eller annat beslut. Vidare innebär förslaget att svenska domstolar blir skyldiga att hålla förhandlingar inom stängda dörrar i den mån sekretess gäller enligt 9 kap. 3 § sekretesslagen och det skulle strida mot avtalet i fråga att uppgiften röjs.

Även de föreslagna ändringarna i sekretesslagen respektive rättegångsbalken föreslås träda i kraft den 1 januari 1990.

Lagförslagen i denna proposition har granskats av lagrådet. Propositionen innehåller därför tre huvuddelar: lagrådsremissen (s. 56), lagrådets yttrande (s. 133) och föredragandens ställningstaganden till lagrådets synpunkter (s. 146). De som vill ta del av samtliga skäl för lagförslagen måste därför läsa alla tre delarna.

Lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig
handräckning i skatteärenden

Härigenom föreskrivs följande.

Den av Europarådet och OECD upprättade konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, som öppnades för undertecknande den 25 januari 1988, skall gälla för Sveriges del. Konventionen är avfattad på engelska och franska språken. Båda texterna har samma giltighet. Den engelska och franska texten liksom en svensk översättning finns intagen i en bilaga till denna lag. Vilka skatter och avgifter som omfattas av konventionen anges särskilt genom tillkännagivande.

**CONSEIL DE L'EUROPE
CONVENTION
CONCERNANT L'ASSISTANCE AD-
MINISTRATIVE MUTUELLE EN MATIÈRE
FISCALE**

**COUNCIL OF EUROPE
CONVENTION
ON MUTUAL ADMINISTRATIVE
ASSISTANCE IN TAX MATTERS**

**CONVENTION CONCERNANT L'ASSIS-
TANCE ADMINISTRATIVE MUTUELLE
EN MATIÈRE FISCALE**

**CONVENTION ON MUTUAL ADMINIS-
TRATIVE ASSISTANCE IN TAX MAT-
TERS**

Préambule

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les pays Membres de l'Organisation de Coopération et de Développement Economiques, (OCDE), signataires de la présente Convention.

Considérant que le développement des mouvements internationaux de personnes, de capitaux, de biens et de services – par ailleurs largement bénéfique – a accru les possibilités d'évasion et de fraude fiscales, ce qui nécessite une coopération croissante entre les autorités fiscales;

Prenant note avec satisfaction de tous les efforts déployés au cours des dernières années sur le plan international, que ce soit à titre bilatéral ou multilatéral, pour lutter contre l'évasion et la fraude fiscales;

Considérant qu'une coordination des efforts est nécessaire entre les Etats pour encourager toutes les formes d'assistance administrative en matière fiscale, pour les impôts de toute nature, tout en assurant une protection appropriée des droits des contribuables;

Reconnaissant que la coopération internationale peut jouer un rôle important en facilitant une évaluation correcte des obligations fiscales et en aidant le contribuable à faire respecter ses droits;

Considérant que les principes fondamentaux en vertu desquels toute personne peut, dans la détermination de ses droits et obliga-

Preamble

The member States of the Council of Europe and the Member countries of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), signatories of this Convention,

Considering that the development of international movement of persons, capital, goods and services – although highly beneficial in itself – has increased the possibilities of tax avoidance and evasion and therefore requires increasing co-operation among tax authorities;

Welcoming the various efforts made in recent years to combat tax avoidance and tax evasion on an international level, whether bilaterally or multilaterally;

Considering that a co-ordinated effort between States is necessary in order to foster all forms of administrative assistance in matters concerning taxes of any kind whilst at the same time ensuring adequate protection of the rights of taxpayers;

Recognising that international co-operation can play an important part in facilitating the proper determination of tax liabilities and in helping the taxpayer to secure his rights;

Considering that fundamental principles entitling every person to have his rights and obligations determined in accordance with a

Bilaga
Översättning

**EUROPARÅDS- OCH
OECD-KONVENTIONEN
OM ÖMSESIDIG HANDRÄCKNING I
SKATTEÄRENDEN**

**KONVENTION
OM ÖMSESIDIG HANDRÄCKNING I
SKATTEÄRENDEN**

Inledning

Undertecknarna av denna konvention, medlemsstater i Europarådet och medlemsländer i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)

som beaktar att den i och för sig positiva utvecklingen av det internationella flödet av personer, kapital, varor och tjänster har ökat möjligheterna till skatteundandragande och skatteflykt och att detta medfört behov av ett utökat samarbete skattemyndigheter emellan;

som välkomnar de olika åtgärder som under senare år vidtagits på internationell nivå, såväl bilateralt som multilateralt, för att motverka skatteundandragande och skatteflykt;

som konstaterar att internationellt samordnade ansträngningar är nödvändiga för att befärma alla former av handräckning i ärenden som rör skatter av varje slag och för att på samma gång ge de skattskyldigas rättigheter fullgott skydd;

som är medvetna om att internationellt samarbete kan spela en viktig roll för att underlätta ett korrekt bestämmande av skattskyldighet och för att underlätta för den skattskyldige att få sina rättigheter tillgodosedda;

som finner att de grundläggande principer, vilka ger varje person rätt att få sina rättigheter och skyldigheter prövade i enlighet med

tions, prétendre à une procédure régulière doivent être reconnus dans tous les Etats comme s'appliquant en matière fiscale et que les Etats devraient s'efforcer de protéger les intérêts légitimes du contribuable, en lui accordant notamment une protection appropriée contre la discrimination et la double imposition;

Convaincus dès lors que les Etats ne doivent pas prendre des mesures ni fournir des renseignements d'une manière qui ne soit pas conforme à leur droit et à leur pratique et doivent tenir compte du caractère confidentiel des renseignements, ainsi que des instruments internationaux relatifs à la protection de la vie privée et au flux de données de caractère personnel;

Désireux de conclure une Convention d'assistance administrative mutuelle en matière fiscale,

Sont convenus de ce qui suit:

Chapitre I

Champ d'application de la convention

Article 1

Objet de la Convention et personnes visées

1. Les Parties s'accordent mutuellement, sous réserve des dispositions du Chapitre IV, une assistance administrative en matière fiscale. Cette assistance couvre, le cas échéant, des actes accomplis par des organes judiciaires.

2. Cette assistance administrative comprend:

a. l'échange de renseignements, y compris les contrôles fiscaux simultanés et la participation à des contrôles fiscaux menés à l'étranger;

b. le recouvrement des créances fiscales y compris les mesures conservatoires; et

c. la notification de documents.

3. Une Partie accordera son assistance administrative, que la personne affectée soit un résident ou un ressortissant d'une Partie ou de tout autre Etat.

proper legal procedure should be recognised as applying to tax matters in all States and that States should endeavour to protect the legitimate interests of taxpayers, including appropriate protection against discrimination and double taxation;

Convinced therefore that States should not carry out measures or supply information except in conformity with their domestic law and practice, having regard to the necessity of protecting the confidentiality of information, and taking account of international instruments for the protection of privacy and flows of personal data;

Desiring to conclude a convention on mutual administrative assistance in tax matters;

Have agreed as follows:

Chapter I

Scope of the convention

Article 1

Object of the Convention and persons covered

1. The Parties shall, subject to the provisions of Chapter IV, provide administrative assistance to each other in tax matters. Such assistance may involve, where appropriate, measures taken by judicial bodies.

2. Such administrative assistance shall comprise:

a. exchange of information, including simultaneous tax examinations and participation in tax examinations abroad;

b. assistance in recovery, including measures of conservancy; and

c. service of documents.

3. A Party shall provide administrative assistance whether the person affected is a resident or national of a Party or of any other State.

ett rättsligt reglerat förfarande, bör erkännas såsom tillämpliga på skatteärenden i alla stater och att staterna bör eftersträva att skydda de skattskyldigas berättigade intressen, däri inbegripet skäligt skydd mot diskriminering och dubbelbeskattning;

som därför är övertygade om att stater inte bör vidta åtgärder eller bistå med upplysningar annat än i överensstämmelse med intern lagstiftning och praxis samt att därvid bör beaktas nödvändigheten av att skydda konfidentiella upplysningar och befintliga internationella instrument för skyddande av integritet och flöden av personliga uppgifter;

som önskar ingå en konvention om ömsesidig handräckning i skatteärenden;

har kommit överens om följande:

KAPITEL I

Konventionens tillämpningsområde

Artikel 1

Konventionens syfte och personer som omfattas av konventionen

1. Parterna skall, om inte bestämmelserna i kapitel IV föranleder annat, biträda varandra med handräckning i skatteärenden. Handräckningen får, där så är lämpligt, omfatta åtgärder vidtagna av rättstillämpande myndigheter.

2. Sådan handräckning skall avse

a) utbyte av upplysningar, häri inbegripet samtidiga skatteutredningar och deltagande i skatteutredning i utlandet;

b) bistånd vid indrivning, häri inbegripet säkringsåtgärder; och

c) delgivning av handlingar.

3. Part skall biträda med handräckning oavsett om personen som berörs har hemvist i eller är medborgare i en part eller i annan stat.

Article 2

Impôts visés

1. La présente Convention s'applique:
 - a. aux impôts suivants:
 - i. impôts sur le revenu ou les bénéfices,
 - ii. impôts sur les gains en capital qui sont perçus séparément de l'impôt sur le revenu ou les bénéfices,
 - iii. impôts sur l'actif net, qui sont perçus pour le compte d'une Partie; et
 - b. aux impôts suivants:
 - i. impôts sur le revenu, les bénéfices ou les gains en capital ou l'actif net qui sont perçus pour le compte des subdivisions politiques ou des collectivités locales d'une Partie,
 - ii. cotisations de sécurité sociale obligatoires dues aux administrations publiques ou aux organismes de sécurité sociale de droit public, et
 - iii. impôts d'autres catégories, à l'exception des droits de douane, perçus pour le compte d'une Partie, savoir:
 - A. impôts sur les successions ou les donations,
 - B. impôts sur la propriété immobilière,
 - C. impôts généraux sur les biens et services, tels que taxes sur la valeur ajoutée ou impôts sur les ventes,
 - D. impôts sur des biens et services déterminés, tels que droits d'accises,
 - E. impôts sur l'utilisation ou la propriété des véhicules à moteur,
 - F. impôts sur l'utilisation ou la propriété de biens mobiliers autres que les véhicules à moteur,
 - G. tout autre impôt;
 - iv. impôts des catégories visées à l'alinéa iii ci-dessus, qui sont perçus pour le compte des subdivisions politiques ou des collectivités locales d'une Partie.
2. Les impôts existants auxquels s'applique la présente Convention sont énumérés à l'Annexe A selon les catégories mentionnées au paragraphe 1.
3. Les Parties communiquent au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe ou au Secrétaire Général de l'OCDE (ci-après dénommés «Dépositaires») toute modification devant

Article 2

Taxes covered

1. This Convention shall apply:
 - a. to the following taxes:
 - i. taxes on income or profits,
 - ii. taxes on capital gains which are imposed separately from the tax on income or profits,
 - iii. taxes on net wealth, imposed on behalf of a Party; and
 - b. to the following taxes:
 - i. taxes on income, profits, capital gains or net wealth which are imposed on behalf of political subdivisions or local authorities of a Party,
 - ii. compulsory social security contributions payable to general government or to social security institutions established under public law, and
 - iii. taxes in other categories, except customs duties, imposed on behalf of a Party, namely:
 - A. estate, inheritance or gift taxes,
 - B. taxes on immovable property,
 - C. general consumption taxes, such as value-added or sales taxes,
 - D. specific taxes on goods and services such as excise taxes,
 - E. taxes on the use or ownership of motor vehicles,
 - F. taxes on the use or ownership of movable property other than motor vehicles,
 - G. any other taxes;
 - iv. taxes in categories referred to in subparagraph (iii) above which are imposed on behalf of political sub-divisions or local authorities of a Party.
2. The existing taxes to which the Convention shall apply are listed in Annex A in the categories referred to in paragraph 1.
3. The Parties shall notify the Secretary General of the Council of Europe or the Secretary General of OECD (hereinafter referred to as the "Depositaries") of any change to be

Artikel 2

Skatter som omfattas av konventionen

1. Denna konvention skall tillämpas på
 - a) följande skatter:
 - i) skatter på inkomst eller vinst,
 - ii) skatter på realisationsvinst vilka påförs vid sidan av skatt på inkomst eller vinst,
 - iii) skatter på förmögenhet, som påförs för en parts räkning; och
 - b) följande skatter:
 - i) skatter på inkomst, vinst, realisationsvinst eller förmögenhet, vilka påförs för en parts politiska underavdelningars eller lokala myndigheters räkning;
 - ii) obligatoriska socialförsäkringsavgifter som betalas till myndighet eller till offentligrättslig socialförsäkringsinstitution;
 - iii) skatter av annat slag (tullavgifter undantagna) som påförs för en parts räkning, såsom:
 - A. skatter på kvarlåtenskap, arv eller gåva;
 - B. skatter på fast egendom;
 - C. allmänna konsumtionsskatter, såsom mervärdesskatter och omsättningsskatter;
 - D. specifika skatter på varor och tjänster, såsom acciser;
 - E. skatter på brukandet eller innehavet av motorfordon;
 - F. skatter på brukandet eller innehavet av annan lös egendom än motorfordon;
 - G. andra skatter;
 - iv) skatter av annat slag som angivits i punkt iii), vilka påförs för en parts politiska underavdelningars eller lokala myndigheters räkning.
2. De för närvarande utgående skatter på vilka konventionen tillämpas finns förtecknade i bilaga A enligt klassificeringen i punkt 1.
3. Parterna skall underrätta generalsekretären i Europarådet eller generalsekretären i OECD (i fortsättningen benämnda "depositorierna") om varje ändring som skall göras i

être apportée à l'Annexe A et résultant d'une modification de la liste mentionnée au paragraphe 2. Ladite modification prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Dépositaire.

4. La présente Convention s'applique aussi, dès leur introduction, aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis dans une Partie après l'entrée en vigueur de la Convention à son égard et qui s'ajouteraient aux impôts existants énumérés à l'Annexe A, ou qui les remplaceraient. Dans ce cas, la Partie intéressée informera l'un des Dépositaires de l'introduction de ces impôts.

Chapitre II Définitions générales

Article 3

Définitions

1. Aux fins de la présente Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente:

a. les expressions «Etat requérant» et «Etat requis» désignent respectivement toute Partie qui demande assistance administrative en matière fiscale et toute Partie à laquelle cette assistance est demandée;

b. le terme «impôt» désigne tout impôt ou cotisation de sécurité sociale, visé par la présente Convention conformément à l'Article 2;

c. l'expression «créance fiscale» désigne tout montant d'impôt ainsi que les intérêts, les amendes administratives et les frais de recouvrement y afférents, qui sont dus et non encore acquittés;

d. l'expression «autorité compétente» désigne les personnes et autorités énumérées à l'Annexe B;

e. le terme «ressortissants», à l'égard d'une Partie, désigne:

i. toutes les personnes physiques qui possèdent la nationalité de cette Partie, et

ii. toutes les personnes morales, sociétés de personnes, associations et autres entités

made to Annex A as a result of a modification of the list mentioned in paragraph 2. Such change shall take effect on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Depository.

4. The Convention shall also apply, as from their adoption, to any identical or substantially similar taxes which are imposed in a Contracting State after the entry into force of the Convention in respect of that Party in addition to or in place of the existing taxes listed in Annex A and, in that event, the Party concerned shall notify one of the Depositories of the adoption of the tax in question.

Chapter II General definitions

Article 3

Definitions

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires:

a. the terms "applicant State" and "requested State" mean respectively any Party applying for administrative assistance in tax matters and any Party requested to provide such assistance;

b. the term "tax" means any tax or social security contribution to which the Convention applies pursuant to Article 2;

c. the term "tax claim" means any amount of tax, as well as interest thereon, related administrative fines and costs incidental to recovery, which are owed and not yet paid;

d. the term "competent authority" means the persons and authorities listed in Annex B;

e. the term "nationals", in relation to a Party, means:

i. all individuals possessing the nationality of that Party, and

ii. all legal persons, partnerships, associations and other entities deriving their status

bilaga A till följd av att den förteckning som avses i punkt 2 modifierats. Sådan ändring träder i kraft den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag depositarien mottagit underrättelsen.

4. Om en part, vid sidan av eller i stället för de skatter som finns förtecknade i bilaga A, inför en skatt av samma eller i huvudsak likartat slag efter det att konventionen trätt i kraft i denna part är konventionen tillämplig även på denna skatt från och med dess införande. Parten skall i sådant fall underrätta endera depositarien om införandet av skatten.

Kapitel II

Allmänna definitioner

Artikel 3

Definitioner

1. Om inte sammanhanget föranleder annat, har vid tillämpningen av denna konvention följande uttryck nedan angiven betydelse:

a) ”den ansökande staten” och ”den anmodade staten” åsyftar den part som framställt begäran om handräckning i skatteärende respektive den part som anmodats att ge sådan handräckning;

b) ”skatt” åsyftar varje skatt eller socialförsäkringsavgift på vilken konventionen tillämpas i enlighet med artikel 2;

c) ”skattefordran” åsyftar skattebelopp och ränta på sådant belopp samt därmed sammanhängande administrativa pålagor och kostnader i samband med indrivning, vilka är förfallna men ännu inte betalda;

d) ”behörig myndighet” åsyftar personer och myndigheter som anges i bilaga B;

e) ”medborgare” åsyftar i fråga om en part:

i) fysisk person som är medborgare i denna part, och

ii) juridisk person, handelsbolag, samslutning och annan enhet som bildats i

constituées conformément à la législation en vigueur dans cette Partie.

Pour toute Partie qui fait une déclaration à cette fin, les termes utilisés ci-dessus devront être entendus au sens des définitions contenues dans l'Annexe C.

2. Pour l'application de la Convention par une Partie, toute expression qui n'y est pas définie a le sens que lui attribue le droit de cette Partie concernant les impôts visés par la Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente.

3. Les Parties communiquent à l'un des Dépositaires toute modification devant être apportée aux Annexes B et C. Ladite modification prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Dépositaire.

Chapitre III **Formes d'assistance**

Section I

Echange de renseignements

Article 4

Disposition générale

1. Les Parties échangent, notamment comme il est prévu dans la présente Section, les renseignements qui paraîtront pertinents pour:

a. procéder à l'établissement et à la perception des impôts, au recouvrement des créances fiscales ou aux mesures d'exécution y relatives, et

b. exercer des poursuites devant une autorité administrative ou engager des poursuites pénales devant un organe juridictionnel.

Les renseignements qui, selon toute vraisemblance, seraient dénués de pertinence au regard des objectifs ci-dessus ne peuvent faire l'objet d'échange en application de la présente Convention.

2. Une Partie ne peut utiliser les renseignements ainsi obtenus comme moyen de preuve devant une juridiction pénale sans avoir obtenu l'autorisation préalable de la Partie qui les lui a fournis. Toutefois, deux ou plusieurs Parties peuvent, d'un commun

as such from the laws in force in that Party.

For each Party that has made a declaration for that purpose, the terms used above will be understood as defined in Annex C.

2. As regards the application of the Convention by a Party, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the law of that Party concerning the taxes covered by the Convention.

3. The Parties shall notify one of the Depositories of any change to be made to Annexes B and C. Such change shall take effect on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Depository in question.

Chapter III **Forms of assistance**

Section I

Exchange of information

Article 4

General provision

1. The Parties shall exchange any information, in particular as provided in this Section, that is foreseeably relevant to:

a. the assessment and collection of tax, and the recovery and enforcement of tax claims, and

b. the prosecution before an administrative authority or the initiation of prosecution before a judicial body.

Information which is unlikely to be relevant to these purposes shall not be exchanged under this Convention.

2. A Party may use information obtained under this Convention as evidence before a criminal court only if prior authorisation has been given by the Party which has supplied the information. However, any two or more Parties may mutually agree to waive the con-

enlighet med den lagstiftning som gäller i denna part.

I fråga om part som avgett förklaring i detta syfte skall ovan använda uttryck förstås så som de definierats i bilaga C.

2. Då en part tillämpar konventionen har, såvida inte sammanhanget föranleder annat, varje uttryck som inte definierats i konventionen den betydelse som uttrycket har enligt denna parts lagstiftning i fråga om skatter som omfattas av konventionen.

3. Parterna skall underrätta endera depositarien om alla de ändringar som bör göras i bilagorna B och C. Sådan ändring träder i kraft den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag depositarien mottagit underrättelsen.

Kapitel III

Handräckningens former

Avdelning I

Utbyte av upplysningar

Artikel 4

Allmänna bestämmelser

1. Parterna skall utbyta upplysningar, särskilt sådana som anges i denna avdelning och som kan förutsättas vara relevanta vid:

a) fastställande och uppbörd av skatt samt indrivning och andra exekutiva åtgärder beträffande skattefordringar, och

b) förfarande hos administrativ myndighet eller inledande av förfarande vid rättstillämpande myndighet.

Upplysningar som sannolikt inte är relevanta för ovannämnda ändamål skall inte utbytas enligt denna konvention.

2. En part får använda upplysningar som erhållits enligt denna konvention i en brottmålsprocess endast om den part av vilken upplysningarna erhållits i förväg har gett sitt samtycke därtill. Två eller flera parter kan emellertid komma överens om att avstå från

accord, renoncer à la condition de l'autorisation préalable.

3. Une Partie peut, par une déclaration adressée à l'un des Dépositaires, indiquer que, conformément à sa législation interne, ses autorités peuvent informer son résident ou ressortissant avant de fournir des renseignements le concernant en application des Articles 5 et 7.

Article 5

Echange de renseignements sur demande

1. A la demande de l'Etat requérant, l'Etat requis lui fournit tout renseignement visé à l'Article 4 concernant une personne ou une transaction déterminée.

2. Si les renseignements disponibles dans les dossiers fiscaux de l'Etat requis ne lui permettent pas de donner suite à la demande de renseignements, il doit prendre toutes les mesures nécessaires afin de fournir à l'Etat requérant les renseignements demandés.

Article 6

Echange automatique de renseignements

Pour des catégories de cas et selon les procédures qu'elles déterminent d'un commun accord, deux ou plusieurs Parties échangent automatiquement les renseignements visés à l'Article 4.

Article 7

Echange spontané de renseignements

1. Une Partie communique, sans demande préalable, à une autre Partie les informations dont elle a connaissance dans les situations suivantes:

a. la première Partie a des raisons de présumer qu'il existe une réduction ou une exonération anormales d'impôt dans l'autre Partie;

b. un contribuable obtient, dans la première Partie, une réduction ou une exonération d'impôt qui devrait entraîner pour lui une augmentation d'impôt ou un assujettissement à l'impôt dans l'autre Partie;

c. des affaires entre un contribuable d'une

dition of prior authorisation.

3. Any Party may, by a declaration addressed to one of the Depositaries, indicate that, according to its internal legislation, its authorities may inform its resident or national before transmitting information concerning him, in conformity with Articles 5 and 7.

Article 5

Exchange of information on request

1. At the request of the applicant State, the requested State shall provide the applicant State with any information referred to in Article 4 which concerns particular persons or transactions.

2. If the information available in the tax files of the requested State is not sufficient to enable it to comply with the request for information, that State shall take all relevant measures to provide the applicant State with the information requested.

Article 6

Automatic exchange of information

With respect to categories of cases and in accordance with procedures which they shall determine by mutual agreement, two or more Parties shall automatically exchange the information referred to in Article 4.

Article 7

Spontaneous exchange of information

1. A Party shall, without prior request, forward to another Party information of which it has knowledge in the following circumstances:

a. the first-mentioned Party has grounds for supposing that there may be a loss of tax in the other Party;

b. a person liable to tax obtains a reduction in or an exemption from tax in the first-mentioned Party which would give rise to an increase in tax or to liability to tax in the other Party;

c. business dealings between a person liable

kravet på sådant samtycke.

3. Part kan genom förklaring riktad till endera depositarien ange att dess myndigheter i enlighet med intern lagstiftning får underrätta person med hemvist eller medborgarskap i denna part innan upplysningar avseende honom översänds i enlighet med artikel 5 eller 7.

Artikel 5

Utbyte av upplysningar efter särskild framställning

1. Efter framställning av den ansökande staten skall den anmodade staten till den ansökande staten lämna sådana upplysningar som anges i artikel 4 och som gäller särskilda personer eller transaktioner.

2. Om de upplysningar i form av handlingar i skatteärenden som är tillgängliga för den anmodade staten inte räcker till för att tillmötesgå framställningen, skall denna stat vidta alla relevanta åtgärder som erfordras för att lämna de begärda upplysningarna till den ansökande staten.

Artikel 6

Automatiskt utbyte av upplysningar

Två eller flera parter skall automatiskt utbyta i artikel 4 angivna upplysningar i fråga om sådana kategorier av fall och i enlighet med de tillvägagångssätt som de skall bestämma genom ömsesidig överenskommelse.

Artikel 7

Spontan utbyte av upplysningar

1. Upplysningar som part har kännedom om skall part utan föregående framställning meddela annan part i fall då:

a) den förstnämnda parten har anledning att anta att den andra parten kan gå miste om skatteintäkter;

b) en skattskyldig får sådan nedsättning eller befrielse från skatt i den förstnämnda parten som bör föranleda att högre skatt påförs eller att skattskyldighet inträder i den andra parten;

c) affärstransaktioner mellan en skattskyl-

Partie et un contribuable d'une autre Partie sont traitées par le biais d'un ou plusieurs autres pays, de manière telle qu'il peut en résulter une diminution d'impôt dans l'une ou l'autre ou dans les deux;

d. une Partie a des raisons de présumer qu'il existe une diminution d'impôt résultant de transferts fictifs de bénéfices l'intérieur de groupes d'entreprises;

e. à la suite d'informations communiquées à une Partie par une autre Partie, la première Partie a pu recueillir des informations qui peuvent être utiles à l'établissement de l'impôt dans l'autre Partie.

2. Chaque Partie prend les mesures et met en œuvre les procédures nécessaires pour que les renseignements visés au paragraphe 1 lui parviennent en vue de leur transmission à une autre Partie.

Article 8

Contrôles fiscaux simultanés

1. A la demande de l'une d'entre elles, deux ou plusieurs Parties se consultent pour déterminer les cas devant faire l'objet d'un contrôle fiscal simultané et les procédures à suivre. Chaque Partie décide si elle souhaite ou non participer, dans un cas déterminé, à un contrôle fiscal simultané.

2. Aux fins de la présente Convention, on entend par contrôle fiscal simultané un contrôle entrepris en vertu d'un accord par lequel deux ou plusieurs Parties conviennent de vérifier simultanément, chacune sur son territoire, la situation fiscale d'une ou de plusieurs personnes qui présente pour elles un intérêt commun ou complémentaire, en vue d'échanger les renseignements ainsi obtenus.

Article 9

Contrôle fiscaux à l'étranger

1. A la demande de l'autorité compétente de l'Etat requérant l'autorité compétente de l'Etat requis peut autoriser des représentants de l'autorité compétente de l'Etat requérant à assister à la partie appropriée d'un contrôle fiscal dans l'Etat requis.

2. Si la demande est acceptée, l'autorité compétente de l'Etat requis fait connaître

to tax in a Party and a person liable to tax in another Party are conducted through one or more countries in such a way that a saving in tax may result in one or the other Party or in both;

d. a Party has grounds for supposing that a saving of tax may result from artificial transfers of profits within groups of enterprises;

e. information forwarded to the first-mentioned Party by the other Party has enabled information to be obtained which may be relevant in assessing liability to tax in the latter Party.

2. Each Party shall take such measures and implement such procedures as are necessary to ensure that information described in paragraph 1 will be made available for transmission to another Party.

Article 8

Simultaneous tax examinations

1. At the request of one of them, two or more Parties shall consult together for the purposes of determining cases and procedures for simultaneous tax examinations. Each Party involved shall decide whether or not it wishes to participate in a particular simultaneous tax examination.

2. For the purposes of this Convention, a simultaneous tax examination means an arrangement between two or more Parties to examine simultaneously, each in its own territory, the tax affairs of a person or persons in which they have a common or related interest, with a view to exchanging any relevant information which they so obtain.

Article 9

Tax examinations abroad

1. At the request of the competent authority of the applicant State, the competent authority of the requested State may allow representatives of the competent authority of the applicant State to be present at the appropriate part of a tax examination in the requested State.

2. If the request is acceded to, the competent authority of the requested State shall, as

dig i en part och en skattskyldig i en annan part sker via ett eller flera andra länder så att skattelättnader kan uppnås i endera eller båda parterna;

d) en part har anledning att anta att skattelättnader kan uppnås genom konstlade vinstöverföringar inom grupper av företag;

e) upplysningar som tillställts den förstnämnda parten av en annan part har gjort det möjligt att erhålla upplysningar som kan vara relevanta vid fastställandet av skatt i den senare parten.

2. Varje part skall vidta sådana åtgärder och tillämpa sådana förfaranden som behövs för att säkra att upplysningar som avses i punkt 1 blir tillgängliga för överlämnande till en annan part.

Artikel 8

Samtidiga skatteutredningar

1. Efter framställning av en av parterna skall två eller flera parter samråda för att bestämma föremål och tillvägagångssätt för samtidiga skatteutredningar. Varje part avgör själv om den vill medverka vid viss samtidig skatteutredning.

2. Vid tillämpningen av denna konvention förstås med en samtidig skatteutredning en överenskommelse mellan två eller flera parter, enligt vilken var och en inom sitt område föranstaltar om en samtidig undersökning av skatteförhållanden rörande en eller flera personer av gemensamt eller komplementärt intresse i syfte att utbyta de upplysningar av betydelse som därvid framkommer.

Artikel 9

Utomlands utförda skattutredningar

1. Efter framställning av den behöriga myndigheten i den ansökande staten kan den behöriga myndigheten i den anmodade staten medge, att företrädare för den behöriga myndigheten i den ansökande staten är närvarande vid lämpliga delar av en skatteutredning som utförs i den anmodade staten.

2. Bifalls framställningen skall den behöriga myndigheten i den anmodade staten sna-

aussitôt que possible à l'autorité compétente de l'Etat requérant la date et le lieu du contrôle, l'autorité ou le fonctionnaire chargé de ce contrôle, ainsi que les procédures et conditions exigées par l'Etat requis pour la conduite du contrôle. Toute décision relative à la conduite du contrôle fiscal est prise par l'Etat requis.

3. Une Partie peut informer l'un des Dépositaires de son intention de ne pas accepter, de façon générale, les demandes visées au paragraphe 1. Cette déclaration peut être faite ou retirée à tout moment.

Article 10

Renseignements contradictoires

Si une Partie reçoit d'une autre Partie des renseignements sur la situation fiscale d'une personne qui lui paraissent en contradiction avec ceux dont elle dispose, elle en avise la Partie qui a fourni les renseignements.

Section II

Assistance en vue du recouvrement

Article 11

Recouvrement des créances fiscales

1. A la demande de l'Etat requérant, l'Etat requis procède, sous réserve des dispositions des Articles 14 et 15, au recouvrement des créances fiscales du premier Etat comme s'il s'agissait de ses propres créances fiscales.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent qu'aux créances fiscales qui font l'objet d'un titre permettant d'en poursuivre le recouvrement dans l'Etat requérant et qui, à moins que les Parties concernées n'en soient convenus autrement, ne sont pas contestées.

Toutefois, si la créance concerne une personne qui n'a pas la qualité de résident dans l'Etat requérant, le paragraphe 1 s'applique seulement lorsque la créance ne peut plus être contesté, à moins que les Parties concernées n'en soient convenus autrement.

3. L'obligation d'accorder une assistance

soon as possible, notify the competent authority of the applicant State about the time and place of the examination, the authority or official designated to carry out the examination and the procedures and conditions required by the requested State for the conduct of the examination. All decisions with respect to the conduct of the tax examination shall be made by the requested State.

3. A Party may inform one of the Depositories of its intention not to accept, as a general rule, such requests as are referred to in paragraph 1. Such a declaration may be made or withdrawn at any time.

Article 10

Conflicting information

If a Party receives from another Party information about a person's tax affairs which appears to it to conflict with information in its possession, it shall so advise the Party which has provided the information.

Section II

Assistance in recovery

Article 11

Recovery of tax claims

1. At the request of the applicant State, the requested State shall, subject to the provisions of Articles 14 and 15, take the necessary steps to recover tax claims of the first-mentioned State as if they were its own tax claims.

2. The provisions of paragraph 1 shall apply only to tax claims which form the subject of an instrument permitting their enforcement in the applicant State and, unless otherwise agreed between the Parties concerned, which are not contested.

However, where the claim is against a person who is not a resident of the applicant State, paragraph 1 shall only apply, unless otherwise agreed between the Parties concerned, where the claim may no longer be contested.

3. The obligation to provide assistance in

rast möjligt meddela den behöriga myndigheten i den ansökande staten tid och plats för utredningen, den myndighet eller tjänsteman som utsetts att utföra utredningen samt de förfaranden och villkor som den anmodade staten fastställt för utförandet av utredningen. Alla beslut beträffande utförandet av skatteutredningen skall fattas av den anmodade staten.

3. En part kan meddela endera depositarien om sin avsikt att i regel inte bifalla sådana framställningar som avses i punkt 1. En sådan förklaring kan avges och återkallas när som helst.

Artikel 10

Motsärandiga upplysningar

Erhåller part från en annan part upplysningar om en persons skatteförhållanden, vilka enligt den förstnämnda partens uppfattning förefaller att strida mot de upplysningar som den själv förfogar över, skall den underätta den part som gett upplysningarna.

Avdelning II

Handräckning vid indrivning

Artikel 11

Indrivning av skattefordringar

1. Efter framställning av den ansökande staten skall den anmodade staten, om inte bestämmelserna i artiklarna 14 och 15 föranleder annat, vidta nödvändiga åtgärder för att driva in den förstnämnda statens skattefordringar som om de vore dess egna.

2. Bestämmelserna i punkt 1 gäller endast sådan skattefordran beträffande vilken finns en i den ansökande staten giltig verkställighetstitel och, såvida inte parterna i fråga kommit överens om annat, som inte är tvistig.

Om emellertid fordran avser person som inte har hemvist i den ansökande staten gäller punkt 1 endast om fordran inte längre kan överklagas, såvida inte parterna i fråga kommit överens om annat.

3. Skyldigheten att ge handräckning vid

en vue du recouvrement des créances fiscales concernant une personne décédée ou sa succession est limitée à la valeur de la succession ou des biens reçus par chacun des bénéficiaires de la succession selon que la créance est à recouvrer sur la succession ou auprès des bénéficiaires de celle-ci.

Article 12

Mesures conservatoires

A la demande de l'Etat requérant, l'Etat requis prend des mesures conservatoires en vue du recouvrement d'un montant d'impôt, même si la créance est contestée ou si le titre exécutoire n'a pas encore été émis.

Article 13

Documents accompagnant la demande

1. La demande d'assistance administrative, présentée en vertu de la présente Section, est accompagnée:

a. d'une attestation précisant que la créance fiscale concerne un impôt visé par la présente Convention et, en ce qui concerne le recouvrement, que, sous réserve de l'Article 11, paragraphe 2, elle n'est pas ou ne peut être contestée,

b. d'une copie officielle du titre permettant l'exécution dans l'Etat requérant, et

c. de tout autre document exigé pour le recouvrement ou pour prendre les mesures conservatoires.

2. Le titre permettant l'exécution dans l'Etat requérant est, s'il y a lieu et conformément aux dispositions en vigueur dans l'Etat requis, admis, homologué, complété ou remplacé dans les plus brefs délais suivant la date de réception de la demande d'assistance par un titre permettant l'exécution dans l'Etat requis.

Article 14

Délais

1. Les questions concernant le délai au-delà duquel la créance fiscale ne peut être exigée sont régies par la législation de l'Etat

the recovery of tax claims concerning a deceased person or his estate, is limited to the value of the estate or of the property acquired by each beneficiary of the estate, according to whether the claim is to be recovered from the estate or from the beneficiaries thereof.

Article 12

Measures of conservancy

At the request of the applicant State the requested State shall, with a view to the recovery of an amount of tax, take measures of conservancy even if the claim is contested or is not yet the subject of an instrument permitting enforcement.

Article 13

Documents accompanying the request

1. The request for administrative assistance under this Section shall be accompanied by:

a. a declaration that the tax claim concerns a tax covered by the Convention and, in the case of recovery that, subject to paragraph 2 of Article 11, the tax claim is not or may not be contested,

b. an official copy of the instrument permitting enforcement in the applicant State, and

c. any other document required for recovery or measures of conservancy.

2. The instrument permitting enforcement in the applicant State shall, where appropriate and in accordance with the provisions in force in the requested State, be accepted, recognised, supplemented or replaced as soon as possible after the date of the receipt of the request for assistance, by an instrument permitting enforcement in the latter State.

Article 14

Time limits

1. Questions concerning any period beyond which a tax claim cannot be enforced shall be governed by the law of the applicant

indrivning av skattefordran som avser avlid-
den person eller dennes dödsbo är begränsad
till dödsboets värde respektive värdet av
dödsbodelägarnas andelar av dödsboet, bero-
ende på om indrivningen av fordran skall
riktas mot dödsboet eller dess delägare.

Artikel 12

Säkringsåtgärder

Efter framställning av den ansökande sta-
ten skall den anmodade staten vidta åtgärder
för att säkerställa indrivning av skatt, även
om skattefordran har överklagats eller om
ingen verkställighetstitel ännu föreligger.

Artikel 13

Handlingar som skall fogas till framställning- en

1. Till framställning om handräckning i en-
lighet med denna avdelning skall fogas:

a) en försäkran att skattefordran gäller
skatt som omfattas av konventionen och, i
det fall då framställningen avser indrivning
och inte artikel 11 punkt 2 föranleder annat,
en försäkran att skattefordran inte är eller
kan komma att bli tvistig;

b) en officiell kopia av den i den ansökande
staten giltiga verkställighetstiteln; och

c) de övriga handlingar som behövs för
indrivning eller säkringsåtgärder.

2. En verkställighetstitel som är giltig i den
ansökande staten skall vid behov och i enlig-
het med de bestämmelser som gäller i den
anmodade staten snarast möjligt efter det att
framställningen har inkommit godkännas, er-
kännas, kompletteras eller ersättas med en
verkställighetstitel som är giltig i den senare
staten.

Artikel 14

Tidsfrister

1. I frågor som gäller tidsfrist efter vilken
skattefordran inte kan verkställas skall den
ansökande statens lagstiftning tillämpas.

requérant. La demande d'assistance contient des renseignements sur ce délai.

2. Les actes de recouvrement accomplis par l'Etat requis à la suite d'une demande d'assistance et qui, suivant la législation de cet Etat, auraient pour effet de suspendre ou d'interrompre le délai mentionné au paragraphe 1 ont le même effet au regard de la législation de l'Etat requérant. L'Etat requis informe l'Etat requérant des actes ainsi accomplis.

3. En tout état de cause, l'Etat requis n'est pas tenu de donner suite à une demande d'assistance qui est présentée après une période de 15 ans à partir de la date du titre exécutoire initial.

Article 15

Privilèges

La créance fiscale pour le recouvrement de laquelle une assistance est accordée ne jouit dans l'Etat requis d'aucun des privilèges spécialement attachés aux créances fiscales de cet Etat même si la procédure de recouvrement utilisée est celle qui s'applique à ses propres créances fiscales.

Article 16

Délais de paiement

Si sa législation ou sa pratique administrative le permet dans des circonstances analogues, l'Etat requis peut consentir un délai de paiement ou un paiement échelonné, mais il en informe au préalable l'Etat requérant.

Section III

Notification de documents

Article 17

Notification de documents

1. A la demande de l'Etat requérant, l'Etat requis notifie au destinataire les documents, y compris ceux ayant trait à des décisions judiciaires, qui émanent de l'Etat requérant et concernent un impôt visé par la présente Convention.

State. The request for assistance shall give particulars concerning that period.

2. Acts of recovery carried out by the requested State in pursuance of a request for assistance, which, according to the laws of that State, would have the effect of suspending or interrupting the period mentioned in paragraph 1, shall also have this effect under the laws of the applicant State. The requested State shall inform the applicant State about such acts.

3. In any case, the requested State is not obliged to comply with a request for assistance which is submitted after a period of 15 years from the date of the original instrument permitting enforcement.

Article 15

Priority

The tax claim in the recovery of which assistance is provided shall not have in the requested State any priority specially accorded to the tax claims of that State even if the recovery procedure used is the one applicable to its own tax claims.

Article 16

Deferral of payment

The requested State may allow deferral of payment or payment by instalments if its laws or administrative practice permit it to do so in similar circumstances, but shall first inform the applicant State.

Section III

Service of documents

Article 17

Service of documents

1. At the request of the applicant State, the requested State shall serve upon the addressee documents, including those relating to judicial decisions, which emanate from the applicant State and which relate to a tax covered by this Convention.

Framställning om handräckning skall innehålla detaljerade uppgifter om sådan tidsfrist.

2. Indrivningsåtgärder, som vidtas av den anmodade staten efter framställning om handräckning och som enligt lagstiftningen i denna stat uppskjuter eller avbryter tidsfrist som avses i punkt 1 skall också ha denna verkan vid tillämpningen av lagstiftningen i den ansökande staten. Den anmodade staten skall underrätta den ansökande staten i de fall att sådana åtgärder vidtas.

3. Under inga förhållanden är den anmodade staten skyldig att bifalla en handräckningsframställning som gjorts mer än 15 år efter den dag då den ursprungliga verkställighetstiteln är daterad.

Artikel 15

Förmånsrätt

Skattefordran för vilken handräckning för indrivning lämnas åtnjuter inte i den anmodade staten någon sådan särskild förmånsrätt som tillkommer denna stats skattefordringar även om vid indrivningen tillämpas samma förfarande som är tillämpligt vid indrivningen av dess egna skattefordringar.

Artikel 16

Anstånd med betalning

Den anmodade staten får efter att först ha underrättat den ansökande staten därom, bevilja anstånd med betalningen eller medge att denna sker genom delbetalningar, när detta är tillåtet under liknande omständigheter enligt lagstiftning eller administrativ praxis i den anmodade staten.

Avdelning III

Delgivning av handlingar

Artikel 17

Delgivning av handlingar

1. Efter framställning av den ansökande staten skall den anmodade staten delge adressaten sådana handlingar, häri inbegripna handlingar som hänför sig till rättsliga avgöranden, som härrör från den ansökande staten och som avser skatt som omfattas av denna konvention.

2. L'Etat requis procède à la notification:

a. selon les formes prescrites par sa législation interne pour la notification de documents de nature identique ou analogue;

b. dans la mesure du possible, selon la forme particulière demandée par l'Etat requérant, ou la forme la plus rapprochée prévue par sa législation interne.

3. Une Partie peut faire procéder directement par voie postale à la notification d'un document à une personne se trouvant sur le territoire d'une autre Partie.

4. Aucune disposition de la Convention ne peut avoir pour effet d'entacher de nullité une notification de documents effectuée par une Partie conformément à sa législation.

5. Lorsqu'un document est notifié conformément au présent Article, sa traduction n'est pas exigée. Toutefois, lorsqu'il lui paraît établi que le destinataire ne connaît pas la langue dans laquelle le document est libellé, l'Etat requis en fait effectuer une traduction ou établir un résumé dans sa langue officielle ou l'une de ses langues officielles. Il peut également demander à l'Etat requérant que le document soit traduit ou accompagné d'un résumé dans l'une des langues officielles de l'Etat requis, du Conseil de l'Europe ou de l'OCDE.

Chapitre IV

Dispositions communes aux diverses formes d'assistance

Article 18

Renseignements à fournir par l'Etat requérant

1. La demande d'assistance précise, en tant que de besoin:

a. l'autorité ou le service qui est à l'origine de la demande présentée par l'autorité compétente;

b. le nom, l'adresse et tous autres détails permettant d'identifier la personne au sujet de laquelle la demande est présentée;

c. dans le cas d'une demande de renseignements, la forme sous laquelle l'Etat requérant souhaite recevoir le renseignement pour répondre à ses besoins;

2. The requested State shall effect service of documents:

a. by a method prescribed by its domestic laws for the service of documents of a substantially similar nature;

b. to the extent possible, by a particular method requested by the applicant State or the closest to such method available under its own laws.

3. A Party may effect service of documents directly through the post on a person within the territory of another Party.

4. Nothing in the Convention shall be construed as invalidating any service of documents by a Party in accordance with its laws.

5. When a document is served in accordance with this Article, it need not be accompanied by a translation. However, where it is satisfied that the addressee cannot understand the language of the document, the requested State shall arrange to have it translated into or a summary drafted in its or one of its official languages. Alternatively, it may ask the applicant State to have the document either translated into or accompanied by a summary in one of the official languages of the requested State, the Council of Europe or the OECD.

Chapter IV

Provisions relating to all forms of assistance

Article 18

Information to be provided by the applicant State

1. A request for assistance shall indicate where appropriate:

a. the authority or agency which initiated the request made by the competent authority;

b. the name, address and any other particulars assisting in the identification of the person in respect of whom the request is made;

c. in the case of a request for information, the form in which the applicant State wishes the information to be supplied in order to meet its needs;

2. Den anmodade staten skall verkställa delgivning av handlingar

a) på det sätt som föreskrivs i dess egen lagstiftning i fråga om handlingar av i huvudsak likartat slag;

b) när så kan ske, på det särskilda sätt som begärts av den ansökande staten eller på det sätt enligt lagstiftningen i den anmodade staten som närmast motsvarar det begärda.

3. En part kan verkställa delgivning av handlingar direkt per post till en person inom en annan parts område.

4. Konventionen medför inte att en delgivning som en part har verkställt i enlighet med sin egen lagstiftning, skall anses sakna verkan.

5. Handlingar som delgivits i enlighet med denna artikel behöver inte åtföljas av översättning. Om det emellertid visar sig att mottagaren inte förstår det språk som handlingarna är upprättade på skall den anmodade staten låta göra en översättning till eller en sammanfattning på sitt officiella språk eller något av dessa. Alternativt kan den anmodade staten be att den ansökande staten låter göra en översättning eller en sammanfattning av handlingarna på något av den anmodade statens, Europarådets eller OECD:s officiella språk.

Kapitel IV

Bestämmelser avseende alla former av handräckning

Artikel 18

Uppgifter som skall ges av den ansökande staten

1. En framställning om handräckning skall i mån av behov innehålla uppgift om

a) den myndighet eller inrättning på vars initiativ den behöriga myndigheten har gjort framställningen;

b) namn, adress och andra uppgifter som underlättar identifikationen av den person som framställningen avser;

c) vid framställning om upplysningar, den form i vilken den ansökande staten önskar att upplysningarna skall lämnas för att tillgodose dess behov;

d. dans le cas d'une demande d'assistance en vue d'un recouvrement ou de mesures conservatoires, la nature de la créance fiscale, les éléments constitutifs de cette créance et les biens sur lesquels elle peut être recouvrée;

e. dans le cas d'une demande de notification, la nature et l'objet du document à notifier;

f. si la demande est conforme à la législation et à la pratique administrative de l'Etat requérant et si elle est justifiée au regard de l'Article 19.

2. L'Etat requérant communique à l'Etat requis, dès qu'il en a connaissance, tous autres renseignements relatifs à la demande d'assistance.

Article 19

Possibilité de décliner une demande

L'Etat requis n'est pas tenu de donner suite à une demande si l'Etat requérant n'a pas épuisé tous les moyens dont il dispose sur son propre territoire, à moins que leur usage ne donne lieu à des difficultés disproportionnées.

Article 20

Suite réservée à la demande d'assistance

1. S'il est donné suite à la demande d'assistance, l'Etat requis informe l'Etat requérant, dans les plus brefs délais, des mesures prises ainsi que du résultat de son assistance.

2. Si la demande est rejetée, l'Etat requis en informe l'Etat requérant dans les plus brefs délais, en lui indiquant les motifs du rejet.

3. Si, dans le cas d'une demande de renseignement, l'Etat requérant a précisé la forme sous laquelle il souhaite recevoir le renseignement et l'Etat requis est en mesure de le faire, ce dernier fournira le renseignement dans la forme souhaitée.

d. in the case of a request for assistance in recovery or measures of conservancy, the nature of the tax claim, the components of the tax claim and the assets from which the tax claim may be recovered;

c. in the case of a request for service of documents, the nature and the subject of the document to be served;

f. whether it is in conformity with the law and administrative practice of the applicant State and whether it is justified in the light of the requirements of Article 19.

2. As soon as any other information relevant to the request for assistance comes to its knowledge, the applicant State shall forward it to the requested State.

Article 19

Possibility of declining a request

The requested State shall not be obliged to accede to a request if the applicant State has not pursued all means available in its own territory, except where recourse to such means would give rise to disproportionate difficulty.

Article 20

Response to the request for assistance

1. If the request for assistance is complied with, the requested State shall inform the applicant State of the action taken and of the result of the assistance as soon as possible.

2. If the request is declined, the requested State shall inform the applicant State of that decision and the reason for it as soon as possible.

3. If, with respect to a request for information, the applicant State has specified the form in which it wishes the information to be supplied and the requested State is in a position to do so, the requested State shall supply it in the form requested.

d) vid framställning om handräckning för indrivning eller säkringsåtgärder, arten och sammansättningen av skattefordran samt de tillgångar som kan tas i anspråk vid indrivningen;

e) vid framställning om delgivning, slag av handling som skall delges och vad denna avser;

f) huruvida framställningen är i överensstämmelse med lagstiftning och administrativ praxis i den ansökande staten samt huruvida den är berättigad med hänsyn till de i artikel 19 angivna kraven.

2. Så snart den ansökande staten får kännedom om ytterligare omständigheter av betydelse för framställningen skall den anmodade staten underrättas härom.

Artikel 19

Möjlighet att avslå framställning

Den anmodade staten är inte skyldig att efterkomma en framställning, om den ansökande staten inte prövat alla de möjligheter som står till dess förfogande inom dess eget område, utom i de fall då vidtagandet av sådana åtgärder skulle medföra oproportionerligt stora svårigheter.

Artikel 20

Svar på framställning om handräckning

1. Bifalls framställning om handräckning skall den anmodade staten snarast möjligt underrätta den ansökande staten om de åtgärder som har vidtagits och resultatet av handräckningen.

2. Avslås framställningen skall den anmodade staten snarast möjligt underrätta den ansökande staten om beslutet och skälen för detta.

3. Har den ansökande staten, i en handräkningsframställning gällande upplysningar, särskilt angett i vilken form upplysningarna önskas, skall den anmodade staten, om den har möjlighet därtill, meddela upplysningarna i önskad form.

Article 21

Protection des personnes et limites de l'obligation d'assistance

1. Aucune disposition de la présente Convention ne peut être interprétée comme limitant les droits et garanties accordés aux personnes par la législation ou la pratique administrative de l'Etat requis.

2. Sauf en ce qui concerne l'Article 14, les dispositions de la présente Convention ne peuvent être interprétées comme imposant à l'Etat requis l'obligation:

a. de prendre des mesures qui dérogent à sa législation ou à sa pratique administrative, ou à la législation ou à la pratique administrative de l'Etat requérant;

b. de prendre des mesures qu'il estime contraires à l'ordre public ou à ses intérêts essentiels;

c. de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou de sa pratique administrative, ou de la législation ou de la pratique administrative de l'Etat requérant;

d. de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial, ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public ou à ses intérêts essentiels;

e. d'accorder une assistance si et dans la mesure où il estime que l'imposition de l'Etat requérant est contraire aux principes d'imposition généralement admis ou aux dispositions d'une convention en vue d'éviter la double imposition ou de toute autre convention qu'il a conclue avec l'Etat requérant;

f. d'accorder une assistance si l'application de la présente Convention devait aboutir à une discrimination entre un ressortissant de l'Etat requis et les ressortissants de l'Etat requérant qui se trouvent dans la même situation.

Article 21

Protection of persons and limits to the obligation to provide assistance

1. Nothing in this Convention shall affect the rights and safeguards secured to persons by the laws or administrative practice of the requested State.

2. Except in the case of Article 14, the provisions of this Convention shall not be construed so as to impose on the requested State the obligation:

a. to carry out measures at variance with its own laws or administrative practice or the laws or administrative practice of the applicant State;

b. to carry out measures which it considers contrary to public policy (ordre public) or to its essential interests;

c. to supply information which is not obtainable under its own laws or its administrative practice or under the laws of the applicant State or its administrative practice;

d. to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret, or trade process, or information the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public) or to its essential interests;

e. to provide administrative assistance if and insofar as it considers the taxation in the applicant State to be contrary to generally accepted taxation principles or to the provisions of a convention for the avoidance of double taxation, or of any other convention which the requested State has concluded with the applicant State;

f. to provide assistance if the application of this Convention would lead to discrimination between a national of the requested State and nationals of the applicant State in the same circumstances.

Artikel 21

Skydd för personer och begränsning av skyldigheten att bevilja handräckning

1. Denna konvention påverkar inte de rättigheter och det skydd som tillkommer personer enligt den anmodade statens lagstiftning eller administrativa praxis.

2. Utom i fråga om artikel 14 skall bestämmelserna i denna konvention inte anses medföra skyldighet för den anmodade staten att

a) vidta åtgärder som avviker från lagstiftning eller administrativ praxis i denna stat eller i den ansökande staten;

b) vidta åtgärder som enligt den anmodade statens uppfattning strider mot allmänna hänsyn (ordre public) eller mot dess väsentliga intressen;

c) lämna upplysningar som inte är tillgängliga enligt lagstiftning eller administrativ praxis i denna stat eller i den ansökande staten;

d) lämna upplysningar som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt eller upplysningar, vilkas överlämnande skulle strida mot allmänna hänsyn (ordre public) eller mot dess väsentliga intressen;

e) lämna handräckning, om och i den mån den anser att beskattningen i den ansökande staten strider mot allmänt gällande beskattningsprinciper, eller mot bestämmelserna i ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning eller annat avtal som ingåtts mellan den anmodade staten och den ansökande staten;

f) lämna handräckning, om tillämpningen av denna konvention skulle leda till diskriminering mellan en medborgare i den anmodade staten och medborgare i den ansökande staten under samma förhållanden.

Article 22

Secret

1. Les renseignements obtenus par une Partie en application de la présente Convention sont tenus secrets dans les mêmes conditions que celles prévues pour les renseignements obtenus en application de la législation de cette Partie ou dans les conditions relatives au secret prévues dans la Partie qui les a fournis, lorsque ces dernières conditions sont plus contraignantes.

2. Ces renseignements ne sont communiqués en tout cas qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et les organes administratifs ou de surveillance) concernées par l'établissement, la perception ou le recouvrement des impôts de cette Partie, par les procédures ou les poursuites pénales concernant ces impôts, ou par les décisions sur les recours se rapportant à ces impôts. Seules lesdites personnes et autorités peuvent utiliser ces renseignements et uniquement aux fins indiquées ci-dessus. Elles peuvent, notwithstanding les dispositions du paragraphe 1, en faire état au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements concernant lesdits impôts, sous réserve de l'autorisation préalable de l'autorité compétente de la Partie qui a fourni les renseignements; toutefois, deux ou plusieurs Parties peuvent, d'un commun accord, renoncer à la condition de l'autorisation préalable.

3. Lorsqu'une Partie a formulé une réserve prévue à l'Article 30, paragraphe 1, alinéa (a), toute autre Partie qui obtient des renseignements de la première Partie ne peut pas les utiliser pour un impôt inclus dans une catégorie qui a fait l'objet de la réserve. De même, la Partie ayant formulé la réserve ne peut pas utiliser, pour un impôt inclus dans la catégorie qui fait l'objet de la réserve, les renseignements obtenus en vertu de la présente Convention.

4. Notwithstanding les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3, les renseignements obtenus par une Partie peuvent être utilisés à d'autres fins lorsque l'utilisation de tels renseignements à de telles fins est possible selon la législation de la Partie qui fournit les renseignements et que l'autorité compétente de cette

Article 22

Secrecy

1. Any information obtained by a Party under this Convention shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that Party, or under the conditions of secrecy applying in the supplying Party if such conditions are more restrictive.

2. Such information shall in any case be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative or supervisory bodies) involved in the assessment, collection or recovery of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, taxes of that Party. Only the persons or authorities mentioned above may use the information and then only for such purposes. They may, notwithstanding the provisions of paragraph 1, disclose it in public court proceedings or in judicial decisions relating to such taxes, subject to prior authorisation by the competent authority of the supplying Party. However, any two or more Parties may mutually agree to waive the condition of prior authorisation.

3. If a Party has made a reservation provided for in sub-paragraph a. of paragraph 1 of Article 30, any other Party obtaining information from that Party shall not use it for the purpose of a tax in a category subject to the reservation. Similarly, the Party making such a reservation shall not use information obtained under this Convention for the purpose of a tax in a category subject to the reservation.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1, 2 and 3, information received by a Party may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of the supplying Party and the competent authority of that Party authorises such use. Information provided by

Artikel 22

Sekretess

1. Upplysningar som en part erhållit enligt denna konvention skall behandlas såsom hemliga på samma sätt som upplysningar som erhållits enligt denna parts interna lagstiftning eller i enlighet med sekretessbestämmelserna i den part som lämnat upplysningarna, om dessa bestämmelser är mer restriktiva.

2. Sådana upplysningar får under inga omständigheter yppas för andra än sådana personer eller myndigheter (häri inbegripna domstolar och förvaltnings- eller övervakningsorgan) som fastställer, uppbär eller inriver denna parts skatter eller handlägger ärenden i samband med verkställighet av dessa skatter eller handlägger åtal eller överklaganden i fråga om dessa skatter. Endast dessa personer eller myndigheter får använda upplysningarna och därvid endast för nu angivna ändamål. De får, utan hinder av bestämmelserna i punkt 1, yppa dem vid offentligt domstolsförfarande eller i domstolsavgörande som har samband med dessa skatter under förutsättning att den behöriga myndigheten i den part som lämnat upplysningarna i förväg samtycker därtill. Två eller flera parter kan emellertid ömsesidigt komma överens om att avstå från kravet på sådant samtycke.

3. Om en part har gjort en reservation enligt artikel 30 punkt 1 a) skall en annan part som erhåller upplysningar från denna part inte använda upplysningarna med avseende på skatt av sådant slag som omfattas av reservationen. Likaledes skall den part som gjort reservationen inte använda upplysningar som erhållits enligt denna konvention med avseende på skatt av sådant slag som omfattas av reservationen.

4. Utan hinder av bestämmelserna i punkterna 1, 2 och 3 får upplysningar som en part har erhållit användas även för andra ändamål, om detta kan ske enligt lagstiftningen i den part som har lämnat upplysningarna och den behöriga myndigheten i denna part samtycker till att upplysningarna används för

Partie consent à une telle utilisation. Les renseignements fournis par une Partie à une autre Partie peuvent être transmis par celle-ci à une troisième Partie, sous réserve de l'autorisation préalable de l'autorité compétente de la première Partie.

Article 23

Procédures

1. Les actions se rapportant aux mesures prises en vertu de la présente Convention par l'Etat requis sont intentées exclusivement devant l'instance appropriée dudit Etat.

2. Les actions se rapportant aux mesures prises par l'Etat requérant en vertu de la présente Convention, en particulier celles qui, en matière de recouvrement, concernent l'existence ou le montant de la créance fiscale ou le titre qui permet d'en poursuivre l'exécution, sont intentées exclusivement devant l'instance appropriée de ce même Etat. Si une telle action est exercée, l'Etat requérant en informe immédiatement l'Etat requis et celui-ci suspend la procédure en attendant la décision de l'instance saisie. Toutefois, si l'Etat requérant le lui demande, il prend des mesures conservatoires en vue du recouvrement. L'Etat requis peut aussi être informé d'une telle action par toute personne intéressée; dès réception de cette information, il consultera, s'il y a lieu, l'Etat requérant à ce sujet.

3. Dès qu'il a été définitivement statué sur l'action intentée, l'Etat requis ou, selon le cas, l'Etat requérant notifie à l'autre Etat la décision prise et ses effets sur la demande d'assistance.

Chapitre V

Dispositions spéciales

Article 24

Mise en œuvre de la Convention

1. Les Parties communiquent entre elles pour la mise en œuvre de la présente Convention par l'intermédiaire de leurs autorités compétentes respectives; celles-ci peuvent communiquer directement entre elles à cet

a Party to another Party may be transmitted by the latter to a third Party, subject to prior authorisation by the competent authority of the first-mentioned Party.

Article 23

Proceedings

1. Proceedings relating to measures taken under this Convention by the requested State shall be brought only before the appropriate body of that State.

2. Proceedings relating to measures taken under this Convention by the applicant State, in particular those which, in the field of recovery, concern the existence or the amount of the tax claim or the instrument permitting its enforcement, shall be brought only before the appropriate body of that State. If such proceedings are brought, the applicant State shall inform the requested State which shall suspend the procedure pending the decision of the body in question. However, the requested State shall, if asked by the applicant State, take measures of conservancy to safeguard recovery. The requested State can also be informed of such proceedings by any interested person. Upon receipt of such information the requested State shall consult on the matter, if necessary, with the applicant State.

3. As soon as a final decision in the proceedings has been given, the requested State or the applicant State, as the case may be, shall notify the other State of the decision and the implications which it has for the request for assistance.

Chapter V

Special provisions

Article 24

Implementation of the Convention

1. The Parties shall communicate with each other for the implementation of this Convention through their respective competent authorities. The competent authorities may communicate directly for this purpose

dessa andra ändamål. Upplysningar som en part har lämnat till en annan part får av den senare överlämnas till en tredje part under förutsättning att den behöriga myndigheten i den förstnämnda parten i förväg samtycker därtill.

Artikel 23

Rättsliga åtgärder

1. Överklaganden i fråga om åtgärder som den anmodade staten har vidtagit enligt denna konvention får ske endast hos vederbörande myndighet i denna stat.

2. Överklaganden i fråga om åtgärder som den ansökande staten har vidtagit enligt denna konvention – särskilt sådana åtgärder i samband med indrivning, vilka avser förekomsten av skattefordran eller dess storlek eller verkställighetstitel – får ske endast hos vederbörande myndighet i denna stat. Sker sådana överklaganden skall den ansökande staten ofördröjligen underrätta den anmodade staten, som skall uppskjuta åtgärderna till dess att beslut i ärendet meddelats av den aktuella myndigheten. Den anmodade staten skall dock på begäran av den ansökande staten vidta säkringsåtgärder för att säkerställa indrivningen. Även den som saken angår kan meddela den anmodade staten att rättsliga åtgärder har vidtagits. Sedan sådan underrättelse har inkommit, skall den anmodade staten, när detta behövs, rådgöra med den ansökande staten i ärendet.

3. Så snart ett överklagat ärende har slutligt avgjorts, skall den anmodade staten eller den ansökande staten underrätta den andra staten om avgörandet och dess konsekvenser för handräkningsframställningen.

Kapitel V

Särskilda bestämmelser

Artikel 24

Konventionens genomförande

1. Parterna skall stå i förbindelse med varandra genom sina behöriga myndigheter för att tillämpa denna konvention. De behöriga myndigheterna kan träda i direkt förbindelse med varandra i detta syfte och kan bemyndi-

effet et peuvent autoriser des autorités qui leur sont subordonnées à agir en leur nom. Les autorités compétentes de deux ou plusieurs Parties peuvent fixer d'un commun accord les modalités d'application de la Convention en ce qui les concerne.

2. Lorsque l'Etat requis estime que l'application de la présente Convention dans un cas particulier pourrait avoir des conséquences indésirables graves, les autorités compétentes de l'Etat requis et de l'Etat requérant se concertent et s'efforcent de résoudre la situation par voie d'accord mutuel.

3. Un organe de coordination composé de représentants des autorités compétentes des Parties suit, sous l'égide de l'OCDE, la mise en œuvre de la Convention et ses développements. A cet effet, il recommande toute mesure susceptible de contribuer la réalisation des objectifs généraux de la Convention. En particulier, il constitue un forum pour l'étude de méthodes et procédures nouvelles tendant à accroître la coopération internationale en matière fiscale et, s'il y a lieu, il recommande de réviser la Convention ou d'y apporter des amendements. Les Etats qui ont signé mais n'ont pas encore ratifié, accepté ou approuvé la Convention pourront se faire représenter aux réunions de l'organe de coordination à titre d'observateur.

4. Tout Partie peut inviter l'organe de coordination à émettre un avis quant à l'interprétation des dispositions de la Convention.

5. Si des difficultés ou des doutes surgissent entre deux ou plusieurs Parties quant à la mise en œuvre ou l'interprétation de la Convention, les autorités compétentes desdites Parties s'efforcent de résoudre la question par voie d'accord amiable. La décision est communiquée à l'organe de coordination.

6. Le Secrétaire Général de l'OCDE fait part aux Parties ainsi qu'aux Etats signataires de la Convention qui ne l'ont pas encore ratifiée, acceptée ou approuvée des avis émis par l'organe de coordination conformément aux dispositions du paragraphe 4 ci-dessus et des accords amiables obtenus en vertu du paragraphe 5 ci-dessus.

and may authorise subordinate authorities to act on their behalf. The competent authorities of two or more Parties may mutually agree on the mode of application of the Convention among themselves.

2. Where the requested State considers that the application of this Convention in a particular case would have serious and undesirable consequences, the competent authorities of the requested and of the applicant State shall consult each other and endeavour to resolve the situation by mutual agreement.

3. A co-ordinating body composed of representatives of the competent authorities of the Parties shall monitor the implementation and development of this Convention, under the aegis of the OECD. To that end, the co-ordinating body shall recommend any action likely to further the general aims of the Convention. In particular it shall act as a forum for the study of new methods and procedures to increase international co-operation in tax matters and, where appropriate, it may recommend revisions or amendments to the Convention. States which have signed but not yet ratified, accepted or approved the Convention are entitled to be represented at the meetings of the co-ordinating body as observers.

4. A Party may ask the co-ordinating body to furnish opinions on the interpretation of the provisions of the Convention.

5. Where difficulties or doubts arise between two or more Parties regarding the implementation or interpretation of the Convention, the competent authorities of those Parties shall endeavour to resolve the matter by mutual agreement. The agreement shall be communicated to the co-ordinating body.

6. The Secretary General of OECD shall inform the Parties and the Signatory States which have not yet ratified, accepted or approved the Convention, of opinions furnished by the co-ordinating body according to the provisions of paragraph 4 above and of mutual agreements reached under paragraph 5 above.

ga underlydande myndigheter att handla på sina vägnar. De behöriga myndigheterna i två eller flera parter kan ömsesidigt komma överens om hur konventionen skall tillämpas dem emellan.

2. Om den anmodade staten anser att konventionens tillämpning i ett bestämt fall skulle ha allvarliga och icke önskvärda konsekvenser, skall de behöriga myndigheterna i den anmodade och den ansökande staten rådgöra med varandra och söka lösa frågan genom ömsesidig överenskommelse.

3. Ett koordineringsorgan sammanställt av företrädare för parternas behöriga myndigheter skall under OECD:s överinseende övervaka tillämpningen och utvecklingen av denna konvention. I detta syfte skall koordineringsorganet avge rekommendationer om sådana åtgärder som är ägnade att främja konventionens allmänna syften. Det skall speciellt fungera som ett forum för studiet av nya metoder och förfaranden för ökat internationellt samarbete i skattefrågor och vid behov avge rekommendationer om översyn eller ändring av konventionen. Stater som har undertecknat men ännu inte ratificerat, godtagit eller godkänt konventionen är berättigade att vara företrädare vid koordineringsorganets sammanträden som observatörer.

4. En part kan be koordineringsorganet om utlåtande angående tolkningen av konventionens bestämmelser.

5. Om mellan två eller flera parter uppkommer svårigheter eller tvivelsmål i fråga om tillämpningen eller tolkningen av konventionen skall de behöriga myndigheterna i dessa parter söka lösa frågan genom ömsesidig överenskommelse. Överenskommelsen skall delges koordineringsorganet.

6. OECD:s generalsekreterare skall underätta parterna och de stater som har undertecknat men ännu inte ratificerat, godtagit eller godkänt konventionen om sådana utlåtanden som koordineringsorganet avgivit enligt punkt 4 och om sådana ömsesidiga överenskommelser som ingåtts enligt punkt 5.

Article 25

Langues

Les demandes d'assistance ainsi que les réponses sont rédigées dans l'une des langues officielles de l'OCDE ou du Conseil de l'Europe ou dans toute autre langue que les Parties concernées conviennent bilatéralement d'employer.

Article 26

Frais

Sauf si les Parties concernées en conviennent autrement par voie bilatérale:

a. les frais ordinaires engagés pour fournir l'assistance sont à la charge de l'Etat requis;

b. les frais extraordinaires engagés pour fournir l'assistance sont à la charge de l'Etat requérant.

Chapitre VI

Dispositions finales

Article 27

Autres accords et arrangements internationaux

1. Les possibilités d'assistance prévues par la présente Convention ne limiteront pas ni ne seront limitées par celles découlant de tous accords internationaux et autres arrangements qui existent ou pourront exister entre les Parties concernées ou de tous autres instruments qui se rapportent à la coopération en matière fiscale.

2. Par dérogation aux dispositions de la présente Convention, les Parties, membres de la Communauté Economique Européenne, appliquent, dans leurs relations mutuelles, les règles communes en vigueur dans cette Communauté.

Article 28

Signature et entrée en vigueur de la Convention

1. La présente Convention est ouverte à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe et des pays Membres de l'OCDE. Elle sera soumise à ratification, acceptation

Article 25

Language

Requests for assistance and answers thereto shall be drawn up in one of the official languages of the OECD and of the Council of Europe or in any other language agreed bilaterally between the Contracting States concerned.

Article 26

Costs

Unless otherwise agreed bilaterally by the Parties concerned:

a. ordinary costs incurred in providing assistance shall be borne by the requested State;

b. extraordinary costs incurred in providing assistance shall be borne by the applicant State.

Chapter VI

Final provisions

Article 27

Other international agreements or arrangements

1. The possibilities of assistance provided by this Convention do not limit, nor are they limited by, those contained in existing or future international agreements or other arrangements between the Parties concerned or other instruments which relate to co-operation in tax matters.

2. Notwithstanding the rules of the present Convention, those Parties which are members of the European Economic Community shall apply in their mutual relations the common rules in force in that Community.

Article 28

Signature and entry into force of the Convention

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the Member countries of OECD. It is subject to ratification, acceptance or ap-

Artikel 25

Språk

Framställningar om handräckning och svar på dessa skall upprättas på något av OECD:s eller Europarådets officiella språk eller på något annat språk varom de avtalsslutande staterna i fråga överenskommit bilateralt.

Artikel 26

Kostnader

Har inte annat överenskommits bilateralt mellan parterna i fråga gäller följande:

- a) den anmodade staten skall svara för sedvanliga kostnader för utförande av handräckning;
- b) den ansökande staten skall svara för sådana kostnader för utförande av handräckning som inte kan anses sedvanliga.

Kapitel vi

Slutbestämmelser

Artikel 27

Andra internationella överenskommelser eller arrangemang

1. Handräckningsmöjligheterna enligt denna konvention begränsar inte, och begränsas inte av, handräckningsmöjligheterna enligt existerande eller framtida internationella överenskommelser eller andra arrangemang mellan ifrågavarande parter eller av andra instrument som hänför sig till samarbete i skattefrågor.

2. De parter som är medlemmar av Europeiska ekonomiska gemenskapen skall, utan hinder av reglerna i denna konvention, i sina inbördes relationer tillämpa gemenskapens ikraftvarande gemensamma regler.

Artikel 28

Konventionens undertecknande och ikraftträdande

1. Denna konvention är öppen att undertecknas av Europarådets medlemsstater och OECD:s medlemsländer. Den förutsätter ratifikation, godtagande eller godkännande.

ou approbation. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près de l'un des Dépositaires.

2. La Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle cinq Etats auront exprimé leur consentement à être liés par la Convention conformément aux dispositions du paragraphe 1.

3. Pour tout Etat membre du Conseil de l'Europe ou pays Membres de l'OCDE qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par la Convention, celle-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 29

Application territoriale de la Convention

1. Au moment de la signature ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, chaque Etat peut désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera la présente Convention.

2. Tout Etat peut, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée à l'un des Dépositaires, étendre l'application de la présente Convention à tout autre territoire désigné dans la déclaration. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Dépositaire.

3. Toute déclaration faite en vertu de l'un des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée à l'un des Dépositaires. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Dépositaire.

proval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with one of the Depositories.

2. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five States have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1.

3. In respect of any member State of the Council of Europe or any Member country of OECD which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 29

Territorial application of the Convention

1. Each State may, at the time of signature, or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to one of the Depositories, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Depository.

3. Any declaration made under either of the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to one of the Depositories. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Depository.

Ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet skall deponeras hos endera depositarien.

2. Denna konvention träder i kraft den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd av tre månader efter den dag när fem stater har uttryckt samtycke till att vara bundna av konventionen i enlighet med bestämmelserna i punkt 1.

3. I fråga om Europarådets medlemsstater och OECD:s medlemsländer som därefter uttrycker samtycke till att vara bundna av konventionen skall konventionen träda i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tidrymd om tre månader efter dagen för deponeringen av ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet.

Artikel 29

Konventionens territoriella tillämpning

1. Varje stat kan vid undertecknandet av konventionen eller vid deponeringen av ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet ange det område eller de områden på vilka denna konvention skall tillämpas.

2. En stat kan vid en senare tidpunkt, genom att meddela endera depositarien, utvidga tillämpningen av denna konvention till område som anges i meddelandet. I fråga om sådant område skall konventionen träda i kraft den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag då depositarien mottagit meddelandet.

3. Ett meddelande enligt någondera av föregående punkter kan, i fråga om område som anges i meddelandet, återtogs genom underrättelse till någondera depositarien. Återtagande får verkan den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag då depositarien mottagit underrättelsen.

Article 30

Réserves

1. Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, déclarer qu'il se réserve le droit:

a. de n'accorder aucune forme d'assistance pour les impôts des autres Parties entrant dans l'une quelconque des catégories énumérées à l'Article 2, paragraphe 1, alinéa (b) à condition que ladite Partie n'ait inclus dans l'Annexe A de la Convention aucun de ses propres impôts entrant dans cette catégorie;

b. de ne pas accorder d'assistance en matière de recouvrement de créances fiscales quelconques, ou de recouvrement d'amendes administratives soit pour tous les impôts soit seulement pour les impôts d'une ou plusieurs des catégories énumérées à l'Article 2, paragraphe 1.

c. de ne pas accorder d'assistance en rapport avec des créances fiscales qui existent déjà à la date d'entrée en vigueur de la Convention pour cet Etat ou, si une réserve a. au préalable, été faite en vertu de l'alinéa (a) ou (b) ci-dessus, à la date du retrait d'une telle réserve au sujet des impôts de la catégorie en question;

d. de ne pas accorder d'assistance en matière de notification de documents soit pour tous les impôts soit seulement pour les impôts d'une ou plusieurs des catégories énumérées à l'Article 2, paragraphe 1;

e. de ne pas accepter les notifications par voie postale prévues à l'Article 17, paragraphe 3.

2. Aucune autre réserve n'est admise.

3. Toute Partie peut, après l'entrée en vigueur de la Convention à son égard, formuler une ou plusieurs réserves visées au paragraphe 1 dont elle n'avait pas fait usage lors de la ratification, acceptation ou approbation. De telles réserves entreront en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la réserve par l'un des Dépositaires.

4. Toute Partie qui a formulé une réserve en vertu des paragraphes 1 et 3 peut la retirer

Article 30

Reservations

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or at any later date, declare that it reserves the right:

a. not to provide any form of assistance in relation to the taxes of other Parties in any of the categories listed in sub-paragraph (b) of paragraph 1 of Article 2, provided that it has not included any domestic tax in that category under Annex A of the Convention;

b. not to provide assistance in the recovery of any tax claim, or in the recovery of an administrative fine, for all taxes or only for taxes in one or more of the categories listed in paragraph 1 of Article 2;

c. not to provide assistance in respect of any tax claim, which is in existence at the date of entry into force of the Convention in respect of that State or, where a reservation has previously been made under sub-paragraph (a) or (b) above, at the date of withdrawal of such a reservation in relation to taxes in the category in question;

d. not to provide assistance in the service of documents for all taxes or only for taxes in one or more of the categories listed in paragraph 1 of Article 2;

e. not to permit the service of documents through the post as provided for in paragraph 3 of Article 17.

2. No other reservation may be made.

3. After the entry into force of the Convention in respect of a Party, that Party may make one or more of the reservations listed in paragraph 1 which it did not make at the time of ratification, acceptance or approval. Such reservations shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the reservation by one of the Depositories.

4. Any Party which has made a reservation under Paragraphs 1 and 3 may wholly or part-

Artikel 30

Reservationer

1. Varje stat kan i samband med under-tecknandet eller deponeringen av ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet eller vid en senare tidpunkt meddela att den förbehåller sig rätten att

a) inte bevilja någon form av handräckning som avser andra parter skatter av något av de slag som anges i artikel 2 punkt 1 b), förutsatt att den inte i konventionens bilaga A tagit in egna skatter av detta slag;

b) inte bevilja handräckning för indrivning av skattefordringar eller administrativa pålagor i fråga om något slags skatter eller endast i fråga om ett eller flera av de slags skatter som anges i artikel 2 punkt 1;

c) inte bevilja handräckning med avseende på skattefordran som existerade vid den tidpunkt då konventionen trädde i kraft beträffande denna stat eller, om en reservation tidigare har gjorts enligt punkt a) eller b) ovan, då reservationen med avseende på skatter av detta slag återtog;

d) inte bevilja handräckning för delgivning av handlingar i fråga om något slags skatter eller endast i fråga om ett eller flera av de slags skatter som anges i artikel 2 punkt 1;

e) inte tillåta delgivning av handlingar per post enligt artikel 17 punkt 3.

2. Inga andra reservationer får göras.

3. Sedan konventionen har trätt i kraft beträffande en part kan denna part göra en eller flera av de reservationer som anges i punkt 1 som den inte har gjort vid tidpunkten för ratifikationen, godtagandet eller godkännandet. Sådana reservationer skall träda i kraft den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag då endera depositarien mottagit reservationen.

4. Varje part som har gjort en reservation enligt punkt 1 eller 3 kan helt eller delvis

en tout ou en partie en adressant une notification à l'un des Dépositaires. Le retrait prendra effet à la date de réception de la notification par le Dépositaire.

5. La Partie qui a formulé une réserve au sujet d'une disposition de la présente Convention ne peut prétendre à l'application de cette disposition par une autre Partie; toutefois, elle peut, si la réserve est partielle, prétendre à l'application de cette disposition dans la mesure où elle l'a acceptée.

Article 31

Dénonciation

1. Toute Partie peut, à tout moment, dénoncer la présente Convention en adressant une notification à l'un des Dépositaires.

2. La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Dépositaire.

3. La Partie qui dénonce la présente Convention reste liée par l'Article 22 tant qu'elle conserve en sa possession des informations, documents ou autres renseignements obtenus en application de la Convention.

Article 32

Dépositaires et leurs fonctions

1. Le Dépositaire auprès duquel un acte, notification ou communication sera accompli notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe et aux pays Membres de l'OCDE:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation;
- c. toute date d'entrée en vigueur de la présente Convention conformément aux dispositions des Articles 28 et 29;
- d. toute déclaration formulée en application des dispositions de l'Article 4, paragraphe 3 ou de l'Article 9, paragraphe 3 et le retrait desdites déclarations;
- e. toute réserve formulée en application des dispositions de l'Article 30 et le retrait de toute réserve effectué en application des dis-

ly withdraw it by means of a notification addressed to one of the Depositaries. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Depositary in question.

5. A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not require the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial, require the application of that provision insofar as it has itself accepted it.

Article 31

Denunciation

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to one of the Depositaries.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Depositary.

3. Any Party which denounces the Convention shall remain bound by the provisions of Article 22 for as long as it retains in its possession any documents or information obtained under the Convention.

Article 32

Depositaries and their functions

1. The Depositary with whom an act, notification or communication has been accomplished, shall notify the member States of the Council of Europe and the Member countries of OECD of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles 28 and 29;
- d. any declaration made in pursuance of the provisions of paragraph 3 of Article 4 or paragraph 3 of Article 9 and the withdrawal of any such declaration;
- e. any reservation made in pursuance of the provisions of Article 30 and the withdrawal of any reservation effected in pursu-

återta den genom underrättelse till endera depositarien. Återtagandet får verkan den dag då ifrågavarande depositarie mottar underrättelsen.

5. En part som har gjort en reservation med avseende på en bestämmelse i denna konvention får inte kräva att en annan part skall tillämpa denna bestämmelse; den kan emellertid, om dess reservation är partiell, kräva att bestämmelsen tillämpas i den utsträckning som den själv har godtagit bestämmelsen.

Artikel 31

Uppsägning

1. Varje part kan när som helst säga upp denna konvention genom underrättelse adresserad till endera depositarien.

2. Uppsägningen får verkan den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag depositarien mottagit underrättelsen.

3. En part som säger upp konventionen skall förbli bunden av bestämmelserna i artikel 22 så länge som denna part innehar handlingar eller upplysningar som erhållits enligt konventionen.

Artikel 32

Depositarierna och deras uppgifter

1. Den depositarie som mottagit instrument, underrättelse eller meddelande skall underrätta Europarådets medlemsstater och OECD:s medlemsländer om:

- a) undertecknanden;
- b) deponeringar av ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument;
- c) dagen för ikraftträdandet av denna konvention enligt bestämmelserna i artiklarna 28 och 29;
- d) förklaring enligt bestämmelserna i artikel 4 punkt 3 eller artikel 9 punkt 3 och återtagande av sådan förklaring;
- e) reservationer enligt bestämmelserna i artikel 30 och återtagande av reservation enligt bestämmelserna i artikel 30 punkt 4;

positions de l'Article 30, paragraphe 4:

f. toute notification reçue en application des dispositions de l'Article 2, paragraphes 3 ou 4, l'Article 3, paragraphe 3, de l'Article 29 ou de l'Article 31, paragraphe 1;

g. tout autre acte, notification ou communication ayant trait à la présente Convention.

2. Le Dépositaire qui reçoit une communication ou qui effectue une notification conformément au paragraphe 1 en informera immédiatement l'autre Dépositaire.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Strasbourg, le en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en deux exemplaires dont l'un sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe et l'autre dans les archives de l'OCDE. Les Secrétaires Généraux du Conseil de l'Europe et de l'OCDE en communiqueront copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe et des pays Membres de l'OCDE.

Annexe A Impôts auxquels s'applique la Convention
(Article 2, paragraphe 2 de la Convention)

Annexe B Autorités compétentes
(Article 3, paragraphe 1 (d) de la Convention)

Annexe C Définition du terme « ressortissant » aux fins de la Convention
(Article 3, paragraphe 1 (e) de la Convention)

ance of the provisions of paragraph 4 of Article 30;

f. any notification received in pursuance of the provisions of paragraph 3 or 4 of Article 2, paragraph 3 of Article 3, Article 29 or paragraph 1 of Article 31;

g. any other act, notification or communication relating to this Convention.

2. The Depositary receiving a communication or making a notification in pursuance of the provisions of paragraph 1 shall inform immediately the other Depositary thereof.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, the in English and French, both texts being equally authentic, in two copies of which one shall be deposited in the archives of the Council of Europe and the other in the archives of OECD. The Secretaries General of the Council of Europe and of OECD shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and Member country of OECD.

Annex A Taxes to which the Convention would apply
(Paragraph 2 of Article 2 of the Convention)

Annex B Competent authorities
(Paragraph 1 (d) of Article 3 of the Convention)

Annex C Definition of the word "National" for the purpose of the Convention
(Paragraph 1 (e) of Article 3 of the Convention)

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

f) underrättelse enligt bestämmelserna i artikel 2 punkt 3 eller 4, artikel 3 punkt 3, artikel 29 eller artikel 31 punkt 1;

g) andra handlingar, underrättelser eller meddelanden som hänför sig till denna konvention.

2. En depositarie som mottar meddelande eller ger underrättelse enligt bestämmelserna i punkt 1 skall omedelbart underrätta den andra depositarien om detta.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat konventionen.

Som skedde i Strasbourg, den på engelska och franska språket, vilka båda texter har lika vitsord, i två exemplar, varav det ena skall deponeras i Europarådets arkiv och det andra i OECD:s arkiv. Generalsekreterarna i Europarådet respektive OECD skall översända bestyrkta kopior till alla Europarådets medlemsstater och OECD:s medlemsländer.

Bilaga A Skatter på vilka konventionen tillämpas
(Artikel 2 punkt 2 av konventionen)

Bilaga B Behöriga myndigheter
(Artikel 3 punkt 1 d) av konventionen)

Bilaga C Definition av uttrycket "medborgare" vid tillämpningen av konventionen
(Artikel 3 punkt 1 e) av konventionen)

Lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Vad i denna lag sägs om skatt gäller även allmän avgift samt ränta på skatt eller allmän avgift och administrativa pålagor och kostnader i samband med indrivning.

2 § I fråga om utländsk tull, andra skatter, avgifter och pålagor som av svensk tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med export eller import av varor gäller denna lag endast i den mån det särskilt anges i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga eller i 2 § lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag.

3 § Med handräckning avses i denna lag

1. utbyte av upplysningar, häri inbegripet samtidiga skatteutredningar och deltagande i skatteutredning,
2. bistånd vid indrivning, häri inbegripet säkringsåtgärder, samt
3. delgivning av handlingar.

Handräckning i Sverige åt myndighet i främmande stat

Allmänna bestämmelser

4 § I den mån överenskommelse härom föreligger mellan Sverige och främmande stat skall utländsk myndighet lämnas biträde med handräckning i skatteärende.

Riksskatteverket förordnar om handräckning i varje särskilt fall. Om handräckningen inte sker genom riksskatteverkets försorg, uppdrar verket åt vederbörande svenska myndighet att ombesörja handräckningen.

5 § Handräckning skall, om inte annat följer av 10 eller 12 §, genomföras i enlighet med vad som gäller för den svenska skatt som är närmast jämförlig med den utländska skatt som handräckningen avser.

6 § Handräckning får inte innefatta att svensk myndighet skall

1. vidta åtgärd som avviker från lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige,
2. vidta åtgärd som strider mot allmänna hänsyn eller för Sverige väsentliga intressen,
3. lämna handräckning, om och i den mån beskattningen i den stat som begär handräckningen strider mot allmänt gällande beskattningsprinciper eller mot bestämmelserna i en överenskommelse för undvikande av dubbelbeskattning eller i annan överenskommelse med den främmande staten.

Handräckning får inte heller innefatta att svensk myndighet skall

1. lämna upplysning som inte är tillgänglig enligt lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige,
2. lämna upplysning som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet

nyttjat förfaringssätt, om detta skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkare i dennes näringsverksamhet.

3. lämna upplysning, om det skulle strida mot allmänna hänsyn eller för Sverige väsentliga intressen.

7 § Föranleder handräckning talan inför svensk domstol eller myndighet, äger riksskatteverket ta emot stämning samt själv eller genom ombud föra talan.

Utredning i Sverige

8 § Riksskatteverket kan, efter framställning från den behöriga myndigheten i den främmande staten, medge företrädare för utländsk myndighet att närvara vid skatteutredning i Sverige.

Företrädare som avses i första stycket får inte fatta beslut i frågor som rör utredningen i Sverige.

9 § I fall då svensk myndighet, efter begäran från utländsk myndighet eller i anledning av vad som framkommit vid revision eller annan granskning, till utländsk myndighet översänder uppgift rörande skatt skall uppgiften även tillställas den som berörs därav för kännedom. I sådan underrättelse skall anges till vilken utländsk myndighet uppgiften översänts.

Underrättelse enligt första stycket får underlåtas, om underrättelsen är uppenbart obehövlig eller om det kan befaras att underrättelsen skulle försvåra genomförandet av utländsk myndighets utredning eller beslut i skatteärende.

Indrivning i Sverige

10 § I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat gäller i fråga om preskription lagstiftningen i den stat som begärt handräckningen.

11 § Vid indrivning i Sverige av utländsk skatt får åtgärd för att försätta en betalningsskyldig i konkurs eller att väcka talan vid annan domstol än förvaltningsdomstol vidtas endast efter särskilt bemyndigande av riksskatteverket.

Ett sådant bemyndigande fordras också för att anta ackordsförslag beträffande utländsk skatt.

12 § Med fordran på skatt i främmande stat följer ej förmånsrätt enligt lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Delgivning av handlingar i Sverige

13 § Handling i ärende rörande utländsk skatt delges enligt delgivningslagen (1970:428). Särskild postdelgivning eller stämningsmannadelgivning får, även om det ej följer av bestämmelserna i 3 § nämnda lag, äga rum om riksskatteverket förordnar om det.

Handräckning i främmande stat

Allmänna bestämmelser

14 § I den mån överenskommelse härom föreligger mellan Sverige och främmande stat får riksskatteverket begära biträde i den främmande staten med handräckning i skatteärende.

15 § Framställning enligt 14 § får göras endast under förutsättning att

1. motsvarande handräckningsåtgärd kan vidtas i Sverige i ett likartat ärende,

2. framställningen kan göras utan att detta skulle medföra att upplysningar lämnas som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringssätt, om detta skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkare i dennes näringsverksamhet,

3. framställningen kan göras utan att detta skulle medföra att upplysningar lämnas, vilkas överlämnande skulle strida mot allmänna hänsyn eller för Sverige väsentliga intressen.

16 § Uppgift som erhållits med stöd av överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får ej användas för att ändra eller söka ändring av svensk skatt, om detta skulle strida mot avtalet i fråga.

Utbyte av upplysningar

17 § Svensk myndighet får hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning i främmande stat för att få del av deklARATIONER och andra uppgifter som erfordras i ett svenskt skatteärende.

I skatteärende som är av väsentligt intresse för beskattningen i Sverige får svensk myndighet hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning i främmande stat som innebär att företrädare för verket eller myndigheten får närvara vid skatteutredning i den främmande staten.

Indrivning i främmande stat

18 § Kronofogdemyndighet får hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning i främmande stat för indrivning av svensk skatt. Hemställan får avse indrivning inte bara hos den skattskyldige utan även hos arbetsgivare eller annan som är betalningsskyldig enligt svensk lagstiftning.

Hemställan enligt första stycket får göras endast om beslutet i skatteärendet är verkställbart i Sverige och fordringen inte kan drivas in i Sverige utan väsentlig svårighet.

19 § Svensk skatt som har tagits ut genom handräckning i främmande stat anses i förhållande till den betalningsskyldige ha kommit riksskatteverket till handa vid tidpunkten för uttagandet.

Delgivning av handlingar i främmande stat

20 § Svensk myndighet, som önskar delgivning i främmande stat av handling rörande svensk skatt, skall hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning för sådan delgivning.

I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får svensk myndighet, utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket, ombesörja delgivning med person i den främmande staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 3 § första stycket delgivningslagen (1970:428).

Gemensamma bestämmelser

21 § Är ett ärende enligt denna lag av särskild betydelse eller annars av sådan beskaffenhet att det bör avgöras av regeringen, skall riksskatteverket med eget yttrande överlämna ärendet dit.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.
2. Genom lagen upphävs lagen (1978:352) om utredning i utländskt skatteärende.
3. Genom lagen upphävs vidare
 - kungörelsen (1941:999) angående särskilt förfarande för erhållande av handräckning i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden,
 - kungörelsen (1941:1000) angående handräckning på begäran av myndighet i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden,
 - kungörelsen (1958:381) angående förfarandet för erhållande av handräckning för indrivning i Belgien av svensk skatt,
 - kungörelsen (1958:382) angående handräckning åt belgisk myndighet i beskattningsärende,
 - förordningen (1973:630) om handläggningen av vissa handräckningsärenden, samt
 - förordningen (1978:724) om tillämpning av avtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden.
4. Vad i lagen sägs om överenskommelse med främmande stat gäller inte, förutom bestämmelserna i 4, 14, 21 och 22 §§, avtalet den 14 maj 1935 med Tyska Riket angående handräckning i beskattningsärenden.

Lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift¹ samt lagen skall ha följande lydelse.

Lag om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga

Nuvarande lydelse

I den mån utländsk skatt, tull eller annan avgift enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får uttagas här i riket får Konungen förordna, att skatten eller avgiften skall uppbäras och indrivnas i samma ordning som svensk skatt, tull eller annan allmän avgift, och bestämma villkoren för uppbörden och indrivningen.

Föreslagen lydelse

I den mån utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med export eller import av varor enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får tas ut här i riket skall bestämmelserna i 1, 3–5 §§, 6 § första stycket, 7, 10–12 samt 16 §§ lagen (1989:000) om ömsesidig handräckning i skatteärenden äga motsvarande tillämpning. Härvid skall vad som i dessa bestämmelser sägs om riksskatteverket i stället avse generaltullstyrelsen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

2. Vad i 4 § andra stycket lagen (1989:000) om ömsesidig handräckning i skatteärenden sägs gäller inte avtalet den 18 december 1972 om ömsesidigt bistånd i tullfrågor.

Lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bestämmelserna om förundersökning och tvångsmedel i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling samt i 23, 27 och 28 kap. rättegångsbalken äger motsvarande tillämpning. Bestämmelse, vars tillämpning förutsätter att misstanke föreligger mot någon, får dock ej tillämpas. Tvångsmedel får ej användas i syfte att möjliggöra förverkande av egendom.

Föreslagen lydelse

2 §

Bestämmelserna i 1, 4–9, 13 och 16 §§ lagen (1989:000) om ömsesidig handräckning i skatteärende samt bestämmelserna om förundersökning och tvångsmedel i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling samt i 23, 27 och 28 kap. rättegångsbalken äger motsvarande tillämpning. Bestämmelse, vars tillämpning förutsätter att misstanke föreligger mot någon, får dock ej tillämpas. Tvångsmedel får ej användas i syfte att möjliggöra förverkande av egen dom. Vad som i ovan nämnda bestämmelser i lagen (1989:000) om ömsesidig handräckning i skatteärenden sägs om riksskatteverket skall härvid i stället avse generaltullstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 61 § 1 och 2 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall upphöra att gälla den 1 januari 1990.

¹ Senaste lydelse av
61 § 1 mom. 1986:1288
61 § 2 mom. 1981:839.

Lag om ändring i sekretesslagen (1980: 100)

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 3 och 4 §§ sekretesslagen (1980: 100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

3 §

Sekretess för uppgift i mål eller ärende i domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet upphör att gälla i målet eller ärendet, om uppgiften förebringas vid offentlig förhandling i samma mål eller ärende.

Förebringas sekretessbelagd uppgift som avses i första stycket vid förhandling inom stängda dörrar, består sekretessen under den fortsatta handläggningen, om domstolen inte förordnar annat. Sedan domstolen har skilt målet eller ärendet från sig, består sekretessen endast om domstolen i domen eller beslutet har förordnat om det.

Förebringas sekretessbelagd uppgift som avses i första stycket vid förhandling inom stängda dörrar, består sekretessen under den fortsatta handläggningen, om domstolen inte förordnar annat. Sedan domstolen har skilt målet eller ärendet från sig, består sekretessen endast om domstolen i domen eller beslutet har förordnat om det. *Sådant förordnande skall alltid meddelas för uppgift för vilken sekretess gäller enligt 9 kap. 3 § andra stycket, om det skulle strida mot avtal som avses där att uppgiften röjs.*

Fullföljs talan i mål eller ärende vari domstol har meddelat förordnande om att sekretess för uppgift skall bestå, skall den högre rätten pröva förordnandet när den skiljer målet eller ärendet från sig.

4 §

Sekretess för uppgift i mål eller ärende i domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet upphör att gälla i målet eller ärendet, om uppgiften tas in i dom eller annat beslut i samma mål eller ärende.

Första stycket tillämpas inte, om domstolen i domen eller beslutet har förordnat att sekretessen skall bestå. *Sådant förordnande får inte omfatta domslutet eller motsvarande del av annat beslut, såvida inte rikets säkerhet eller annat intresse av synnerlig vikt oundgängligen påkallar det. Angår målet eller ärendet någons civila rättigheter och skyldigheter eller anklagelse mot någon för brott, gäller dessutom att förordnande som omfattar domslut eller motsvarande del av annat beslut får meddelas endast om riket befinner sig i krig eller krigsfara el-*

Första stycket tillämpas inte, om domstolen i domen eller beslutet har förordnat att sekretessen skall bestå. *Sådant förordnande skall alltid meddelas för uppgift för vilken sekretess gäller enligt 9 kap. 3 § andra stycket, om det skulle strida mot avtal som avses där att uppgiften röjs. Förordnande att sekretessen skall bestå får inte omfatta domslutet eller motsvarande del av annat beslut, såvida inte rikets säkerhet eller annat intresse av synnerlig vikt oundgängligen påkallar det. Angår målet eller ärendet någons civila rättigheter och skyldig-*

¹ Lagen omtryckt 1988:9.

ler andra utomordentliga, av krig förarledda förhållanden råder.

heter eller anklagelse mot någon för brott, gäller dessutom att förordnande som omfattar domslut eller motsvarande del av annat beslut får meddelas endast om riket befinner sig i krig eller krigsfara eller andra utomordentliga, av krig förarledda förhållanden råder.

Har domstol meddelat förordnande enligt andra stycket, gäller sekretessen också hos domstol eller annan myndighet som får del av domen eller beslutet. Denna bestämmelse tillämpas dock inte, om en sekretessbestämelse till skydd för samma intresse ändå är tillämplig på uppgiften hos mottagaren.

Fullföljs talan mot dom eller beslut vari domstol har meddelat förordnande enligt andra stycket, skall den högre rätten pröva förordnandet när den skiljer målet eller ärendet från sig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

Lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §¹

Förhandling vid domstol skall vara offentlig.

Kan det antagas att vid förhandling kommer att förebringas uppgift, för vilken hos domstolen gäller sekretess som avses i sekretesslagen (1980:100), må rätten, om det bedömes vara av synnerlig vikt att uppgiften ej röjes, förordna att förhandlingarna i vad den angår uppgiften skall hållas inom stängda dörrar. Även i annat fall må förhandling hållas inom stängda dörrar, om sekretessen gäller enligt 7 kap. 22 §, 8 kap. 17 § eller 9 kap. 15 eller 16 § sekretesslagen eller, i vad avser domstolsförhandling under förundersökning i brottmål eller därmed likställt mål eller ärende, enligt 5 kap. 1 § eller 9 kap. 17 § samma lag.

Kan det antagas att vid förhandling kommer att förebringas uppgift, för vilken hos domstolen gäller sekretess som avses i sekretesslagen (1980:100), må rätten, om det bedömes vara av synnerlig vikt att uppgiften ej röjes, förordna att förhandlingen i vad den angår uppgiften skall hållas inom stängda dörrar. Även i annat fall må förhandling hållas inom stängda dörrar, om sekretessen gäller enligt 7 kap. 22 §, 8 kap. 17 § eller 9 kap. 15 eller 16 § sekretesslagen eller, i vad avser domstolsförhandling under förundersökning i brottmål eller därmed likställt mål eller ärende, enligt 5 kap. 1 § eller 9 kap. 17 § samma lag. *Förhandling skall alltid hållas inom stängda dörrar, om sekretessen gäller enligt 9 kap. 3 § andra stycket samma lag och det skulle strida mot avtal som avses där att uppgiften röjes vid förhandlingen.*

Förhör med den som är under femton år eller lider av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbning av själsverksamheten må hållas inom stängda dörrar.

Är eljest för särskilt fall föreskrivet, att förhandling må hållas inom stängda dörrar, vare det gällande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

¹ Senaste lydelse 1980:101.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 14 september 1989

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, S. Andersson, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Johansson, Hultström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Engström, Freivalds, Löw, Persson

Föredragande: statsrådet Engström

Lagrådsremiss om godkännande av Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, m. m.

1 Inledning

Sverige har i dag har ett omfattande utbyte av information i skatteärenden med andra stater. I fråga om automatiska uppgifter erhåller Sverige närmare 15 000 sådana uppgifter per år och sänder lika många till andra stater. Under 1987 och 1988 (uppgifterna för 1988 anges inom parentes) inkom 66 (79) spontana kontrolluppgifter till Sverige och sändes 65 (81) från Sverige. Samma år inkom 97 (82) framställningar om handräckning till Sverige och sändes 70 (109) sådana framställningar från Sverige. De länder med vilka detta utbyte för närvarande är vanligast förekommande är, förutom de nordiska staterna, Frankrike, Västtyskland och USA.

Genom den alltmer ökade internationella rörligheten av bl. a. kapital och arbetskraft framstår det som mycket angeläget att det internationella samarbetet mellan skattemyndigheter i olika stater intensifieras ytterligare. Även avskaffandet av den svenska valutaregleringen medför ett ökat behov av internationellt samarbete på detta område. Ett sådant samarbete förutsätter att internationella regler skapas för hur ett sådant samarbete skall gå till. Härutöver krävs också regler som tillgodoser de skattskyldigas intressen och berättigade krav på rättssäkerhet. I och med att Europarådet och OECD utarbetat den nu aktuella konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden har ett regelsystem som i hög utsträckning uppfyller de tidigare nämnda kraven skapats. Även om endast ett fåtal stater till en början skulle komma att ansluta sig till konventionen så torde denna, sett i ett mer långsiktigt perspektiv, komma att vinna internationellt erkännande och utgöra grunden för det framtida samarbetet på området. Jag finner det därför angeläget att Sverige på ett tidigt stadium ansluter sig till konventionen.

Den nu aktuella Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden har tillkommit på grundval av bl. a. ett av Europarådet år 1979 – på svenskt initiativ – fattat beslut att skapa en

multilateral konvention om handräckning i skattefrågor. Med anledning av detta beslut inleddes ett samarbete med OECDs skattekommitté, vilken tidigare upprättat en modell för ingående av bilaterala avtal i fråga om indrivning av skatter (Model Convention for mutual administrative assistance in the recovery of tax claims, 1981).

Ett första utkast till en multilateral konvention utarbetades inom ramen för OECDs skattekommittés arbete varefter en expertgrupp inom Europarådet har färdigställt den nu föreliggande konventionstexten samt en kommentar till konventionen (Explanatory report on the Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters, Council of Europe/OECD, Strasbourg 1989).

Konventionen, som i stora delar överensstämmer med det multilaterala nordiska handräckningsavtalet, innehåller bl. a. regler om informationsutbyte för taxeringsändamål, delgivning av handlingar, indrivning av skatter och allmänna avgifter samt vidtagande av säkringsåtgärder för framtida indrivning.

Informationsutbytet avses i princip ske på tre sätt: automatiskt genom utbyte av kontrolluppgifter, spontant (t. ex. om en skattemyndighet vid en revision finner något som kan vara av intresse för en annan skattemyndighet) samt på begäran. Vidare förutsätts att samordnade revisioner skall kunna ske i två eller flera stater och att skattetjänstemän skall kunna delta vid skatteutredningar i andra avtalslutande stater.

I april 1987 tog Europarådets ministerkommitté ett beslut om att anta konventionen. Schweiz, Lichtenstein, Luxemburg och Västtyskland röstade dock emot. När ministerkommittén i juni 1987 åter tog upp frågan om att öppna konventionen för undertecknande för procedurbeslut lade de tidigare nämnda staterna ned sina röster. Konventionen har också godkänts efter omröstning i OECDs råd. Konventionen öppnades för undertecknande från och med den 25 januari 1988 och undertecknades av Sverige den 20 april 1989. Därefter har Norge såväl undertecknat som ratificerat konventionen och USA undertecknat den.

Konventionen har översatts till svenska och remissbehandlats. Yttranden har avgivits av kammarrätten i Jönköping, Landsorganisationen (LO), riksskatteverket (RSV), Svea hovrätt, Svenska arbetsgivareföreningen (SAF) och Sveriges industriförbund. Yttranden har också kommit från Sveriges advokatsamfund och Medborgarrättsrörelsen friheten i Sverige (MRR).

Av remissinstanserna har två, RSV och Svea hovrätt, uttalat sig positivt i fråga om ett svenskt tillträde till konventionen. Såväl RSV som Svea hovrätt har dock uttalat att ett tillträde till konventionen skulle kräva vissa följdändringar i den interna svenska lagstiftningen, t. ex. på grund av de i konventionen intagna sekretessbestämmelserna.

SAF och Sveriges industriförbund, som avgivit ett gemensamt yttrande, har ställt sig negativa till ett svenskt tillträde. Även Sveriges advokatsamfund och MRR har ställt sig negativa. Huvudskälen härför har angetts vara att konventionen i dess nuvarande utformning inte på ett godtagbart sätt tillgodoser de skattskyldigas krav på att i ett internationellt skatteärende få

sina synpunkter beaktade och ett tillräckligt skydd vad gäller deras rättsliga ställning i förhållande till den offentliga parten.

Under arbetet med konventionen har framkommit att det föreligger behov av att reglera svenska myndigheters handläggning av utländska handräkningsärenden samt av att ändra de interna svenska bestämmelserna i fråga om sekretess. Behovet av sådana regler har också framhållits i vissa av de avgivna yttrandena.

Med anledning härav har upprättats ett förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift. Den föreslagna lagen avses ersätta lagen om utredning i utländskt skatteärende, kungörelsen (1941:999) angående särskilt förfarande för erhållande av handräckning i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen (1941:1000) angående handräckning på begäran av myndighet i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen (1958:381) angående förfarandet för erhållande av handräckning för indrivning i Belgien av svensk skatt, kungörelsen (1958:382) angående handräckning åt belgisk myndighet i beskattningsärenden, förordningen (1973:630) om handläggningen av vissa handräkningsärenden, förordningen (1978:724) om tillämpning av avtalet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden samt i vissa delar även lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift. Lagen har utformats med utgångspunkt i dels den nu aktuella konventionen, dels den tidigare nämnda förordningen om tillämpning av det nordiska handräkningsavtalet.

I den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt eller allmän avgift anges inledningsvis i vilka fall svensk myndighet äger biträda utländsk myndighet respektive äger begära biträde av utländsk myndighet med handräckning samt anges de olika former av handräckning som därvid kan komma i fråga. I lagen fastslås vidare att sådan handräckning skall genomföras i enlighet med vad som gäller enligt svensk intern rätt beträffande motsvarande svenska skatter och avgifter. I fråga om preskription görs dock ett undantag härifrån i de fall då det i ett handräkningsavtal stadgas att det är den ansökande statens lagstiftning som skall reglera denna fråga. Lagen innehåller också speciella bestämmelser till skydd för enskilda skattskyldiga, exempelvis förbud att röja affärshemlighet samt att den som berörs av en begäran från utländsk myndighet om upplysningar eller av uppgifter vilka framkommit vid en revision eller granskning och vilka uppgifter översänds till utländsk myndighet under vissa förutsättningar skall erhålla underrättelse om vad som översänts till den utländska myndigheten. I detta sammanhang har jag också funnit det lämpligt att ta upp vissa av de förslag som skatteindrivningsutredningen lade fram i betänkandet (Ds Fi 1984:14) Indrivningsuppdrag till och från Sverige. Med anledning härav föreslås bl. a. vissa ändringar i uppborðslagen.

Som jag redan nämnt kommer den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt och allmänna avgifter delvis att ersätta lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift. Detta föranleder också att vissa ändringar måste göras i sistnämnda lag, bl. a.

såttillvida att denna lag endast skall omfatta utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med export eller import av varor. Vidare föreslås att det i 1969 års lag tas in en hänvisning till bestämmelserna i 2 §, 3 § punkterna 1, 2 och 5, 6 och 7 §§, 9 och 10 §§ samt 13–16 §§ i den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt eller allmän avgift. En motsvarande ändring föreslås också i lagen om utredning angående brott mot utländsk tulllag genom att det i lagens 2 § tas in en hänvisning till 2 § första stycket, 3 §, 6 och 7 §§, 9–12 §§ samt 17 § i den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt eller allmän avgift. Flertalet av de bestämmelser till vilket hänvisning sålunda skett är bestämmelser till skydd för den enskilde.

Vidare har inom justitiedepartementet upprättats förslag till ändringar i 12 kap. 3 och 4 §§ sekretesslagen och i 5 kap. 1 § rättegångsbalken. Innebörden av de föreslagna ändringarna är att svensk domstol skall vara skyldig att för uppgift som erhållits med stöd av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat och vars röjande skulle strida mot avtalet i fråga förordna om stängda dörrar respektive om att sekretessen skall bestå såväl i fråga om förebringade uppgifter som i fråga om uppgifter som intagits i dom eller annat beslut.

Synpunkter på samtliga dessa lagförslag har fortlöpande inhämtats från generaltullstyrelsen och RSV.

Till protokollet i detta ärende bör fogas dels de lagförslag som lagts fram som *bilaga 1*, dels en förteckning över remissinstanserna som *bilaga 2*. Sammanställningar av remissyttrandena över Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden respektive nu aktuella delar av skatteindrivningsutredningens betänkande Indrivningsuppdrag till och från Sverige (Ds Fi 1984: 14) har upprättats inom finansdepartementet och finns att tillgå där.

2 Förslaget till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Lagförslaget består dels av paragraferna 1 och 2, dels av en bilaga. Bilagan innehåller konventionstexten på franska och engelska samt i svensk översättning. Här redovisas paragrafernas innehåll medan konventionens innehåll presenteras i avsnitt 3.

I lagförslaget föreskrivs att konventionen skall gälla för Sveriges del (1 §). Med hänsyn till att det i dag inte är möjligt att avgöra vilka specifika svenska respektive utländska skatter och avgifter som konventionen kommer att vara tillämplig på har föreskrivits att det kungörs särskilt genom tillkännagivande. Avsikten är att regeringen skall tillkännage det i svensk författningssamling allteftersom de olika staterna tillträder konventionen.

I 2 § föreskrivs att RSV i normalfallet skall fullgöra funktionen som behörig myndighet i ärenden som sammanhänger med konventionen. Vad

som härvid avses är givetvis funktionen som behörig myndighet i samband med handläggningen av enskilda ärenden. I fråga om tolkningsöverenskommelser etc. ankommer det på regeringen att ingå sådana. Regeringen ämnar dock att uppdra åt RSV att i viss omfattning ingå även sådana överenskommelser.

Enligt artikel 28 i konventionen träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd av tre månader efter den dag när fem stater har uttryckt samtycke till att vara bundna av konventionen. I fråga om stater som därefter uttrycker samtycke till att vara bundna av konventionen skall konventionen träda i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tidrymd om tre månader efter dagen för deponeringen av ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet. Det är således inte möjligt att nu avgöra vid vilken tidpunkt avtalet kommer att träda i kraft. I förslaget till lag har därför föreskrivits att lagen träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Avsikten är att regeringen skall föreskriva om ikraftträdande den dag då konventionen blir bindande för Sverige.

3 Konventionens innehåll

Konventionen består av 32 artiklar och är uppdelad i sex kapitel. Kapitel I (artiklarna 1 och 2) innehåller bestämmelser om konventionens tillämpningsområde. I kapitel II (artikel 3) återfinns allmänna definitioner av i konventionen förekommande uttryck. Kapitel III (artiklarna 4–17) behandlar de olika former av handräckning som kan komma i fråga och är indelat i tre avdelningar i vilka de olika handräckningsformerna behandlas. I kapitel IV (artiklarna 18–23) ges bestämmelser avseende alla former av handräckning bl.a. rörande de uppgifter som en framställning om handräckning skall innehålla. Kapitel V (artiklarna 24–26) innehåller särskilda bestämmelser angående konventionens tillämpning, tillämpligt språk samt fördelning av de kostnader som uppkommer i samband med att begärd handräckning verkställs. I kapitel VI (artiklarna 27–32) återfinns slutbestämmelser rörande konkurrens mellan denna konvention och andra internationella överenskommelser eller arrangemang. I detta kapitel återfinns även bestämmelser beträffande konventionens undertecknande och ikraftträdande, dess territoriella tillämpning, avgivande av reservationer samt uppsägning av konventionen m. m.

Den fortsatta redogörelsen för konventionen och dess bestämmelser bygger till stora delar på den tidigare nämnda, av en expertgrupp inom Europarådet, upprättade kommentaren till konventionen och dess bestämmelser.

3.1 Kapitel I, Konventionens tillämpningsområde

I kapitel I, som omfattar artiklarna 1 och 2, anges konventionens syfte och de personer som omfattas av konventionen samt de skatter som omfattas av konventionen.

3.1.1 Artikel 1, Konventionens syfte och personer som omfattas av konventionen

I artikel 1 anges konventionens syfte och de personer som omfattas av konventionen. I artikeln sägs inledningsvis att syftet med konventionen är att de anslutna staterna skall biträda varandra med handräckning i skatteärenden. Det biträde som avses omfattar alla ömsesidiga handräckningsåtgärder, med de begränsningar som följer av konventionens kapitel IV, som kan vidtas av offentliga institutioner, inklusive de rättstillämpande myndigheterna. Åtgärder enligt strafflagstiftningen omfattas dock inte. Detta innebär att åtgärder som rättstillämpande organ vidtar, med undantag för sådant förberedande arbete som föregår ett brottmåls anhängiggörande inför rättstillämpande organ, på grund av bestämmelser i strafflagstiftning i syfte att beivra brott mot skatte- respektive avgiftslagstiftningen inte omfattas av denna konvention. Konventionen är således tillämplig i fråga om all handräckning som är nödvändig för skattemyndigheterna för att fastställa en skattskyldigs taxering samt även i fråga om förberedelser av brottmålsprocesser avseende sådana skatter och avgifter som omfattas av konventionen. I sammanhanget bör dock framhållas att även om konventionen är tillämplig då fråga är om förundersökning inför en eventuell brottmålsprocess, medför bestämmelserna i artiklarna 4 och 22 att uppgifter som erhållits med stöd av konventionen inte får användas i en brottmålsprocess om inte den behöriga myndigheten i den stat varifrån uppgifterna erhållits i förväg lämnat sitt samtycke därtill. Konventionen är däremot överhuvudtaget inte tillämplig i fråga om handräckning som primärt begärts för att erhålla uppgifter som åklagare avser att använda i en brottmålsprocess (se vidare under avsnitt 3.3.1.1).

Konventionen omfattar sålunda åtgärder av administrativa myndigheter avseende beskattning och uppbörd av skatt och avgifter samt indrivning av skatte- och avgiftsfordringar. Även fullgörande av ärende inför administrativ myndighet och påförande av administrativa avgifter samt åtgärder som rättstillämpande organ vidtar i syfte att assistera de administrativa myndigheterna i denna deras verksamhet faller in under konventionen.

I artikel 1 punkt 3 klargörs att bistånd med handräckning skall lämnas oavsett var den skattskyldige eller annan inblandad person har sitt hemvist eller sitt medborgarskap. Således kommer företag som har sitt hemvist i en stat som inte är ansluten till konventionen och som har en filial i en konventionsstat att omfattas av konventionen. Sak samma gäller alla företag som gör affärer med ett företag i en konventionsstat. Konventionen tillämpas således på samma vida krets av personer som artikel 26 (utbyte av upplysningar) i OECDs modell för dubbelbeskattningsavtal beträffande inkomst och förmögenhet (1977).

3.1.2 Artikel 2, Skatter som omfattas av konventionen

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund har påpekat att skattebegreppet inte har definierats i konventionen och att detta i förening

med metoden att förteckna de skatter på vilka konventionen tillämpas innebär att varje stat därigenom kan få hjälp med handräckning rörande vilken skatt som helst. SAF och Sveriges industriförbund ifrågasätter om detta är tillrådligt.

Föredragandens överbegrepp: Som SAF och Sveriges industriförbund framhållit har begreppet "skatt" inte definierats i konventionen. I artikel 2 anges dock de kategorier av skatter som omfattas av konventionen. Avsikten härmed är att konventionen skall ha en mycket vidsträckt omfattning och täcka alla former av tvingande betalningar till myndigheter. Den nu förevarande konventionen omfattar dock inte sådan tull, annan skatt, avgift eller pålaga som omfattas av den inom tullsamarbetsrådet (Customs Cooperation Council, CCC) upprättade internationella konventionen om ömsesidigt administrativt bistånd för att förhindra, utreda och beivra tullbrott (se SÖ 1983:49 samt prop. 1982/83:35, SkU 1982:83:10, Rskr 1982/83:121, SFS 1983:682). I artikel 1 e i internationell konvention om ömsesidigt administrativt bistånd för att förhindra, utreda och beivra tullbrott definieras begreppet "tullar och andra avgifter vid import eller export" enligt följande: "tullar och alla andra skatter, avgifter eller andra pålagor som uppstår vid eller i samband med import eller export av varor; termen skall dock inte omfatta avgifter och pålagor som begränsas till de ungefärliga kostnaderna för utförda tjänster". Av bl.a. konventionens inledning och dess artikel 2 framgår vidare att konventionen gäller i fråga om samarbete mellan tulladministrationerna i olika länder. Annorlunda uttryckt omfattar således Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden inte tullar, skatter, avgifter eller pålagor som omfattas av den angivna tullkonvention och som tullmyndighet uppstår vid eller i samband med import eller export av varor. Det bör i detta sammanhang framhållas att en anslutning till konventionen inte innebär — såsom SAF och Sveriges industriförbund anfört — att Sverige blir skyldigt att bistå med handräckning rörande vilken skatt som helst. Dels innebär de i artikel 2 intagna riktlinjerna i sig en begränsning av de skatter som kan komma i fråga dels innebär bestämmelserna i artikel 21 enligt vilka den anmodade staten i vissa fall kan vägra handräckning en begränsning av åtgärderna. I förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift (se avsnitt 4 nedan) har dessutom intagits för svensk myndighet tvingande bestämmelser motsvarande de i artikel 21 punkt 2. Sammantaget torde dessa bestämmelser innefatta ett fullgott skydd mot att handräckning medges för att t. ex. driva in fordringar av konfiskatorisk art vilka betecknats som "skatter" eller "avgifter". I sammanhanget förtjänar också att framhållas att Sverige redan i dag har dubbelbeskattningsavtal vilka innehåller bestämmelser rörande handräckning med de flesta av de stater som kan komma att ansluta sig till denna konvention och att några problem av den art som SAF och Sveriges industriförbund pekat på därvid inte har uppkommit.

Det är i dag inte möjligt att ange de svenska respektive utländska skatter och avgifter som konventionen kommer att omfatta då den träder i kraft eller de skatter och avgifter som konventionen skall tillämpas på i förhållande till stater som därefter ansluter sig till konventionen. I förslaget till

lag om Europaråds- och OECD-konvention om ömsesidig handräckning i skatteärenden (1 §) har därför – som jag redan anfört (avsnitt 2 ovan) – föreskrivits att regeringen genom tillkännagivande skall kungöra de skatter och avgifter som omfattas av konventionen.

För svenskt vidkommande anser jag det lämpligt att till en början uppta följande skatter och avgifter i den i artikel 2 punkt 2 angivna bilagan A till konventionen. Jag anger här skatterna och avgifterna enligt klassificeringen i artikel 2 punkt 1 i konventionen.

Skatter enligt artikel 2 punkt 1 a:

i) Den statliga inkomstskatten, sjömansskatten, kupongskatten, beviljningsavgiften för vissa offentliga föreställningar, ersättningsskatten, utskiftningsskatten och vinstdelningsskatten.

ii) Svenska skatter av detta slag saknas.

iii) Den statliga förmögenhetsskatten.

Skatter enligt artikel 2 punkt 1 b:

i) Den kommunala inkomstskatten.

ii) Avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, lagen (1982:423) om allmän löneavgift, lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare och lagen (1989:484) om arbetsmiljöavgift.

iii) A. Arvsskatt och gåvoskatt.

B. Den statliga fastighetsskatten (1984:1052).

C. Skatt enligt lagen (1968:430) om mervärdesskatt.

D. Skatt enligt lagen (1978:144) om skatt på vissa resor och lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper.

E. Avgifter och skatter enligt vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på fordon som inte är registrerade här i riket, lagen (1976:339) om saluvagnsskatt, vägtrafikskattelagen (1988:327) samt lagen (1988:328) om vägtrafikskatt på utländska fordon.

F. Svenska skatter av detta slag saknas.

G. Avgifter och skatter enligt lagen (1972:435) om överlastavgift.

iv) Svenska skatter av detta slag saknas.

Den angivna uppräknigen av skatter och avgifter kan givetvis komma att behövas ändras och kompletteras.

3.2 Kapitel II, Allmänna definitioner

I kapitel II, som endast omfattar artikel 3, definieras vissa i konventionen allmänt förekommande uttryck. Definitioner förekommer emellertid även på andra ställen i konventionen t. ex. i artikel 8 punkt 2.

3.2.1 Artikel 3, Definitioner

Artikel 3 innehåller definitioner av vissa uttryck som förekommer i konventionen. Av punkt 1 b framgår att uttrycket "skatt" åsyftar alla i artikel 2 angivna skatter samt även socialförsäkringsavgifter. Vidare följer av definitionen av uttrycket "skattefordran" i punkt 1 c att med skatter och

socialförsäkringsavgifter sammanhängande räntor och administrativa pålagor (t. ex. viten) samt avgifter, såsom försenings- och andra särskilda avgifter (t. ex. skattetillägg), omfattas av konventionen. Detsamma gäller även beträffande belopp som en person underlåtit att innehålla eller att inbetala till myndighet, exempelvis skattebelopp för vilken någon gjorts betalningsansvarig enligt 75 § respektive 77 a § uppbördslagen, 21 § lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare eller 15 kap. aktiebolagslagen (1975:1385). För att handräckning med indrivning skall kunna begäras med stöd av konventionen krävs dock att beloppet i fråga är fastställt och inte bara uppskattat. Att fråga är om en skönsmässigt fastställd taxering inverkar dock inte på möjligheten att begära handräckning. Även betalningsanspråk som grundar sig på beslut enligt betalningssäkringslagen (1978:880) eller liknande lagstiftning i annan konventionsstat omfattas av konventionen. I den fortsatta redogörelsen för konventionen och dess innehåll kommer uttrycket "skatt" att användas i den nu angivna betydelsen.

I enlighet med konventionens artikel 3 punkt 1 d skall de stater som ansluter sig till konventionen ange de personer och myndigheter som har att fullgöra funktionen som behörig myndighet. För Sveriges vidkommande avses härvid att i den till konventionen fogade bilagan B såsom svensk behörig myndighet ange finansministern eller den myndighet åt vilken uppdrages att handha frågor rörande konventionen. Genom den i 2 § förslaget till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden intagna bestämmelsen har för svensk del behörig myndighetsfunktionen delegerats till RSV. I ärenden av särskild betydelse eller i ärende som annars är av sådan särskild beskaffenhet att det bör avgöras av regeringen skall dock regeringen fullgöra denna funktion.

I artikel 3 punkt 1 e definieras uttrycket "medborgare". Denna definition baserar sig på motsvarande definition i artikel 24 punkt 2 i OECDs modell för dubbelbeskattningsavtal beträffande inkomst och förmögenhet (1977). När det gäller uttrycket "medborgare" finns också en möjlighet för de till konventionen anslutna staterna att frånga den givna definitionen genom att avge en förklaring i detta syfte. Någon sådan förklaring är inte aktuell från svensk sida.

3.3 Kapitel III, Handräckningens former

Kapitel III består av 3 avdelningar vilka behandlar utbyte av upplysningar (Avdelning I), handräckning vid indrivning (Avdelning II) samt delgivning av handlingar (Avdelning III). Varje avdelning är vidare indelad i ett antal artiklar.

3.3.1 Avdelning I, Utbyte av upplysningar

Avdelning I omfattar artiklarna 4–10 av vilka artiklarna 5–9 behandlar de olika formerna för informationsutbyte medan artiklarna 4 och 10 innehåller generella bestämmelser rörande alla former av informationsutbyte.

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund har anfört att den i artikel 4 punkt 1 a intagna förpliktelsen att utbyta upplysningar även gäller vid t. ex. betalningssäkring och enligt punkt 1 b vid inledande av förfarande vid rättstillämpande myndighet. Det sistnämnda innebär enligt SAF och Sveriges industriförbund att upplysningar om allt vad den ansökande staten tror kan bli relevant i ett kommande skatteärende kan begäras från andra länder. Sverige kan således bli skyldigt att medverka t. ex. i ett annat lands allmänna branschundersökningar. SAF och Sveriges industriförbund har vidare anfört att den enskilde – om det blir fråga om ett brottmål – är helt beroende av vilka villkor den uppgiftslämnande staten uppställer till hans skydd och att den enskilde själv inte kan påverka detta. Då Sverige tillämpar fri bevisprövning i brottmål kan således en uppgift som på ett eller annat sätt kommer fram i brottmålet få bevisvärde oavsett vad som kan ha beslutats i ett annat land.

Svea hovrätt har anfört att det kan komma att bli svårt för de rättstillämpande instanserna att avgöra när en process innehåller i artikel 4 punkt 2 angivet material och att bestämmelsen därför omedvetet kan komma att överträdas. På grund härav anser Svea hovrätt att ändringar måste göras i t. ex. rättegångsbalken varvid det bör klargöras hur artikeln är avsedd att tillämpas exempelvis i mål enligt 77 a och 81 §§ uppbördslagen.

Även kammarrätten i Jönköping konstaterar att det föreligger en viss konflikt mellan polis- och åklagarmyndigheternas rätt att med stöd av konventionen erhålla upplysningar från utländska myndigheter och de i konventionen angivna begränsningarna beträffande rätten att använda upplysningarna och pekar i denna del på att:

- det i kommentaren till art. 1 sägs att konventionen omfattar förberedelser inför ett skattebrotts anhängiggörande i domstol medan den inte längre är tillämplig sedan åtal väckts,
- en avtalspart enligt art. 4 punkt 2 får använda upplysningar som erhållits med stöd av konventionen i en brottmålsprocess endast om den part som lämnat uppgifterna lämnat sitt samtycke därtill samt
- upplysningar som inhämtats med stöd av konventionen enligt art. 22 punkt 2 får yppas för personer eller myndigheter som handlägger åtal.

Med anledning härav framhåller kammarrätten att det enligt svensk rätt inte finns någon möjlighet att förhindra polis eller åklagare att i en brottmålsprocess använda upplysningar som de erhållit med stöd av konventionen. Mot bakgrund av innehållet i de angivna artiklarna skulle detta enligt kammarrätten innebära att behörig svensk myndighet inte kan låta polis- eller åklagarmyndighet ta del och använda sig av inhämtade upplysningar med mindre än att den anmodade statens samtycke därtill inhämtats.

Enligt kammarrättens mening torde det dock sällan förekomma att en anmodad stat skulle ha ett sådant intresse rörande upplysningar som omfattas av konventionen att ett samtycke inte lämnas. Med hänsyn härtill och då möjlighet finns att träffa överenskommelser om att avstå från kravet på samtycke anser kammarrätten att de nu aktuella bestämmelserna i praktiken inte torde innebära något större hinder för svenskt

vidkommande. Kamrarrätten framhåller även vikten av att den enskildes rättssäkerhet beaktas.

Även RSV har berört den i artikel 4 punkt 2 intagna bestämmelsen och anser därvidlag att Sverige bör sträva efter att ingå bilaterala överenskommelser om att avstå från kravet på samtycke.

SAF och Sveriges industriförbund samt Sveriges advokatsamfund har understrukit vikten av att Sverige i sin interna lagstiftning inför regler om underrättelseplikt i det fall upplysningar lämnas till myndighet i konventionsstat.

Föredragandens överväganden: Artikel 4 innehåller som inledningsvis nämnts allmänna bestämmelser rörande samtliga former av informationsutbyte. Vad som sägs beträffande denna artikel gäller således såväl i fråga om sådant informationsutbyte som sker med stöd av artiklarna 5—9 som i fråga om allt annat informationsutbyte som kan komma att äga rum med stöd av denna konvention.

Enligt artikelns punkt 1 skall informationsutbyte avse uppgifter som kan förutsättas vara relevanta vid fastställande och uppbörd av skatter och avgifter och andra exekutiva åtgärder beträffande skatte- och avgiftsfordringar eller vid förfarande hos administrativ myndighet respektive vid inledande av förfarande vid rättstillämpande myndighet. I punktens andra stycke klargörs vidare att upplysningar som sannolikt inte är relevanta för de tidigare angivna ändamålen inte skall utbytas. Ytterligare begränsningar följer också av konventionens artikel 19, enligt vilken den ansökande staten skall ha prövat alla de möjligheter som står till dess förfogande inom dess eget område innan en framställning om handräckning översänds till annan konventionsstat, samt av de i artikel 21 intagna bestämmelserna om skydd för personer och begränsning av skyldigheten att bevilja handräckning.

Även punkt 2 i artikel 4 innehåller en begränsning. Denna begränsning tar emellertid inte sikte på informationsutbytet som sådant utan på möjligheterna att använda med stöd av konventionen erhållna uppgifter. I enlighet härmed får uppgifter som erhållits med stöd av konventionen användas i en brottmålsprocess endast om den stat varifrån uppgifterna erhållits i förväg gett sitt samtycke därtill.

I artikelns tredje punkt fastslås att en stat som översänder information till annan stat får underrätta person med hemvist eller medborgarskap i denna stat innan upplysningar avseende honom översänds i enlighet med artikel 5 eller 7. För att sådan underrättelse skall få ske fordras dock att detta följer av intern lagstiftning samt att en förklaring därom tillställts endera depositarien (se under artikel 32). Som jag senare ämnar återkomma till (avsnitt 4) har ett lagförslag upprättats enligt vilket underrättelse under vissa förutsättningar skall ske. Vid tillträdet till konventionen måste om sådan underrättelse skall få ske när upplysning tillställs annan stat med stöd av konventionen Sverige tillstålla endera depositarien en förklaring i frågan.

Med anledning av vad remissinstanserna anfört i fråga om de i artikel 4 intagna bestämmelserna får jag härutöver anföra följande.

Som jag redan inledningsvis nämnt sägs i artikel 4 punkt 1 andra stycket

att upplysningar som sannolikt inte är relevanta för de i artikelns punkt 1 angivna ändamålen inte skall utbytas. De upplysningar som konventionen tar sikte på är således närmast sådana som har ett mer direkt intresse för beskattningen. Den omständigheten att konventionen getts en mycket vid omfattning innebär alltså inte att det står de anslutna staterna fritt att utbyta upplysningar vilka inte är av betydelse i skattechänseende. Härutöver innehåller artiklarna 5—9, i vilka de olika formerna av informationsutbyte regleras, ytterligare begränsningar vad avser de fall då informationsutbyte får ske. I fråga om sådant informationsutbyte som behandlas i artikel 5, utbyte av upplysningar efter särskild framställning, gäller t. ex. att sådant utbyte endast får avse särskilt angivna personer eller transaktioner. I enlighet härmed torde informationsutbyte i syfte att göra en helt allmän branschundersökning inte kunna ske med stöd av konventionen. Däremot torde konventionen kunna vara tillämplig vid "branschundersökningar" som t. ex. utgör ett led i att fastställa ett armlängdspris i samband med ärenden rörande internprissättning. Det bör också framhållas att — såsom inledningsvis redovisats — Sverige med stöd av bestämmelser i dubbelbeskattningsavtal redan i dag har ett omfattande informationsutbyte med främmande stater och att ett tillträde till konventionen inte torde medföra någon större förändring därvidlag. Jag vill i detta sammanhang peka på att konventionens bestämmelser om handräckningens former och om skydd för de skattskyldiga är mer detaljerade än vad som varit fallet i bilaterala avtal.

Som remissinstanserna konstaterat föreligger det en konflikt mellan den i artikel 4 punkt 2 intagna bestämmelsen, att upplysningar som erhållits med stöd av konventionen endast får användas i en brottmålsprocess om den anmodade staten gett sitt samtycke därtill, och intern svensk rätt. Liknande konflikter har aktualiserats i andra sammanhang. En motsvarande bestämmelse finns också i 1988 års FN-konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen som Sverige har undertecknat men ännu inte ratificerat. Frågan övervägs därför för närvarande inom justitiedepartementet och bör enligt vad jag inhämtat från chefen för justitiedepartementet kunna lösas genom en lagändring inom en inte alltför avlägsen framtid (se även under avsnitt 3.4.5 där de i konventionen intagna sekretessbestämmelserna behandlas). Även om denna fråga således kan komma att lösas genom denna ändring i intern svensk rätt vill jag här framhålla att det är angeläget att RSV ingår överenskommelser med andra konventionsstater om att avstå från kravet på samtycke.

Som jag redan anfört har ett förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande utländsk skatt eller allmän avgift upprättats. I lagförslagets 12 § har intagits en bestämmelse om att den som berörs av ett handräckningsärende i vissa fall skall underrättas om de uppgifter som översänts till skattemyndighet i främmande stat (se vidare härom under avsnitt 4.2.2 nedan). Då Sverige kommer att avge en sådan förklaring varom talas i konventionens artikel 4 punkt 3 kommer det således vara möjligt att underrätta person med hemvist i Sverige eller som är svensk medborgare om att upplysningar avseende honom översänds till främmande stat i enlighet med bestämmelserna i artikel 5 eller 7.

3.3.1.2 Artikel 5, Utbyte av upplysningar efter särskild framställning

Utbyte av upplysningar efter särskild framställning kan, på sätt anges i artikel 5 punkt 1, avse samtliga de i artikel 4 punkt 1 angivna fallen.

Som jag redan angett (se avsnitt 3.3.1.1) skall samtliga i det avsnittet redovisade förutsättningarna vara för handen för att Sverige enligt konventionen skall vara skyldigt att biträda en främmande stat med handräckning. Detta förhållande framgår såväl av bestämmelserna i artikel 4 som av artikel 5 punkt 1. I fråga om sådant informationsutbyte som avses i artikel 5, dvs. utbyte av upplysningar efter särskild framställning, gäller därutöver enligt artikelns punkt 1 att framställningen skall avse särskilda personer eller transaktioner. Det bör härvid framhållas att en prövning av huruvida samtliga dessa förutsättningar är för handen skall ske i varje enskilt fall samt att denna prövning dels skall ske i den stat som gör framställningen dels ock i den anmodade staten. Skulle någon av de inblandade staterna vid en sådan prövning finna att samtliga förutsättningar inte föreligger bör någon framställan inte ske respektive handräckning inte beviljas.

I artikelns punkt 2 ges en ordningsföreskrift av vilken följer att den anmodade staten i första hand skall söka tillmötesgå en framställning med hjälp av upplysningar som är tillgängliga för dess myndigheter, t. ex. deklara-tionshandlingar och kontrolluppgifter. Endast i de fall sådana uppgifter inte är tillfyllest för att tillmötesgå framställningen skall andra åtgärder, t. ex. revision, tillgripas.

3.3.1.3 Artikel 6, Automatiskt utbyte av upplysningar

Information som utbyts automatiskt utgörs typiskt sett av massuppgifter omfattande ett stort antal enskilda fall av samma art. Vanligtvis omfattar sådan information betalningar som skett från en stat till en annan och den skatt som innehållits i den stat varifrån utbetalningen härrör, t. ex. beträffande utdelning, ränta, royalty och andra inkomster som härrör från en stat och för vilka skattskyldighet föreligger eller kan föreligga i mottagarens hemviststat. För att Sverige skall vara skyldigt att bistå med information enligt denna artikel krävs naturligtvis att de tidigare (se avsnitt 3.3.1.1) redovisade förutsättningarna är uppfyllda.

En ytterligare förutsättning för att automatiskt informationsutbyte skall få ske är härutöver enligt artikel 6 att de behöriga myndigheterna träffar en ömsesidig överenskommelse i vilken dels de kategorier av fall som skall omfattas av ett automatiskt informationsutbyte ange dels ock tillvägagångssättet för ett sådant informationsutbyte preciseras. Som jag tidigare anfört ämnar regeringen uppdra åt RSV att i viss omfattning ingå tolkningsöverenskommelser med till konventionen anslutna stater. När det gäller ömsesidiga överenskommelser enligt artikel 6 utgör dessa emellertid ett exempel på sådana tillämpningsöverenskommelser som det ankommer på regeringen att ingå.

3.3.1.4 Artikel 7. Spontant utbyte av upplysningar

Remissinstanserna: Sveriges advokatsamfund anser att reglerna om spontant utbyte av upplysningar enligt sin ordalydelse är utomordentligt långtgående och att detta – bl. a. med hänsyn till att den enskildes yttranderätt inte säkrats – kan leda till oacceptabla inskränkningar i den personliga integriteten.

Föredragandens överväganden: Det spontana utbytet av upplysningar torde i hög grad komma att avse sådan information som kommer fram i samband med revision eller annan granskning av en skattskyldig och som bedöms vara av intresse för skatteadministrationen i en annan till konventionen ansluten stat. Även om de i artikel 7 intagna bestämmelserna rörande spontant utbyte av upplysningar ger relativt stort utrymme för informationsutbyte och de fall då spontant informationsutbyte skall ske endast anges i grova drag skall dock hållas i minnet att de tidigare (se avsnitt 3.3.1.1) redovisade förutsättningarna för att Sverige skall vara skyldigt att bistå med information till viss del begränsar möjligheterna till spontant informationsutbyte.

Beträffande den enskildes yttranderätt vill jag hänvisa till vad jag tidigare anfört (se avsnitt 3.3.1.1) om artikel 4 punkt 3 i konventionen.

Enligt artikel 7 punkt 2 ankommer det på varje stat som är ansluten till konventionen att vidta sådana åtgärder och tillämpa sådana förfaranden som behövs för att säkra att sådana upplysningar som anges i punkt 1 blir tillgängliga för överlämnande till annan stat. För svenskt vidkommande ankommer det på RSV att utarbeta sådana förfaranden.

3.3.1.5 Artikel 8. Samtidiga skatteutredningar

Enligt denna artikel skall två eller flera av de till konventionen anslutna staterna efter framställning från annan konventionsstat samråda för att bestämma föremål och tillvägagångssätt för samtidiga (simultana) skatteutredningar. Framställningar och samrådsförfaranden i denna fråga skall ombesörjas av respektive stats behöriga myndighet, dvs. för svenskt vidkommande normalt av RSV. Ett handräckningsärende enligt artikel 8 kommer således att initieras av den behöriga myndigheten i en konventionsstat genom en framställning till behörig myndighet i en eller flera andra konventionsstater. I framställningen skall den stat som initierar ärendet ange sitt val av potentiellt utredningsobjekt. Utifrån denna framställning har de aktuella behöriga myndigheterna att ta ställning till huruvida de önskar delta i den föreslagna skatteutredningen men kan också lämna förslag på andra utredningsobjekt.

En förutsättning – förutom de tidigare (se avsnitt 3.3.1.1) redovisade – för att konventionsstater skall delta vid en samtidig skatteutredning är dock att staterna i fråga har ett delat eller likartat intresse av de transaktioner som den för utredning aktuella personen eller personerna varit inblandad i. Även om samtliga dessa förutsättningar är uppfyllda innebär detta i och för sig inte ett tvång att delta i en samtidig skatteutredning. Om en konventionsstat t. ex. skulle finna att de transaktioner som avses bli grans-

kade vid en samtidig skatteutredning inte är av sådan betydelse för den stat till vilken framställningen riktats eller för den stat som gjort framställningen att utredningen i fråga framstår som motiverad, kan den anmodade staten välja att avstå från att delta.

I artikelns punkt 2 definieras uttrycket "samtidig skatteutredning". Enligt denna definition är en samtidig skatteutredning "en överenskommelse mellan två eller flera stater, enligt vilken var och en inom sitt område föranstaltar om en samtidig undersökning av skatteförhållanden rörande en eller flera personer av gemensamt eller komplementärt intresse i syfte att utbyta de upplysningar av betydelse som därvid framkommer". Denna definition – som är relativt vid – kan sägas omfatta följande tre huvudfall.

Det första fallet är då en person har hemvist i en konventionsstat och utövar verksamhet i en eller flera andra konventionsstater. Detta fall inkluderar dels fysiska personer bosatta i en konventionsstat vilka bedriver någon form av verksamhet i en annan konventionsstat, dels ock företag i en konventionsstat som bedriver verksamhet från fast driftställe i en annan konventionsstat.

Det andra fallet är det då närstående företag har hemvist i två eller flera konventionsstater och omfattar således multinationella företag mellan vilka det förekommer transaktioner.

Även det tredje fallet berör i huvudsak bolag och innebär att samtida skatteutredningar i lämpliga fall kan komma i fråga såvitt avser av varandra oberoende parter som har hemvist i olika konventionsstater och som via affärstransaktioner eller annorledes är intimt förknippade med varandra.

3.3.1.6 Artikel 9, Utomlands utförda skatteutredningar

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund har framhållit att i den mån bestämmelserna i artikel 9 i konventionen rörande utländsk tjänstemans rätt att närvara vid revisioner i Sverige innefattar att denne ägnar sig åt myndighetsutövning så måste konventionen enligt 10 kap. 5 § tredje stycket regeringsformen godkännas genom riksdagsbeslut som antas med 3/4-dels majoritet. Liknande synpunkter har även framförts av MRR.

RSV påpekar att svenska regler som uttryckligen tillåter utländsk tjänsteman att närvara vid en revision finns endast i 16 § tredje stycket förordningen om tillämpning av avtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden. RSV anser det därför oklart om det generellt finns en sådan möjlighet för utländska tjänstemän.

Föredragandens överväganden: I artikel 9 punkt 1 har de formella bestämmelserna rörande framställningar om att få närvara vid en skatteutredning i en annan stat tagits in. Därvid fastslås att en sådan framställning skall göras av den behöriga myndigheten i den ansökande staten och att framställningen i frågan skall tillställas och prövas av den behöriga myndigheten i den anmodade staten.

För att en framställning om att få närvara vid en skatteutredning i främmande stat skall få göras krävs att den behöriga myndigheten i den ansökande staten är övertygad om att utredningen i denna främmande stat

i avsevärd mån kommer att bidra till att lösa ett inhemskt skatte- eller avgiftsärende. Vidare bör framställningar inte göras såvitt avser ärenden av mindre vikt, vilket i och för sig inte nödvändigtvis behöver innebära att framställningar endast får göras då det i det enskilda fallet rör stora skattebelopp. En framställning kan även vara berättigad om det aktuella ärendet är av stor vikt för att lösa andra inhemska skatte- eller avgiftsären- den eller om utredningen i den främmande staten utgör en del av en storskalig utredning vilken omfattar inhemska bolag eller i ansökande staten bosatta.

När det gäller framställningen som sådan bör här framhållas att det är av stor vikt att den ansökande staten så noggrant som möjligt specificerar motiven för sin framställan. Framställan bör därvid innehålla en klar redogörelse för det bakomliggande inhemska fallet. Även de särskilda skälen varför det är viktigt att en representant för den behöriga myndighe- ten i den ansökande staten skall få närvara vid skatteutredningen i fråga bör anges i framställningen.

Av artikel 9 punkt 1 följer också att en representant för den behöriga myndigheten i den ansökande staten endast äger närvara vid lämpliga delar av skatteutredningen. Det ankommer härvid på den behöriga myn- digheten i den anmodade staten att tillse att denna bestämmelse efterlevs. Detta innefattar bl. a. att ta ställning till vad som i det enskilda fallet utgör lämpliga delar av en skatteutredning.

I artikelns punkt 2 klargörs att det ankommer på den behöriga myndig- heten i den anmodade staten att fatta beslut om representant för annan behörig myndighet skall få närvara vid en skatteutredning eller inte. Med hänsyn till att ett avslag på en framställan om att få närvara vid en skatteutredning överhuvudtaget inte begränsar den anmodade statens skyldighet att tillhandahålla information enligt artikel 5, bör ett avslag motiveras t. ex. genom att artikel 19 eller 21 åberopas eller genom att de bakomliggande skälen redovisas.

I de fall en framställning beviljas ankommer det på den behöriga myn- digheten i den anmodade staten att ange tid och plats för utredningen samt andra nödvändiga detaljer, t. ex. den myndighet eller tjänstman som är ansvarig för utredningen samt de särskilda villkor som eventuellt upp- ställts för genomförandet av utredningen.

Det bör i detta sammanhang också framhållas att alla beslut rörande hur utredningen skall bedrivas skall fattas av den myndighet eller tjänsteman i den anmodade staten som är satt att leda utredningen. En utländsk repre- sentant får således under inga förhållanden bedriva myndighetsutövning i samband med att han närvar vid en skatteutredning i en främmande stat. Huruvida en utländsk representant – inom ramen för det tidigare anförda – i ett visst fall skall tillåtas delta aktivt (t. ex. genom att tillåtas föreslå frågor) eller om han endast skall få närvara passivt får avgöras av ansvarig myndighet eller tjänsteman i den anmodade staten. En bestämmelse av motsvarande innehåll har också tagits in i 11 § andra stycket förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift (se vidare under avsnitt 4.2.2 nedan).

I artikelns punkt 3 har intagits en bestämmelse om att en till konventio-

nen ansluten stat kan klargöra sin avsikt att i regel inte bifalla framställningar enligt denna artikel för övriga konventionsstater genom att meddela endera depositarien därom. För svenskt vidkommande är detta emellertid inte aktuellt.

3.3.1.7 Artikel 10, Motstridiga upplysningar

Remissinstanserna: Svea hovrätt anser att det är angeläget att även den skattskyldige underrättas i fall av motstridiga upplysningar. Hovrätten förordar att bestämmelser om detta tas in i svensk lagstiftning.

Föredragandens överväganden: Artikel 10 innehåller en bestämmelse om hur en stat skall förfara då den erhåller information från en annan stat och denna information strider mot sådan information som den förstnämnda staten själv förfogar över. I enlighet med denna artikel ankommer det i ett sådant fall på den förstnämnda staten att underrätta den stat som översänt informationen om att motstridiga uppgifter föreligger.

Som jag redan redovisat (se avsnitt 3.3.1.1) har i 12 § förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift intagits en bestämmelse angående underrättelse till skattskyldig. Enligt denna bestämmelse skall, om de angivna förutsättningarna föreligger, information som Sverige översänder till annan konventionsstat också delges den skattskyldige.

3.3.2 Avdelning II, Handräckning vid indrivning

Avdelning II som behandlar handräckning vid indrivning omfattar artiklarna 11–16. I dessa artiklar behandlas indrivning av skattefordringar (art. 11), säkringsåtgärder (art. 12), handlingar som bör fogas till framställning om handräckning (art. 13), tidsfrister (art. 14), förmånsrätt (art. 15) samt anstånd med betalning (art. 16).

3.3.2.1 Artikel 11, Indrivning av skattefordringar

Artikel 11 innehåller bestämmelser angående handräckning vid indrivning av skattefordringar. I enlighet med dessa bestämmelser är den anmodade staten, med de begränsningar som följer av artiklarna 19 och 21, skyldig att bistå den ansökande staten med begärd indrivningsåtgärd. Den anmodade staten skall därvid, med de begränsningar som följer av artiklarna 14 och 15, agera såsom om skattefordran varit dess egen, dvs. i princip i enlighet med dess interna lagstiftning (jfr avsnitt 3.1.1 ovan). Härav följer bl. a. att då en konventionsstat begär att svensk myndighet i Sverige skall vidta åtgärder för att driva in en i denna konventionsstat fastställd skatt så skall indrivningen ske på samma sätt som gäller för indrivning av motsvarande eller närmast liknande svenska skatt, vilket även innefattar åtgärder för att försätta den betalningsansvarige i konkurs. Skulle någon mot den utländska skatten motsvarande eller liknande svensk skatt inte finnas får indrivningen, med beaktande av de angivna begränsningarna, ske på lämpligt sätt.

Det förtjänar i sammanhanget att framhållas att en begäran om handräckning kan riktas mot vem helst som enligt lagstiftningen i den ansökande staten är betalningsansvarig för skatten (jfr vad som sagts ovan beträffande artikel 1 punkt 3 i avsnitt 3.1.1) och oavsett var denne har sitt hemvist eller är medborgare (jfr vad som sagts ovan beträffande artikel 3 punkt 1 i avsnitt 3.1.1). Vilka personer som faller in under denna bestämmelse skall således avgöras utifrån den interna lagstiftningen i den ansökande staten. Således kan en svensk begäran om handräckning exempelvis riktas mot person som i enlighet med bestämmelserna i 75 § eller 77 a § uppbördslagen, 21 § lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare eller 15 kap. aktiebolagslagen ålagts betalningsskyldighet för annans skatt. I de fall då en person i enlighet med lagstiftningen i den ansökande staten gjorts ansvarig för annans skatt utan att en sådan överflyttning av ansvaret varit möjlig enligt lagstiftningen i den anmodade staten — såsom t. ex. kan vara fallet beträffande betalningsskyldighet enligt 77 a § uppbördslagen och 15 kap. aktiebolagslagen — kan den i denna artikel intagna bestämmelsen synas vara oförenlig med artikel 21 punkt 2 a. Syftet med artikel 21 punkt 2 a är emellertid inte att begränsa möjligheterna till bistånd med indrivning i fall som dessa utan bestämmelsen tar istället sikte på åtgärder som kan vidtas i syfte att driva in fordringar och således inte på betalningsskyldigheten som sådan (se vidare under avsnitt 3.4.4).

I artikel 11 punkt 2 anges de förutsättningar som skall föreligga innan en framställan om handräckning med indrivning får göras. För det första fastslås härvid i punktens första stycke att en exekutionstitel som medger att skattefordran i fråga får drivas in i den ansökande staten måste föreligga.

För svenskt vidkommande finns i utsökningsbalkens 3 kap. bestämmelser om exekutionstitlar på grund av vilka verkställighet enligt balken får ske. Vid verkställighet som avser betalningsskyldighet för skatter och avgifter är det beslutet, varigenom skatten eller avgiften fastställts, som är exekutionstiteln. Verkställighet får i detta fall äga rum som för lagakraftvunnen dom. Har innehållet i beslutet tagits upp i t. ex. en restlängd får verkställighet äga rum på grund av denna. Att det förhåller sig på detta sätt kan man utläsa ur 3 kap. 24 § jämförd med 3 kap. 1 och 23 §§ utsökningsbalken.

I artikel 11 punkt 2 anges vidare att skattefordran inte får vara tvistig. I fråga om detta krav finns dock en möjlighet för de till konventionen anslutna staterna att överenskomma om en annan ordning, dvs. att indrivning får ske innan ett slutligt beslut i beskattningsfrågan föreligger. Denna möjlighet, att efter överenskommelse därom driva in skattefordringar som är tvistiga, har tillkommit för att underlätta samarbetet med sådana stater i vilka de skattskyldiga har en i tiden utsträckt rätt att överklaga och som ett skydd emot att överklaganden används som ett medel för att förhindra eller dra ut på indrivningsförfarandet. För svenskt vidkommande är det lämpligt att sådana överenskommelser ingås, dels med hänsyn till övervägandena om ett nytt taxeringsförfarande och att den ordinära rätten att överklaga därvid förlängs till fem år dels ock för att öppna en möjlighet att i utlandet driva in preliminär B-skatt i fall där så kan vara befogat.

I frågan om skattefordringar som riktar sig mot person som inte har hemvist i den ansökande staten har i artikel 11 punkt 2 andra stycket intagits en särskild bestämmelse. Enligt denna bestämmelse får en framställan om indrivning beträffande sådan person göras endast – såvida inte staterna i fråga kommit överens om annat – om fordran inte längre kan överklagas. Denna ytterligare förutsättning har tillkommit med hänsyn till att personer som inte har hemvist i den ansökande staten kan förutsättas vara sämre informerade om den beskattning som skett, de regler om överklagande som gäller etc. Det bör dock framhållas att då det i denna artikel talas om att fordran inte längre kan överklagas så avses därmed att den ordinarie tiden för överklagande gått till ända. Den omständigheten att en domstolsprövning av fordran eventuellt kan ske under åberopande av extraordinärt rättsmedel innebär således inte att den i detta stycke intagna begränsningsregeln är tillämplig.

Artikel 11 punkt 3 innehåller bestämmelser rörande indrivning av skattefordran på avliden person eller dennes dödsbo. I enlighet med denna bestämmelse är skyldigheten att bistå med sådan indrivning beloppsmässigt begränsad till att omfatta dödsboets värde respektive värdet av dödsbodelägnarnas andelar av dödsboet, beroende på om indrivningen riktar sig mot dödsboet eller dess delägare. Konventionen är inte bara tillämplig ifråga om indrivning av sådana skattefordringar som den avlidne ådragit sig under sin livstid utan även beträffande sådana fordringar mot honom eller dödsboet som påförts eller uppkommit efter dödsfallet. Har dödsboet skiftats kan en begäran om handräckning vid indrivning riktas även mot dödsbodelägnarna.

3.3.2.2 Artikel 12, Säkringsåtgärder

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund framhåller att indrivning enligt artikel 12 även omfattar säkringsåtgärder. Svenska betalningssäkringsbeslut kan genomföras i vilket konventionsland som helst och utan den skattskyldiges vetskap. I artikeln utsägs särskilt att ingen "verkställighetstitel" avseende skatten behövs för att få handräckning. Rättsosäkerhet skapas härigenom.

Sveriges advokatsamfund anser att reglerna om säkerhetsåtgärder utan lagakraftgärande beslut inger allvarliga betänkligheter då dessa regler inte är kopplade till krav på kontradiktoriska förfaranden och för den enskilde förödande verkställighetsåtgärder kan därmed komma att företas utan att den enskildes yttranderätt säkerställs.

Föredragandens överväganden: I de flesta stater finns möjligheter att driva in skatt oavsett om fordran har överklagats eller kan överklagas. Emellertid kan möjligheterna till indrivning av skattefordran i en annan stat gå förlorad under den tid som förflyter mellan den tidpunkt då den ansökande staten själv har möjlighet att infordra skatten och den då handräckning med indrivning kan begäras från denna andra stat. Den i artikel 12 intagna bestämmelsen har tillkommit för att trygga den ansökande statens möjligheter att infordra sin skatt. I detta syfte har genom artikel 12 öppnats en möjlighet att begära handräckning för att säkerställa indriv-

ning av skatt även om en framställning om handräckning med indrivning ännu inte är möjlig. De åtgärder som här kan komma i fråga är t. ex. beslagttagande eller spärrande av en skattskyldigs tillgångar för att säkerställa att tillgångarna finns tillgängliga när indrivning kan ske.

I artikeln anges inte alla villkor som måste vara uppfyllda för att säkringsåtgärder skall få vidtas eftersom dessa villkor kan variera från stat till stat. För att en begäran om säkringsåtgärder skall kunna bifallas måste dock alltid krävas att fordrans storlek är skönsmässigt eller på annat sätt till viss del fastställd på förhand, såsom t. ex. sker genom länsrätts beslut i mål rörande betalningssäkring. I likhet med vad som gäller när fråga är om begäran om handräckning vid indrivning, kan en begäran om att säkringsåtgärder skall vidtagas aldrig göras eller bifallas innan sådana åtgärder kan vidtas i den ansökande staten enligt dess interna lagstiftning. Det åligger därför den ansökande staten att i varje enskilt fall ange i vilket skede taxeringen/beskattningen av den som begäran avser befinner sig. Det ankommer därefter på den anmodade staten att ta ställning till huruvida dess interna lagstiftning och administrativa praxis tillåter att säkringsåtgärder vidtas i det enskilda fallet. Åtgärden i fråga måste med andra ord vara tillåten enligt såväl den ansökande som den anmodade statens lagstiftning för att den anmodade staten skall vara skyldig att vidta åtgärden.

Med anledning av vad remissinstanserna anfört i denna fråga vill jag i detta sammanhang också peka på stadgandet i artikel 13 punkt 2. I enlighet med vad som sägs i denna bestämmelse skall en verkställighetstitel som är giltig i den ansökande staten vid behov och i enlighet med bestämmelserna som gäller i den anmodade staten snarast möjligt godkännas, erkännas, kompletteras eller ersättas med en verkställighetstitel som är giltig i den senare staten. För svenskt vidkommande kommer utländska beslut rörande säkringsåtgärder att behöva kompletteras med ett beslut om betalningssäkring, se 2 § andra stycket lagen om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter. Ett beslut om betalningssäkring kommer även med nödvändighet att behöva föreligga i de fall Sverige till annan konventionsstat kan komma att göra en framställning om handräckning med säkringsåtgärd. I båda dessa fall kommer således frågan huruvida den som berörs av beslutet skall underrättas därom eller inte att bedömas utifrån intern svensk rätt, dvs. i enlighet med vad som stadgas i 8 § i nämnda lag.

3.3.2.3 Artikel 13, Handlingar som skall fogas till framställningen

En skattefordran för vilken handräckning vid indrivning begärts måste, i enlighet med bestämmelserna i denna avdelning av konventionen, uppfylla vissa förutsättningar. Den i artikel 13 gjorda uppräknigen av de uppgifter som en begäran om handräckning skall innehålla syftar till att säkerställa att dessa förutsättningar uppfylls.

Som framgår av den i artikel 13 punkt 1 gjorda uppräknigen skall den ansökande staten först och främst till framställningen foga en försäkran om att skattefordran gäller en skatt som omfattas av konventionen. Några formella krav när det gäller en sådan försäkran har dock inte uppställts. För det fall framställningen avser indrivning skall den ansökande staten,

om inte artikel 11 punkt 2 föranleder annat, därjämte bifoga en försäkran om att skattefordran inte är tvistig eller att den inte får överklagas.

Den ansökande staten skall vidare (artikel 13 punkt 1 b) till framställningen foga en officiell kopia av den i den ansökande staten giltiga verkställighetstiteln såsom ett bevis för att skattefordringen i fråga är exegibel i den ansökande staten. Om, enligt lagstiftningen i den ansökande staten, ytterligare handlingar fordras för att indrivning eller säkringsåtgärder skall få vidtas där, skall en officiell kopia av dessa handlingar bifogas framställningen (artikel 13 punkt 1 c).

Som jag redan tidigare anfört (se avsnitt 3.3.2.2) innehåller artikel 13 punkt 2 en bestämmelse enligt vilken en verkställighetstitel som är giltig i den ansökande staten vid behov och i enlighet med de bestämmelser som gäller i den anmodade staten skall godkännas, erkännas, kompletteras eller ersättas med en verkställighetstitel som är giltig i den anmodade staten. Denna bestämmelse syftar till att klargöra att målet måste vara att möjliggöra indrivning på administrativ väg i den anmodade staten och att det finns ett antal sätt att nå fram till detta mål. För svenskt vidkommande har de i artikel 13 punkt 2 berörda frågorna reglerats i förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift (se vidare nedan under avsnitt 4).

3.3.2.4 Artikel 14, Tidsfrister

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund påpekar att bestämmelsen i artikel 14 innebär att Sverige kan bli skyldigt att åt annat land driva in upp till 15 år gamla skatteskulder trots att motsvarande svenska fordran är preskriberad.

Även Sveriges advokatsamfund har framfört synpunkter beträffande verkställighetsreglernas preskriptionsbestämmelser och därvid anfört att dessa framstår som otillräckliga.

RSV har för sin del påpekat att preskriptionsavbrott i fråga om svenska skatter regleras i 4–9 §§ lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar och att för att beslut i annat land skall få denna verkan beträffande svenska skatter ett tillägg i denna lag torde vara nödvändigt.

Föredragandens överväganden: Som jag redan tidigare anfört (se avsnitt 3.3.2.1) skall den anmodade staten enligt artikel 11 verkställa begärd handräckning med indrivning i enlighet med bestämmelserna i dess interna lagstiftning, dock med de undantag som följer av artiklarna 14 och 15.

Enligt det i artikel 14 intagna undantaget gäller härvid att den tidsfrist efter vars utgång skattefordran inte längre kan indrivnas skall bestämmas utifrån den ansökande statens interna lagstiftning. Av artikel 14 punkt 1 följer också att om den ansökande staten vidtar åtgärder som enligt dess lagstiftning uppskjuter eller avbryter denna tidsfrist skall åtgärderna även äga giltighet i förhållande till den anmodade staten. Det huvudsakliga skälet till att denna lösning valts är att den anmodade staten bistår med handräckning vid indrivning av en fordran som uppkommit under en annan stats rättssystem, vilket otvivelaktigt styr uppkomsten respektive utsläckandet av denna fordran. Det har därför ansetts skäligt att bistånd

med handräckning vid indrivning skall kunna ske så länge som möjligheten att kräva in fordran inte har gått förlorad genom att tidsfristen enligt lagstiftningen i den ansökande staten har löpt ut. I punktens andra mening ges vidare en ordningsföreskrift enligt vilken en framställning om handräckning skall innehålla detaljerade uppgifter om sådan tidsfrist. Den viktigaste uppgiften är därvid den tidpunkt då tidsfristen löper ut. Det bör dock framhållas att ytterligare upplysningar i vissa fall kan vara nödvändiga.

I artikel 14 punkt 2 har intagits en bestämmelse om att åtgärder som enligt lagstiftningen i den anmodade staten uppskjuter eller avbryter en tidsfrist också skall ha denna verkan i den ansökande staten. Denna bestämmelse utgör således en utvidgning av den i punkt 1 intagna huvudregeln. Såväl den i punkt 1 som den i punkt 2 intagna bestämmelsen avviker från den ordning som f. n. gäller enligt bl. a. det nordiska handräckningsavtalet. Såsom RSV anfört krävs för att denna bestämmelse skall få verkan i fråga om svenska skatter att en bestämmelse därom tas in i lagen om preskription av skattefordringar. Jag bedömer det emellertid inte som nödvändigt att nu införa en sådan bestämmelse. Detta medför att bestämmelsen i konventionen för närvarande inte får någon verkan beträffande svensk skattefordran.

Enligt artikel 14 punkt 3 är den anmodade staten under inga förhållanden skyldig att bifalla en handräckningsframställning som gjorts mer än 15 år efter den dag då den ursprungliga verkställighetstiteln är daterad. Det skall dock framhållas att denna bestämmelse inte utgör en absolut tidsgräns för vidtagande av indrivningsåtgärder som sådana. Denna femtonårsperiod har satts dels i syfte att undvika att den anmodade staten blir skyldig att bistå med indrivning av fordringar av gammalt datum, dels ock i syfte att tidsperioden skall vara tillräckligt lång för att tvister i den ansökande staten rörande fordringen skall kunna lösas innan bistånd med handräckning begärs. Remissinstanserna har framfört invändningar mot denna bestämmelse och därvid bl. a. anfört att Sverige kan bli skyldigt att åt annan stat driva in upp till 15 år gamla skatteskulder trots att motsvarande svenska fordran är preskriberad. Med anledning härav vill jag endast erinra om att det enligt 8 § lagen om preskription av skattefordringar m. m. är möjligt att förlänga preskriptionstiden för en skattefordran upp till maximalt 15 år. Med hänsyn härtill och med beaktande av att det för närvarande övervägs att förlänga vår ordinarie tid för överklagande till fem år finner jag den i konventionen angivna tidsperioden om 15 år vara väl motiverad.

Som jag redan tidigare nämnt börjar den i artikel 14 punkt 3 angivna tidsperioden löpa "från den dag då den ursprungliga verkställighetstiteln är daterad". Med "ursprungliga verkställighetstiteln" avses härvid det instrument som ursprungligen utfärdats och som medgav att indrivning fick ske i den ansökande staten. I vissa stater krävs det emellertid att verkställighetstiteln förnyas. Vid beräkning av den i artikel 14 punkt 3 intagna tidsperioden skall man därvid utgå från den först utfärdade verkställighetstiteln.

Det andra undantaget från den i artikel 11 intagna bestämmelsen om att den anmodade staten skall verkställa begärd handräckning med indrivning i enlighet med bestämmelserna i dess interna lagstiftning återfinns i artikel 15 och avser förmånsrätt. Enligt artikel 15 åtnjuter nämligen skattefordran för vilken handräckning för indrivning lämnas inte sådan särskild förmånsrätt i den anmodade staten som enligt dess interna lagstiftning tillkommer dess egna skattefordringar.

3.3.2.6 Artikel 16, Anstånd med betalning

Remissinstanserna: RSV framhåller att det skulle vara administrativt betungande att för varje eventuellt anstånd med inbetalning etc. av en utländsk skatt behöva meddela den ansökande staten därom. RSV anser därför att bilaterala tillämpningsöverenskommelser bör träffas i denna del.

Föredragandens överväganden: Artikel 16 som behandlar anstånd med betalning innehåller ett förtydligande av den i artikel 11 punkt 1 intagna bestämmelsen. I enlighet med det i artikel 16 intagna stadgandet skall nämligen frågan huruvida anstånd med betalning eller medgivande att betalningen sker genom delbetalningar bedömas i enlighet med lagstiftning eller administrativ praxis i den anmodade staten. Det bör dock observeras att anstånd respektive avbetalning inte får medges med mindre än att den ansökande staten först underrättats därom. Sistnämnda bestämmelse – som ligger i linje med stadgandena i artikel 20 (svar på framställning om handräckning) – har tillkommit inte bara för att den ansökande staten skall erhålla information beträffande de åtgärder som den anmodade staten avser att vidta utan också för att den ansökande staten skall ges tillfälle att genast eller vid en senare tidpunkt översända uppgifter som utvisar att beslutet att medge anstånd eller avbetalning, i det enskilda fallet, vilar på felaktiga grunder. Skulle den ansökande och den anmodade staten bli oense vad avser det berättigade i att medge ett anstånd eller en avbetalning är det dock lagstiftningen och den administrativa praxisen i den anmodade staten som har företräde. Om emellertid lagstiftningen i den ansökande staten innehåller mer långtgående anståndsbestämmelser än de i den anmodade staten, finns inga skäl för den anmodade staten att tillämpa sina egna strängare regler i förhållande till den ansökande statens egna skattskyldiga. Den ansökande staten bör därför informera den anmodade staten när så är fallet samt om beslut fattats om att under en viss tidsperiod inte vidtaga några åtgärder (se vidare nedan under avsnitt 3.4.1). Som RSV anfört kan detta system med underrättelser komma att bli betungande. Med hänsyn härtill framstår det som lämpligt att RSV i sin egenskap av behörig myndighet och med stöd av artikel 24 punkt 1 ingår ömsesidiga överenskommelser med andra konventionsstater om hur denna bestämmelse rent praktiskt skall tillämpas.

3.3.3 Avdelning III, Delgivning av handlingar

3.3.3.1 Artikel 17, Delgivning av handlingar

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund har anfört att de anser att de i artikel 17 punkt 5 intagna reglerna angående översättning av delgivna handlingar borde ha innehållit en bestämmelse att delgivning endast skall få ske med handlingar som är avfattade på ett för mottagaren begripligt språk.

Föredragandens överväganden: I artikel 17 återfinns bestämmelser rörande delgivning av handlingar. Även om handräckning avseende delgivning av handlingar enligt konventionen i princip kan begäras när som helst under taxeringsförfarandet torde den handräckning som denna artikel behandlar i praktiken få sin största betydelse under uppbörsfasen. Syftet är härvid att så långt som möjligt säkerställa att dokument, såsom under rättelser rörande taxering och betalningspåminnelser, når den skattskyldige för att undvika att tvångsåtgärder vidtas mot skattskyldiga som rent faktiskt är ovetande om det föreliggande kravet eller som endast är slarviga.

Handräckning för delgivning av handlingar får i enlighet med artikelns punkt 1 avse sådana handlingar som härrör från den ansökande staten och som avser skatt som omfattas av konventionen. Handlingar som är nödvändiga för skattemyndigheternas verksamhet eller för att skydda skattskyldiga får således delges med stöd av konventionen. Bestämmelserna i denna artikel är däremot inte tillämpliga i några andra fall, i synnerhet inte i fråga om ärenden som inte avser skatter. Den anmodade staten kan också, med stöd av artikel 21 punkt 2 b, vägra bistånd med handräckning om den handling som skall delges, i sig själv eller med hänsyn till dess innebörd, kan anses strida mot allmänna hänsyn ("ordre public").

Artikel 17 punkt 2 innehåller regler för hur den anmodade staten skall förfara vid delgivning av den ansökande statens handlingar. Enligt punkt 2 a gäller härvid att sådan delgivning skall verkställas på det sätt som föreskrivs i den anmodade statens egen lagstiftning i fråga om handlingar av i huvudsak likartat slag. Punkten 2 b behandlar det fallet att den ansökande staten framfört önskemål om att delgivningen skall ske på ett visst angivet sätt. Den anmodade staten skall därvid, om detta är möjligt enligt lagstiftningen i den anmodade staten, verkställa delgivningen på det av den ansökande staten angivna sättet. Om det inte skulle vara möjligt att verkställa delgivningen i enlighet med de framförda önskemålen skall den anmodade staten använda sig av den närmast liggande metoden som enligt dess lagstiftning är tillgänglig.

Det förhållandet att konventionsstaterna i enlighet med vad som stadgas i denna artikel jämfört med artikel 30 punkterna 1 d och e kan förbinda sig att bistå varandra med delgivning av handlingar kommer att medföra en ökad arbetsbelastning med hänsyn till att två skatteadministrationer kommer att bli inblandade. Den i artikel 17 punkt 3 intagna bestämmelsen syftar till att minska denna ökning i arbetsbelastningen genom att göra det möjligt för en konventionsstat att verkställa delgivning av handlingar direkt per post till en person bosatt inom en annan konventionsstat

område. Det skall dock framhållas att det är möjligt att reservera sig mot denna bestämmelse såväl som mot hela denna artikel. För svenskt vidkommande är någon reservation dock inte aktuell. Emellertid kan andra konventionsstater komma att reservera sig mot denna punkt exempelvis på grund av att staten i fråga anser att det i punkt 3 angivna delgivningsförfarandet utgör ett kränkning av dess suveränitet. Svensk behörig myndighet måste således, innan en delgivning med stöd av artikel 17 punkt 3 verkställs, förvissa sig om att den stat inom vars område delgivningen skall ske inte har reserverat sig mot denna bestämmelse eller hela artikeln.

I artikelns punkt 4 klargörs att konventionen inte medför att en delgivning som en konventionsstat verkställt i enlighet med sin interna lagstiftning skall anses sakna verkan. Detta avtal syftar till att tillhandahålla ytterligare medel genom vilka den ansökande staten kan delge sina handlingar. Genom denna bestämmelse klargörs att varken denna artikel eller någon annan artikel i denna konvention syftar till att förhindra en till konventionen ansluten stat från att med tillämpning av sina förfaranderegler verkställa delgivningar inom sitt eget eller en annan stats område, i den mån detta är möjligt enligt den andra statens lagstiftning. Denna bestämmelse är av speciellt intresse för de konventionsstater som kan delge handlingar på andra sätt än de som följer av de redovisade punkterna, t. ex. genom delgivning av en representant för den skattskyldige vilken befinner sig inom den statens område eller delgivning genom kungörelse.

Enligt punkt 5 i denna artikel behöver handlingar som skall delges inte åtföljas av en översättning. För det fall mottagaren inte förstår det språk som handlingarna är upprättade på skall dock den anmodade staten låta göra en översättning till eller en sammanfattning på sitt officiella språk eller — om det finns flera officiella språk — något av dessa. Alternativt kan den anmodade staten be den ansökande staten att göra en översättning eller sammanfattning av handlingarna på något av den anmodade statens, Europarådets eller OECDs officiella språk. SAF och Sveriges industriförbund har riktat kritik mot denna bestämmelse och därvid anfört att det i denna bestämmelse i vart fall borde ha föreskrivits att delgivning endast skall få ske med handlingar som är avfattade på ett för mottagaren begripligt språk. Även om denna punkt inte innehåller en sådan tvingande föreskrift som remissinstanserna efterlyst torde detta stadgande i det helt övervägande antalet fall då delgivning kan komma att ske med stöd av konventionen leda till att den handling som skall delges rent faktiskt är avfattad på ett för mottagaren begripligt språk. I övriga fall får det ankomma på svensk myndighet att, där så erfordras, bistå mottagaren med en för honom begriplig översättning eller en sammanfattning av handlingen.

3.4 Kapitel IV, Bestämmelser avseende alla former av handräckning

Kapitel IV omfattar artiklarna 18–23 och innehåller bestämmelser avseende samtliga de tidigare redovisade handräckningsformerna.

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund har anfört att de anser att den i artikel 18 punkt 1 f intagna bestämmelsen — att en framställning om handräckning i mån av behov skall innehålla uppgift om bl. a. huruvida framställningen är i överensstämmelse med den ansökande statens lagar och rättspraxis — bör ändras så att dokumentation därom regelmässigt skall lämnas. De anser även att det bör krävas dokumentation om den berörde enskildes inställning till legaliteten m. m. av den framställda begäran om handräckning.

Föredragandens överväganden: Artikel 18 punkt 1 innehåller en uppräkningslista av de uppgifter som en framställning om handräckning i mån av behov skall innehålla.

I punkt 1 a sägs därvid att en framställning bör innehålla uppgift om den myndighet eller inrättning på vars initiativ den behöriga myndigheten har gjort framställningen. Med hänsyn till att den behöriga myndighet som gör framställningen till den andra staten i regel inte är direkt inblandad i det praktiska arbetet med ärendet i fråga kan den i punkt 1 a angivna uppgiften vara värdefull såväl för den anmodade staten som den skattskyldige. För den skattskyldige kan denna uppgift vara till hjälp exempelvis för att klargöra vilken fordran som handräckningen avser.

Enligt punkt 1 b skall en framställning, i mån av behov, också innehålla uppgift om namn, adress och andra uppgifter som underlättar identifikation av den person som framställningen avser.

I punkt 1 c, som endast avser framställningar om upplysningar, anges att den ansökande staten i sin framställning bör ange den form i vilken den önskar att upplysningarna skall lämnas för att tillgodose dess behov. När så är möjligt skall den anmodade staten tillhandahålla den begärda informationen på det sätt som begärts.

I en framställning om handräckning för indrivning eller säkringsåtgärder måste också enligt punkt 1 d fordrans art och storlek anges i detalj. Denna information är nödvändig för att det skall vara möjligt för den anmodade staten att fastställa vilka bestämmelser i dess interna lagstiftning och administrativa praxis som är tillämpliga vad avser den begärda indrivnings- eller säkringsåtgärden. Av samma orsak måste en framställning om handräckning med delgivning enligt punkt 1 e innehålla uppgift om vilken sorts handling det är frågan om.

I fråga om handräckning för indrivning eller säkringsåtgärder bör framställningen också innehålla så mycket uppgifter om fordran som möjligt, t. ex. där så är lämpligt uppgifter rörande skatten, de på skatten belöpande räntorna, administrativa avgifter och de kostnader som uppkommit i den ansökande staten. Dessa uppgifter kan vara av förklarande värde för den skattskyldige och möjliggör för den anmodade staten att exempelvis hänföra en viss betalning till en viss del av fordringen, t. ex. till räntedelen. Den ansökande staten bör också ange om den önskar att indrivningen skall ske inom en viss tid eller om det enligt lagstiftningen i den ansökande staten finns några möjligheter till avbetalning etc. Av praktiska skäl bör den

ansökande staten uppge de eventuella tillgångar som de känner till att den skattskyldige har i den anmodade staten.

Enligt punkt 1 f skall en framställning i mån av behov innehålla uppgift om framställningen är i överensstämmelse med lagstiftning och administrativ praxis i den ansökande staten samt om framställningen är berrättigad med hänsyn till de i artikel 19 angivna kraven. Skulle dessa krav inte vara uppfyllda är inte heller den anmodade staten skyldig att bifalla framställningen (se vidare under avsnitt 3.4.2 och 3.4.4 nedan). Det bör i detta sammanhang också framhållas att det för svenskt vidkommande ankommer på RSV att tillse att samtliga de handlingar som behövs för att pröva om handräckning kan ske enligt konventionen respektive intern svensk rätt finns tillgängliga. Om RSV vid denna prövning anser sig behöva ytterligare upplysningar skall dessa begäras från den ansökande staten. Efterkommer den ansökande staten inte en sådan begäran får ett avslag på framställningen övervägas. De uppgifter varom talas i denna bestämmelse torde således regelmässigt finnas tillgängliga för svensk behörig myndighet. Med hänsyn härtill och med beaktande av den föreslagna bestämmelsen i 3 § 1 i förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift finner jag inte skäl att föreslå någon ytterligare reglering av denna fråga.

Artikel 18 punkt 2 innehåller en allmänt avfattad bestämmelse enligt vilken all ytterligare information av betydelse för en framställning skall översändas till den anmodade staten. Denna bestämmelse tar således sikte på det självklara förhållandet att de behöriga myndigheterna måste hålla varandra informerade i frågor som rör en fordran eller en skattskyldig som är föremål för handräckning. Rent allmänt bör den ansökande staten göra så mycket som möjligt för att underlätta verkställigheten av den begärda handräckningen för den anmodade staten.

3.4.2 Artikel 19, Möjlighet att avslå framställning

Som framgått av det redan anförda finns möjligheter för den anmodade staten att avslå en begäran om handräckning. Bestämmelserna därom finns intagna bl. a. i artikel 19. Genom denna bestämmelse öppnas en möjlighet för den anmodade staten att vägra att biträda en framställning i de fall då den anser att den ansökande staten inte i tillräcklig utsträckning använt sig av de möjligheter som stått till buds inom dess eget område. Denna möjlighet att vägra handräckning skall emellertid användas med urskiljning. I praktiken torde det kunna förutsättas att bestämmelsen i denna artikel mycket sällan kommer till användning i fråga om framställningar rörande utbyte av upplysningar och delgivning av handlingar eftersom det normalt måste antas att den ansökande staten uttömt sina inhemska möjligheter och att framställningen om handräckningen beror på svårigheter att erhålla information från eller att få kontakt med den skattskyldige.

Om emellertid den anmodade staten vägrar att bifalla en framställning med hänvisning till att andra möjligheter fortfarande är tillgängliga i den ansökande staten kan den ansökande staten göra gällande att sådana

åtgärder, på sätt sägs i artikeln, skulle medföra oproportionerligt stora svårigheter. Exempelvis kan en revision av en enda leverantör i den anmodade staten ge ett resultat vilket i den ansökande staten endast hade kunnat uppnås genom att ett mycket stort antal köpare i den ansökande staten hade reviderats. Att i detta sammanhang ange när en invändning av denna art kan anses befogad är emellertid inte möjligt utan det får ankomma på RSV att i sin egenskap av svensk behörig myndighet ta ställning härtill i varje enskilt fall.

Även i andra fall än det tidigare nämnda kan en framställning om bistånd med handräckning skapa problem för den anmodade staten. Exempelvis kan den anmodade staten komma i den situationen att den, enligt sin interna lagstiftning eller administrativa praxis, överhuvudtaget eller vid den aktuella tidpunkten inte skulle kunna vidta indrivningsåtgärder. I ett sådant fall kan framställningen enligt artikel 21 punkt 2 a avslås eller verkställigheten skjutas på framtiden. Det kan naturligtvis också uppkomma gränsfall där frågan om framställningen skall avslås eller beviljas inte är lika självklar som i det lämnade exemplet. Det framstår då som lämpligt att den behöriga myndigheten i den anmodade staten tar kontakt med den behöriga myndigheten i den ansökande staten för att med stöd av artikel 24 söka nå en ömsesidig överenskommelse om hur konventionen skall tillämpas i det aktuella fallet.

3.4.3 Artikel 20, Svar på framställning om handräckning

Artikel 20 innehåller bestämmelser angående svar på framställning om handräckning. Kravet på att redovisa resultatet av handräckningsåtgärderna syftar till att den ansökande staten så snart som möjligt efter det att åtgärder vidtagits skall underrättas om den undersökning eller de åtgärder för säkerställande som vidtagits, om fordringen drivits in eller delgivning skett eller, om det visat sig vara omöjligt att verkställa den begärda handräckningen eller om det beslutats att inte gå vidare med ärendet.

Avslås en framställning om handräckning skall vidare – enligt punkt 2 – skälen för detta anges. Syftet är att ge den ansökande staten en möjlighet att modifiera sin begäran eller utarbета en ny. Den omständigheten att skälen för ett avslag på en framställning enligt denna bestämmelse skall anges innebär emellertid inte att den anmodade staten alltid behöver redovisa de bakomliggande orsakerna i detalj, t. ex. varför den anmodade staten anser att vissa åtgärder strider mot allmänna hänsyn ("ordre public").

I punkt 3 föreskrivs att information skall tillhandahållas den ansökande staten i den form som denna önskat. Syftet med denna bestämmelse är att se till att den ansökande staten kan tillgodogöra sig informationen så bra som möjligt. Om information skall kunna översändas i en viss form krävs att den ansökande staten i förväg angett sina önskemål. Denna bestämmelse är emellertid inte tvingande utan gäller endast i den mån den anmodade staten har möjlighet att tillmötesgå den ansökande statens önskemål. Bedömningen av huruvida det i visst fall är möjligt att tillmötesgå en sådan begäran skall ske dels utifrån intern lagstiftning och administrativ praxis,

dels med hänsyn till det eventuella merarbete som är förknippat med att meddela upplysningarna i den önskade formen.

Prop. 1989/90: 14

3.4.4 Artikel 21, Skydd för personer och begränsning av skyldigheten att bevilja handräckning

Remissinstanserna: SAF och Sveriges industriförbund har anfört att även om konventionen bygger på tanken att staten skall iaktta den skattskyldiges intressen så råder det stor osäkerhet om hur detta i praktiken kommer att utfalla. SAF och Sveriges industriförbund har härvid anfört att "eftersom framställningen normalt torde göras bakom ryggen på den skattskyldige, har han inte någon möjlighet att agera hos den ansökande staten som bara har tillgång till det material som den anmodade staten finner lämpligt att lämna ut". SAF och Sveriges industriförbund har vidare framhållit att skyddet mot röjande av affärshemligheter m. m. är av största betydelse för näringslivet. Med hänsyn härtill och då det i praktiken torde vara mycket svårt för de inblandade staternas myndigheter att själva avgöra vad som är en affärshemlighet anser SAF och Sveriges industriförbund att det är otillfredsställande att den skattskyldige enligt konventionen inte har någon ovillkorlig rätt att bli hörd eller på annat sätt få tillfälle att kommentera de uppgifter som lämnas ut.

RSV har för sin del pekat på att det, för att beslut om betalningssäkring skall kunna fattas, enligt 4 § betalningssäkringslagen bl. a. krävs att fordran uppgår till betydande belopp. Med betydande belopp förstås därvid belopp som i vart fall uppgår till ett basbelopp. Frågan om säkringsåtgärder skall vidtas i Sverige för en utländsk skatt som lyder på belopp understigande ett basbelopp blir beroende av hur artikel 21 skall tolkas.

Föredragandens överväganden: Artikel 21 är av särskild betydelse då det gäller att uppnå en lämplig balans mellan behovet av ömsesidig handräckning i skattefrågor och behovet av skydd för de skattskyldiga. Artikeln fyller vidare en viktig funktion genom att ge den anmodade staten möjlighet att vägra att lämna information i fall som enligt den statens uppfattning skulle strida mot allmänna hänsyn eller dess väsentliga intressen. Inledningsvis bör också framhållas att de i denna artikel angivna grunderna för att avslå en framställning gäller om inte annat anges, varje framställning om administrativ handräckning oavsett vad denna avser.

I artikelns punkt 1 klargörs uttryckligen vad som underförstått gäller redan enligt konventionens andra artiklar, nämligen att de rättigheter och garantier som personer har enligt den interna lagstiftningen och administrativ praxis inte på något sätt inskränks genom konventionen.

Artikelns punkt 2 innehåller ytterligare begränsningar i skyldigheten att lämna handräckning och erbjuder därvidlag ett ytterligare skydd för de skattskyldiga. Visserligen är de i punkt 2 intagna bestämmelserna inte av tvingande natur, men enligt min uppfattning bör de tillämpas strikt. Jag har därför föreslagit att en bestämmelse av denna innebörd tas in i 3 § förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift (se vidare under avsnitt 4.1 nedan).

I punkt 2 a fastslås, såsom en generell princip, att den anmodade staten

inte skall vara skyldig att vidta åtgärder som avviker från dess lagstiftning eller administrativa praxis. Inte heller är den anmodade staten skyldig att vidta åtgärder, som i och för sig står i överensstämmelse med dess lagstiftning, men som i praktiken, normalt sett, inte utnyttjas eller att vidtaga åtgärder, som i och för sig står i överensstämmelse med dess lagstiftning och administrativa praxis, men som innefattar ett utnyttjande av befogenheter som den ansökande staten inte förfogar över inom sitt eget territorium. Sålunda är den anmodade staten endast skyldig att tillmötesgå en begäran om handräckning i de fall då den ansökande och den anmodade statens interna rättsordning överensstämmer med varandra i fråga om befogenheter och tillämpning. De fall då handräckning kan vägras är sådana fall då den stat som ansöker om bistånd med handräckning enligt sin interna lagstiftning helt saknar möjligheter att inom sitt område vidta den begärda åtgärden. Denna bestämmelse innebär således inte att svensk behörig myndighet skall avslå en begäran om handräckning t. ex. på grund av att svensk myndighet då den verkställer en begäran från främmande stat skulle komma att utnyttja befogenheter vars exakta motsvarighet inte finns att tillgå i den ansökande staten. Det bör i detta sammanhang framhållas att de i artikel 14 intagna bestämmelserna rörande tidsgränser utgör ett undantag från den tidigare redovisade bestämmelsen.

När det gäller de i artikel 21 punkt 2 b intagna uttrycken "allmänna hänsyn" (ordre public) respektive "väsentliga intressen" har dessa inte definierats i konventionen utan får i det enskilda fallet tolkas av de berörda staterna. Det bör dock observeras att i de fall som dessa uttryck syftar på en stats intressen så inkluderar de även enskildas intressen om dessa har en nationell dimension. Allmän säkerhet och ekonomiska intressen kan således omfattas.

Det skall också framhållas att uttrycket "åtgärder" i punkterna 2 a och b inte åsyftar formen för det bistånd med handräckning som denna konvention erbjuder (t. ex. att förse den ansökande staten med information) utan de åtgärder som myndigheterna vidtar för att fullgöra olika former av handräckning (t. ex. att förhöra vittnen eller att verkställa efterforskningar).

Artikel 21 punkt 2 c tar speciellt sikte på utbyte av upplysningar och innehåller skyddsregler motsvarande dem i punkt 2 a. Härvidlag gäller således att den anmodade staten inte är skyldig att lämna upplysningar som inte är tillgängliga enligt lagstiftning eller administrativ praxis i denna stat eller i den ansökande staten. Upplysningar anses i detta sammanhang som tillgängliga i myndigheternas normala verksamhet om beskattningsmyndigheterna har dem i sin besittning eller om de genom normalt förfarande kan erhålla uppgifterna i fråga. Således kan uppgifter som införskaffats genom särskilda undersökningar anses vara tillgängliga, om beskattningsmyndigheterna skulle ha gjort motsvarande undersökningar för att införskaffa uppgifterna för inhemskt bruk. Den anmodade staten har alltså att inhämta uppgifter som den ansökande staten är i behov av på samma sätt som sker då fråga är om uppgifter som rör egna skatter.

Det krav på reciprocitet som uppställs i punkterna 2 a och c i denna artikel utgör en begränsning av åtagandet vilket innebär att den anmodade

staten inte är skyldig att göra mer för att bistå med handräckning än vad den ansökande staten själv kan göra enligt sin interna rätt. Inte heller behöver den anmodade staten tillhandahålla mer upplysningar än vad som normalt kan tas fram i ett motsvarande ärende i denna stat.

Punkt 2 d innehåller en begränsning i den anmodade statens skyldighet att lämna ut vissa hemliga uppgifter. För svenskt vidkommande måste en noggrann prövning ske i det enskilda fallet för att se till att ett utlämnande av upplysningar inte står i strid med 3 § i den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift. I punkt 2 d har också tagits in en begränsning såvitt avser upplysningar som berör något som är av vitalt intresse för den anmodade staten. I punkten anges därvidlag att den anmodade staten inte är skyldig att lämna upplysningar vilkas överlämnande skulle strida mot allmänna hänsyn eller mot dess väsentliga intressen.

De i punkt 2 c intagna bestämmelserna ger den anmodade staten en möjlighet att avslå en framställning om bistånd med handräckning om den anmodade staten anser att beskattningen i den ansökande staten strider mot allmänt gällande beskattningsprinciper. Detta kan t. ex. vara fallet om beskattningen i den ansökande staten är av konfiskatorisk art eller om påföljden för en överträdelse är att anse som orimlig. Punkt 2 c innefattar också en möjlighet för den anmodade staten att avslå en begäran om handräckning ”om och i den mån den anser beskattningen i den ansökande staten strider mot bestämmelserna i ett dubbelbeskattningsavtal . . .”. Denna bestämmelse syftar på beskattning som skett i strid med ett dubbelbeskattningsavtals bestämmelser om t. ex. storleken på den källskatt som den ansökande staten äger innehålla, definitionen av fast driftställe, fastställandet av ett fast driftställes vinst etc. Bestämmelsen syftar däremot inte på alla fall av dubbelbeskattning, vilket även följer av att dubbelbeskattningsavtal inte undanröjer alla former av dubbelbeskattning. I fall då dubbelbeskattning skett och detta inte står i strid med ett dubbelbeskattningsavtal skall således möjligheten att erhålla handräckning stå öppen. Fall som det sistnämnda kan dock, enligt artikel 24 punkt 5, bli föremål för överläggningar mellan de avtalsslutande staterna.

Syftet med punkt 2 f är att tillförsäkra att konventionen inte tillämpas på ett sätt som resulterar i diskriminering mellan medborgare i den anmodade och medborgare i den ansökande staten i fall då förhållandena är desamma.

Med anledning av vad remissinstanserna anfört vill jag i denna del göra följande tillägg.

Som framgår av den av mig lämnade redogörelsen för artikel 4 punkt 3 (se avsnitt 3.3.1.1) har inom finansdepartementet upprättats ett förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift. Enligt 12 § i detta förslag skall den som berörs av ett handräckningsärende i vissa fall underrättas om vad som översänts till skattemyndighet i främmande stat. Sådan underrättelse skall ske i de fall då de till främmande stat översända uppgifterna framkommit vid revision eller annan granskning, såvida inte de i förslagets 12 § andra stycket angivna förhållandena är för

handen (se vidare under avsnitt 4.2.2 nedan). Genom vad som sålunda föreslagits finner jag att denna fråga har fått en tillfredsställande lösning.

Vad sedan avser skattemyndigheternas förmåga att bedöma vad som kan anses utgöra en affärshemlighet eller inte kan naturligtvis uppfattningarna vara delade. Jag vill emellertid peka på att, som jag inledningsvis nämnt, Sverige har redan i dag ett omfattande informationsutbyte med främmande stat i samband med vilket skattemyndigheterna har att ta ställning till huruvida de uppgifter som översänds kan innehålla affärshemligheter o. dyl. Den svenska skatteförvaltningen och då framförallt RSV har således stor vana av att hantera dessa frågor. Jag delar således inte den av SAF och Sveriges industriförbund framförda uppfattningen utan hyser stort förtroende för de svenska skattemyndigheternas förmåga att hantera dessa frågor.

RSV har i sitt yttrande pekat på att problem kan uppkomma då handräckning begärs för säkringsåtgärder eftersom betalningssäkring i Sverige endast medges då fråga är om betydande belopp. Som jag redan redovisat skall Sverige i enlighet med vad jag föreslagit i 3 § förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift tolka de i artikel 21 intagna bestämmelserna strikt. Härav följer att en begäran om handräckning med säkringsåtgärd inte skall bifallas med mindre den uppfyller de bestämmelser som finns intagna i betalningssäkringslagen. Detta torde för övrigt också följa av vad jag redan anfört (se avsnitt 3.3.2.2).

3.4.5 Artikel 22, Sekretess

Remissinstanserna: Svea hovrätt har påpekat att det krävs följdlagstiftning eftersom det vid tillämpningen av konventionens sekretessbestämmelser kan uppstå situationer där utländska sekretessbestämmelser kommer i konflikt med den grundläggande regeln i 5 kap. 1 § rättegångsbalken om domstolsförhandlingars offentlighet.

SAF och Sveriges industriförbund har påpekat att svensk myndighet som vänder sig till skattemyndighet för att få del av sådana upplysningar som skattemyndighet erhållit från annat land med stöd av konventionen, enligt 15 kap. 5 § sekretesslagen har rätt att erhålla denna uppgift, om inte hinder möter på grund av bestämmelse om sekretess. SAF och Sveriges industriförbund har därvid ifrågasatt om bestämmelsen i 9 kap. 3 § sekretesslagen ger ett tillräckligt skydd. SAF och Sveriges industriförbund anser även att datasårbarheten inte beaktats från sekretessynpunkt och att det är nödvändigt att sekretessens iakttagande i datasystem regleras när de berörs av en begäran om handräckning. Vidare har SAF och Sveriges industriförbund anfört att sekretessreglerna i artikel 22 måste uppmärksammas utifrån grundläggande principer i svensk skatteprocess. Enligt dessa remissinstanser kan det inte anses tillfredsställande att den svenska skattemyndigheten, när ett skatteärende förts upp till en länsrätt, en kammarrätt eller regeringsrätten, inte får för domstolen yppa kanske väsentliga omständigheter som framgår av utomlands inhämtade upplysningar, därför att den svenska skatteprocessen i princip är offentlig. Detta skulle enligt dessa remissinstanser innebära att om den andra staten inte medger att de till

Sverige utlämnade upplysningarna får ges offentlighet, dessa inte kan förebringas för domstolarna i skattemålet. Enligt SAF och Sveriges industriförbund kommer detta att medföra en snedvridning av skatteprocessen som är allvarlig, bl. a. skulle regeln leda till att skattemyndighetens motpart inte får tillfälle att bemöta dem eller eljest ge sina synpunkter på de förhållanden uppgifterna avser. De anser därför att det från svensk offentlighetsrättslig synpunkt måste krävas att Sverige inte utifrån mottar andra upplysningar än sådana vilka vid domstolsbehandling av skatteärendet utan tvekan kan framläggas för den i saken beslutande domstolen. Enligt SAF och Sveriges industriförbund kan bestämmelserna i denna punkt strida mot grundlagsregeln i 12 kap. 6 § andra stycket regeringsformen i så måtto att den i artikeln intagna sekretessbestämmelsen skulle innebära att uppgifter som svensk beskattningsmyndighet får från utländsk beskattningsmyndighet inte får yppas för riksdagens ombudsman.

RSV har i sitt yttrande anfört att verket utgår från att utländsk tjänsteman som deltagit i en revision omfattas av en med tystnadsplikt jämförlig skyldighet att inte yppa vad han erfarit vid revisionen. RSV har vidare anfört att det inte är förenligt med svensk sekretesslagstiftning att i enlighet med vad som sägs i artikel 22 punkt 1 tillämpa utländska sekretessbestämmelser när dessa är mer restriktiva än de svenska. I fråga om den i artikel 22 punkt 2 intagna bestämmelsen, att upplysningar får yppas i domstolsavgörande endast om samtycke därtill lämnats, torde denna enligt RSV inte kunna upprätthållas från svensk sida. RSV anser vidare att några bestämmelser av denna innebörd inte heller bör införas i intern svensk rätt eftersom detta skulle strida mot svensk rättstradition. Med hänsyn härtill bör Sverige istället ingå bilaterala överenskommelser med andra konventionsstater om att avstå från krav på samtycke. RSV har slutligen påtalat att det kan uppstå svårigheter att upprätthålla den i artikel 22 punkt 3 intagna bestämmelsen och har därvid lämnat följande exempel.

Den upplysande staten har reserverat sig mot upplysningar som rör den statens motsvarighet till kupongskatt. Upplysningar lämnas till RSV angående förhållanden som rör inkomstbeskattningen. Om RSV därvid finner att det är kupongskatt och inte inkomstskatt som skall utgå hur skall man då förfara?

Sveriges advokatsamfund har anfört att regleringen beträffande överskottsinformation är för otillräcklig för att garantera att överskottsinformationen inte används mot enskilda och att den skattskyldiges skydd i denna del måste förstärkas.

Föredragandens överväganden: Ömsesidig handräckning mellan skattemyndigheter i olika stater är möjlig endast om den information som har erhållits genom samarbetet behandlas med lämplig förtrolighet. Emellertid varierar det skydd som sådan information kan ges från stat till stat. För att tillförsäkra den information som erhållits från den ansökande staten ett från denna stats synpunkt tillfredsställande skydd har i artikel 22 intagits bestämmelser om sekretess.

I punkt 1 i denna artikel stadgas därvid att upplysningar som en stat erhållit med stöd av konventionen i sekretesshänseende skall behandlas i

enlighet med den mest restriktiva av den ansökande och den anmodade statens interna lagstiftning. För svenskt vidkommande innebär detta att RSV i egenskap av behörig myndighet måste hålla sig informerat om sekretesslagstiftningen i de till konventionen anslutna staterna samt även informera de behöriga myndigheterna i andra konventionsstater om vår sekretesslagstiftning. Detta utbyte av information kan antingen ske direkt via de till konventionen anslutna staterna eller via det i artikel 24 omnämnda koordineringsorganet.

De i artikel 22 punkt 2 intagna bestämmelserna syftar till att i förhållande till vad som stadgas i artikelns punkt 1 fastställa ett absolut minimikrav vad avser sekretessen. Härvid har i artikel 22 punkt 2 de personer och myndigheter som – utan medgivande från den behöriga myndigheten i den stat som lämnat uppgifterna – har rätt att ta del av uppgifterna angetts. I enlighet härmed får endast "personer och myndigheter (här i begripna domstolar och förvaltnings- eller övervakningsorgan) som fastställer, uppbär eller indriver skatter eller handlägger ärenden i samband med verkställighet av dessa skatter eller handlägger åtal eller överklagande i fråga om dessa skatter" använda upplysningarna och "därvid endast för nu angivna ändamål". Som jag tidigare redogjort för (se avsnitt 3.3.1.1) följer av artikel 4 punkt 2 att upplysningar som erhållits med stöd av denna konvention får användas i en brottmålsprocess endast om den stat vilken tillhandahållit upplysningarna i förväg gett sitt samtycke därtill. Även om ett sådant samtycke inte föreligger skall skattemyndigheterna, då brottsmisstanke föreligger, dock översända erhållna upplysningar till polis- eller åklagarmyndighet. I nuläget medför detta, sett i förhållande till konventionens artikel 4 punkt 2, att problemen kan uppkomma eftersom polis- och åklagarmyndighet enligt intern svensk rätt har en skyldighet att beivra brott som begåtts. Som jag redan nämnt (se avsnitt 3.3.1.1) bereds inom justitiedepartementet för närvarande ett förslag till lagändring i denna del. Om denna lagstiftning inte kommer till stånd eller hunnit träda i kraft vid tidpunkten för denna konventions ikraftträdande får det ankomma på RSV att informera övriga till konventionen anslutna stater om de svenska bestämmelserna på området samt att söka träffa överenskommelser med dessa stater om att avstå från kravet på sådant samtycke som avses i konventionens artikel 4 punkt 2. Kan sådant samtycke inte erhållas får Sverige avstå från att inhämta respektive motta uppgifter från stat som inte lämnat sitt samtycke.

Med anledning vad SAF och Sveriges industriförbund anfört i sitt yttrande vill jag i detta sammanhang klargöra att organ som är ansvariga för övervakningen av skatteadministrationen och som har befogenhet att undersöka enskilda skatteärenden faller in under de tidigare angivna personerna och myndigheterna som har rätt att ta del av erhållna upplysningar. Det råder således inget tvivel om att riksdagens ombudsman och justitiekanslern får ta del av upplysningar som erhållits med stöd av denna konvention.

På samma sätt som information får yppas för de i punkt 2 angivna personerna och myndigheterna får den naturligtvis också delges berörda skattskyldiga eller deras företrädare. Då fråga är om handräckning vid

indrivning får informationen delges varje person hos vilken indrivning begärts, om detta är nödvändigt för indrivningen.

Då erhållen information lett fram till att det i den ansökande staten vidtagits ändringar i en skattskyldigs taxeringar kan detta, i enlighet med den ansökande statens lagstiftning eller administrativa praxis, medföra ett behov av att underrätta andra myndigheter än skattemyndigheter om de belopp till vilket den skattskyldige blivit taxerad. En sådan underrättelse strider inte mot bestämmelserna i denna artikel under förutsättning av att den från den anmodade staten erhållna informationen därvid inte röjs.

Det förhållandet att information som erhållits med stöd av konventionen får delges de i punkt 2 angivna personerna och myndigheterna innebär dock inte att dessa fritt får röja denna information. Dessa personer och myndigheter får, i enlighet med vad jag tidigare redovisat, endast använda informationen för de i punkt 2 angivna ändamålen och omfattas även de av konventionens sekretessbestämmelser. Om de exempelvis skulle vilja använda sådan information vid offentliga förhandlingar rörande skattefrågor måste samtycke därtill först inhämtas från den stat som tillhandahållit informationen. Det är således av största vikt att de i punkt 2 angivna personerna och myndigheterna innan de vidtar åtgärder som kan leda till att från annan konventionsstat erhållen information blir offentlig t. ex. vid en offentlig domstolsförhandling eller genom att den redovisas i icke sekretessbelagda domskäl vänder sig till svensk behörig myndighet (dvs. RSV) som därvid har att från den konventionsstat varifrån informationen härrör inhämta samtycke till att den röjs. För att inte möjligheterna till effektivt samarbete mellan skattemyndigheterna i konventionsstaterna skall försvåras finner jag det angeläget att den svenska behöriga myndigheten verkar för att det i enlighet med vad som sägs i sista meningen av artikel 22 punkt 2 i så stor utsträckning som möjligt ingås ömsesidiga överenskommelser om att avstå från kravet på sådant samtycke. Det torde för övrigt vara ett gemensamt intresse för skattemyndigheterna i de till konventionen anslutna staterna att sådana överenskommelser ingås.

Med anledning av vad RSV anfört i sitt yttrande rörande den tystnadsplikt som åvilar en utländsk tjänsteman som deltagit vid en i Sverige utförd revision vill jag i detta sammanhang också hänvisa till vad jag tidigare anfört beträffande bestämmelserna i artikel 9 (se avsnitt 3.3.1.6). Som jag redan anfört framgår det klart av artikel 9 punkt 2 att utländsk tjänsteman som deltagit i en revision i t. ex. Sverige är bunden av de i artikel 22 intagna sekretessbestämmelserna. Detta innebär således att en utländsk tjänsteman som deltagit vid en revision i Sverige i vart fall har att följa de svenska sekretessbestämmelserna eller de i sitt hemland om de skulle vara strängare.

Till skillnad från de redovisade punkterna i artikel 22, som innehåller generella bestämmelser rörande sekretess, innehåller punkt 3 regler som tar sikte på användningen av upplysningar med avseende på skatt av sådant slag som omfattas av en av den tillhandahållande staten gjord reservation. Syftet med en reservation av detta slag är att undanta den stat som gjort reservationen från vissa skyldigheter som eljest följer av denna konvention. Det förhållandet att en stat på detta sätt reserverat sig beträf-

fande viss skatt får givetvis konsekvenser också i sekretesshänseende. I enlighet härmed har i punkt 3 intagits en bestämmelse enligt vilken en stat som erhållit upplysningar från en stat som gjort en reservation enligt artikel 30 punkt 1 a inte får använda dessa upplysningar med avseende på skatt av sådant slag som omfattas av reservationen. Motsvarande gäller också i fråga om den stat som gjort reservationen. Denna stat får inte heller använda upplysningar som erhållits med stöd av konventionen med avseende på skatt av sådant slag som omfattas av den egna reservationen.

För att Sverige skall kunna uppfylla det åtagande som följer av artikel 22 punkt 3 har denna fråga reglerats i förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift. I 6 § i det nämnda förslaget har därvid tagits in en bestämmelse av innebörd att svensk myndighet, annan än domstol, inte får använda information som erhållits med stöd av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat för att ändra eller söka ändring av skatt eller allmän avgift om detta skulle strida mot avtalet i fråga. Om exempelvis svenska skattemyndigheter erhåller upplysningar avseende en persons inkomsttaxeringar med stöd av denna konvention från en stat som i enlighet med bestämmelserna i artikel 30 punkt 1 a förbehållit sig rätten att inte bevilja någon form av handräckning vad avser obligatoriska socialförsäkringsavgifter får de angivna myndigheterna enligt förslagets 6 § inte använda de erhållna upplysningarna för att i Sverige söka påföra sådana avgifter. Jag vill i detta sammanhang framhålla att vad jag anfört i min redogörelse för innehållet i artikel 22 punkt 2, nämligen att denna reglering enbart avser användningen av de erhållna uppgifterna som sådana, också gäller i fråga om den i förslagets 6 § intagna bestämmelsen. Detta kan belysas med följande exempel. I vissa fall används den bas som använts för att fastställa en skatt (t. ex. inkomstskatt som skall erläggas till staten) också för att fastställa andra skatter (t. ex. inkomstskatter som skall erläggas till andra myndigheter). I andra fall kan den bas som använts för att fastställa en skatt utgöra utgångspunkten för fastställandet av basen för en annan skatt. I de nu angivna fallen står inte ett utlämnande av uppgift om basen för den förstnämnda skatten, vilken justerats i enlighet med information som erhållits från en annan stat, i strid med artikel 22 punkt 3 såvida inte den bakomliggande informationen som sådan också översänds. Således skulle det inte stå i strid med konventionen att i det tidigare angivna exemplet med obligatoriska socialförsäkringsavgifter översända uppgift om de belopp till vilka inkomsttaxeringarna med stöd av de erhållna uppgifterna fastställts och att med ledning av de åsatta taxeringarna justera socialförsäkringsavgifterna.

Som jag redan redovisat får upplysningar som en stat erhåller med stöd av konventionen i allmänhet endast användas av de i artikel 22 punkt 2 angivna personerna och myndigheterna och endast för de i den punkten angivna ändamålen. Normalt sett kan dessa upplysningar således inte användas för andra ändamål om inte upplysningarna i fråga kan inhämtas på annat sätt t. ex. med stöd av ett ömsesidigt rättshjälpsavtal. Med hänsyn till att det kan förekomma situationer då två konventionsstater finner att denna begränsning i fråga om användningen av erhållna uppgifter inte är önskvärd, t. ex. på grund av att upplysningarna i fråga inte kan göras

tillgängliga på annat sätt än via denna konvention, så har det i punkt 4 intagits en bestämmelse som möjliggör att denna begränsning i användandet beskärs. I enlighet härmed stadgas i punkt 4 att upplysningar som en stat erhållit med stöd av konventionen får användas för andra ändamål än de tidigare angivna om detta kan ske enligt lagstiftningen i den stat som har lämnat upplysningarna och den behöriga myndigheten i denna stat samtycker till att upplysningarna används för dessa andra ändamål.

En multilateral konvention öppnar stora möjligheter till samarbete mellan fler än två stater. Information som en stat erhållit från en annan stat kan också vara av intresse för en tredje stat. I artikel 22 punkt 4 ges en möjlighet till informationsutbyte också i sådana fall. För att förhindra att situationer uppkommer då denna tredje stat på detta sätt inhämtar upplysningar som den annars inte skulle ha kunnat erhålla stadgas i punkt 4 att översändande av upplysningar som erhållits från en stat till en tredje stat endast får ske om den behöriga myndigheten i den stat varifrån upplysningarna ursprungligen härrör i förväg gett sitt samtycke därtill.

Med anledning av vad remissinstanserna anfört får jag vidare anföra följande.

Som remissinstanserna påpekat är konventionens sekretessbestämmelser i vissa delar mer långtgående än motsvarande bestämmelser i nu gällande interna svenska lagstiftning i t. ex. sekretesslagen och rättegångsbalken. Genom det tidigare redovisade förslaget (se avsnitt 3.3.1.1), att begränsa åklagares möjligheter att fritt använda upplysningar som erhållits med stöd av ett avtal med främmande stat, kan den konflikt som i dag föreligger mellan vår interna lagstiftning och konventionens bestämmelser delvis få sin lösning. Härtill kommer att förslag också lagts fram om att vidta ändringar i 5 kap. 1 § rättegångsbalken och i 12 kap. 3 och 4 §§ sekretesslagen. Enligt det förstnämnda förslaget skall svenska domstolar vara skyldiga att hålla förhandlingar inom stängda dörrar i de fall sekretess gäller enligt 9 kap. 3 § sekretesslagen och det skulle strida mot avtalet i fråga att uppgiften röjs. Vidare innebär förslaget att de svenska domstolarna också blir skyldiga att beträffande uppgift som har erhållits med stöd av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat förordna om att sekretessen skall bestå i fråga om såväl förebringade uppgifter som uppgifter som tagits in i dom eller annat beslut. Även detta förslag gäller dock endast i den mån ett röjande av uppgiften skulle strida mot bestämmelse i tillämpat avtal. Genom dessa ändringar finner jag att den svenska lagstiftningen kommer att få en utformning som så långt som möjligt möjliggör för Sverige att leva upp till våra internationella åtaganden, såväl de som följer av denna konvention som de som följer av redan träffade avtal, t. ex. rörande handräckning avseende tullar, skatter etc.

Jag är dock medveten om att det kan förekomma fall då Sverige, trots de nu redovisade ändringarna i rättegångsbalken och sekretesslagen, inte kommer att kunna erbjuda det sekretesskydd som föreskrivs i denna konvention. Vad jag härvid åsyftar är t. ex. det fall då den stat som tillhandahållit uppgifterna har sekretessbestämmelser som går längre än de svenska. För svenskt vidkommande är det i ett sådant fall inte möjligt att, i enlighet med stadgandet i artikel 22 punkt 1, tillämpa denna andra stats

mer långtgående sekretess. Som jag tidigare anfört ankommer det på RSV att hålla sig informerat om sekretesslagstiftningen i respektive konventionsstat samt att hålla andra konventionsstater informerade om den svenska lagstiftningen på området. I samband med att RSV lämnar sådan information är det härvid nödvändigt att det klart anges dels att Sverige endast kan erbjuda det sekretesskydd som följer av intern svensk rätt, dels ock att andra till konventionen anslutna stater, i den mån de skulle finna att detta skydd inte är tillräckligt, inte skall översända upplysningarna i fråga till Sverige. Genom de redovisade ändringarna i den interna svenska lagstiftningen och med en tillämpning av det av mig skisserade förfarandet kommer Sverige enligt min mening att kunna leva upp till de i konventionen intagna sekretessbestämmelserna.

Vad slutligen gäller den av SAF och Sveriges industriförbund påtalade frågan avseende sekretessens iakttagande i datasystem finner jag ej anledning att enbart med anledning av ett godkännande av denna konvention reglera denna fråga.

3.4.6 Artikel 23, Rättsliga åtgärder

Remissinstanserna: Enligt SAF och Sveriges industriförbund har berörda skattskyldiga inte någon rätt att påkalla något som helst rättsligt förfarande till sitt skydd. SAF och Sveriges industriförbund pekar också på bestämmelsen i artikel 6 i Europarådets konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och ifrågasätter om den nu aktuella konventionen uppfyller de däri uppställda kraven. Medborgarrättsrörelsen friheten i Sverige har framfört liknande synpunkter.

Föredragandens överväganden: Artikel 23 innehåller forumbestämmelser och andra bestämmelser i därmed sammanhängande frågor såvitt avser rättsliga åtgärder beträffande åtgärder som den ansökande eller den anmodade staten vidtagit enligt konventionen. Ett speciellt problem, som inte behandlas i konventionen, kan i detta sammanhang anses föreligga beträffande tillämpningen av artikel 14 punkt 3 (den absoluta tidsfristen inom vilken den anmodade staten är skyldig att bifalla en framställning), artikel 19 (möjlighet att avslå framställning) respektive artikel 21 punkt 2 (angående begränsning av skyldigheten att bevilja handräckning). Dessa artiklar ger befogenheter åt myndigheter att vägra vidta åtgärder som begärts av myndigheter i en annan stat och fråga uppstår härvid huruvida enskild borde vara berättigad att begära att myndigheten i fråga utnyttjar dessa befogenheter, speciellt i de fall då ett avstående från att utnyttja dessa befogenheter innebär att ett skydd för enskild som den interna lagstiftningen avser att ge försvagas. Såsom jag redan anfört (se avsnitt 3.3.2.4) finner jag den i artikel 14 punkt 3 angivna tidsperioden om 15 år efter vars utgång en stat inte är skyldig att bifalla en framställning vara väl motiverad. Endast undantagsvis anser jag att det bör förekomma att en svensk myndighet bifaller en framställning om handräckning efter utgången av denna period. Det kan dock förekomma fall, t. ex. när en skattefordran på grund av den skattskyldiges agerande inte tidigare kunnat slutligen regleras, då hjälp med indrivning bör kunna övervägas även efter periodens utgång.

Jag vill därför inte föreslå något förbud för svensk myndighet att bifalla en framställning om handräckning i fall då tidsperioden i fråga löpt ut.

Beträffande den i artikel 19 angivna möjligheten att avslå en framställning berör den endast i mindre grad den enskilde eftersom i detta fall grunden för ett avslag är att den ansökande staten inte prövat alla de möjligheter som står till förfogande inom dess eget område.

I enlighet med vad jag tidigare anfört (se avsnitt 3.4.4) har i 3 § i förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift intagits bestämmelser som i princip motsvarar de i artikel 22 punkt 2 a – e. Till skillnad från de i artikel 22 punkt 2 a – e intagna bestämmelserna är de i förslagets 3 § av tvingande natur. Härav följer att svenska myndigheter inte får lämna bistånd med handräckning i de i förslagets 3 § angivna fallen. Jag vill här särskilt framhålla de bestämmelser i förslagets 3 § som föreskriver att svensk myndighet inte skall bistå utländsk myndighet med handräckning till den del detta innefattar att den svenska myndigheten skall vidta åtgärder som avviker från svensk lagstiftning eller administrativ praxis eller lämna upplysningar som inte är tillgängliga enligt lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige. Genom de föreslagna reglerna skapas sålunda en ordning som innebär att de åtgärder som i Sverige får vidtas enligt konventionen endast är sådana som är tillåtna enligt vår interna rätt.

I fråga om åtgärder som den anmodade staten vidtagit enligt denna konvention, t. ex. indrivning av en skattefordran, gäller enligt den i artikel 23 punkt 1 intagna forumregeln att överklagande endast får anföras hos vederbörande myndighet i den anmodade staten. Överklagande avseende åtgärder som den ansökande staten vidtagit, t. ex. förekomsten av eller storleken av en skattefordran respektive exekutionstitelns giltighet, skall däremot enligt artikel 23 punkt 2 anföras hos vederbörande myndighet i den ansökande staten. Syftet med sistnämnda bestämmelse är att klargöra att en skattskyldig inte kan motsätta sig att indrivning sker i den anmodade staten genom att där ifrågasätta giltigheten hos den i den ansökande staten utfärdade exekutionstiteln eller genom att där göra gällande att skattekravet är felaktigt på grund av att betalning redan har skett. Denna bestämmelse kan med hänsyn till stadgandet i artikel 11 punkt 2 (att skattefordran inte får vara tvistig) synas överflödigt, detta allra helst som bestämmelserna rörande handräckning med delgivning borde förhindra att en skattskyldig inte kunnat överklaga ett skattekrav på grund av att han inte känt till det. Emellertid finns en möjlighet för de till konventionen anslutna staterna att enligt artikel 11 punkt 2 andra meningen komma överens om att handräckning skall kunna begäras även om fordringen inte är otvistig eller inte har vunnit laga kraft. Härtill kommer att det i vissa stater finns möjlighet till extraordinärt överklagande eller att bevilja en "nådetid". Syftet med den i artikel 23 punkt 2 intagna bestämmelsen är endast att fastslå att överklagande etc. som avser förekomsten av eller storleken av en skattefordran skall – oavsett om dessa har sin grund i ett bilateralt avtal, extraordinärt överklagande ansökan om "nådetid" eller någon annan dylik åtgärd – anföras hos vederbörande myndighet i den

ansökande staten, dvs. i den stat enligt vars lagstiftning skattefordran uppkommit.

Med hänsyn till att endast myndigheterna i den ansökande staten får förmodas vara tillräckligt förtrogna med den bakom skattekravet liggande skattelagstiftningen för att kunna göra en riktig bedömning i den aktuella frågan finner jag den i konventionen valda lösningen välgrundad.

SAF och Sveriges industriförbund samt MRR har i sina yttranden ifrågasatt om de i denna artikel intagna forumreglerna uppfyller de krav som uppställs i artikel 6 punkt 1 i Europarådskonventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande skyldigheterna, i vilken stadgas följande.

Envar skall, när det gäller att pröva hans civila rättigheter och skyldigheter eller anklagelse mot honom för brott, vara berättigad till opartisk och offentlig rättegång inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol, som upprättats enligt lag. Domen skall avkunnas offentligt, men pressen och allmänheten må utestängas från rättegången eller en del därav av hänsyn till sedligheten, den allmänna ordningen eller den nationella säkerheten i ett demokratiskt samhälle, eller då hänsyn till minderåriga eller till parternas privatlivs helgd så kräva eller, i den mån domstolen så finner strängt nödvändigt, i fall då på grund av särskilda omständigheter offentlighet skulle lända till skada för rättvisans intresse.

Som jag redan inledningsvis nämnt innehåller artikel 23 forumregler (punkterna 1 och 2) samt vissa förfaranderegler för de fall då överklagande anhängiggjorts (punkt 2) respektive slutligen avgjorts (punkt 3) i den ansökande staten. Redan det faktum att ifrågavarande bestämmelser i artikel 23 punkterna 1 och 2 i den nu aktuella Europaråds- och OECD-konventionen utgör forumregler och således inte betar de skattskyldiga deras rätt att påkalla ett rättsligt förfarande till sitt skydd talar enligt min mening entydigt för att dessa bestämmelser inte kan anses stå i strid med artikel 6 punkt 1 i Europarådets konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna. Härtill kommer också att genom att det i dessa forumregler klart utsägs vilken stats myndigheter som skall pröva de olika frågorna behöver varken den skattskyldige eller de berörda myndigheterna sväva i tvivelsmål eller behöver tvister uppkomma om vilken stats myndigheter som har att pröva överklaganden som anhängiggjorts i olika delfrågor. Sammantaget och med beaktande av att dessa forumregler borrar för att den skattskyldige får sina överklaganden prövade av den myndighet som är mest lämpad att pröva den aktuella frågan finner jag de av remissinstanserna i denna del gjorda invändningarna vara ogrundade.

Enligt den i artikel 23 punkt 2 intagna förfaranderegeln skall den ansökande staten underrätta den anmodade staten om skattefordran eller exekutionstiteln överklagats. Den anmodade staten har därvid – om inte annat överenskommit med stöd av artikel 11 punkt 2 – att så snart den erhållit en sådan underrättelse uppskjuta indrivningsåtgärderna till dess att den aktuella myndigheten meddelat beslut i ärendet. Även om det förhållandet att en skattefordran överklagats, enligt de flesta staters lagstiftning, inte nödvändigtvis leder till att indrivningen skjuts upp är det

ändock önskvärt att så sker i den anmodade staten i de fall skattefordran i fråga överklagats.

För att motverka att skattskyldiga överklagar enbart i syfte att förhindra att indrivning sker och därigenom vinna tid för att placera sina tillgångar utom räckhåll för den anmodade statens myndigheter, skall den anmodade staten enligt artikel 23 punkt 2 – på begäran av den ansökande staten – kräva att den skattskyldige ställer säkerhet eller vidta andra säkringsåtgärder för att säkerställa indrivningen.

I artikel 23 punkt 2 har slutligen intagits en bestämmelse i vilken det klargörs att även den som saken angår, dvs. såväl den skattskyldige som varje annan person som kan vara skyldig att erlægga betalning för skatten i fråga, kan meddela den anmodade staten att överklagande skett. För att förhindra att indrivningen fördröjs genom att den skattskyldige eller annan som kan vara berörd av indrivningen felaktigt påstår att ett överklagande skett i den ansökande staten har i denna bestämmelse inte intagits någon skyldighet för den anmodade staten att omedelbart uppskjuta indrivningen. I stället skall den anmodade staten, när den bedömer att detta behövs, rådgöra med den ansökande staten i ärendet.

Även artikel 23 punkt 3 innehåller en förfaranderegeln. Enligt denna skall den anmodade staten respektive den ansökande staten underrätta den andra staten så snart ett överklagande slutligt har avgjorts. I denna underrättelse skall även lämnas en redogörelse för avgörandets konsekvenser för handräckningsframställningen.

3.5 Kapitel V, Särskilda bestämmelser

Kapitel V innehåller bestämmelser rörande konventionens genomförande (artikel 24), det språk som framställningar och svar på framställningar skall upprättas på (artikel 25) samt fördelning av de kostnader som uppkommer i samband med begärd handräckning (artikel 26).

3.5.1 Artikel 24, Konventionens genomförande

Artikel 24 innehåller bestämmelser rörande dels tillämpningen av konventionen parterna emellan dels övervakningen av konventionen genom ett koordineringsorgan under OECD:s överinseende.

Med hänsyn till att denna konvention är av multilateral karaktär är ett koordineringsorgan nödvändigt för att övervaka genomförandet. I bilaterala sammanhang är det relativt lätt att följa tillämpningen och tolkningen av ett avtal om ömsesidig handräckning. En multilateral konvention, vilken kan omfatta ett stort antal stater, kräver emellertid ett övervakande organ som kan befördra information mellan de till konventionen anslutna staterna och som kan befrämja enhetlig tillämpning och tolkning av konventionens bestämmelser.

Ett sådant koordineringsorgan bör vidare ha möjlighet att bistå konventionsstaterna med sin uppfattning i frågor rörande tillämpningen eller tolkningen av konventionens bestämmelser. De frågor som underställs koordineringsorganet bör i princip vara av allmän karaktär och inte vara

hänförliga till specifika tvister som kan uppkomma mellan två stater, vilka i stället bör lösas genom ömsesidiga överenskommelser mellan de berörda staterna eller inom ramen för andra internationella instrument. För att kunna fungera effektivt är det nödvändigt för koordineringsorganet att inhämta information från såväl de anslutna staterna som från annat håll angående vunna erfarenheter rörande tillämpningen och tolkningen av avtal om ömsesidig handräckning.

I artikel 24 punkt 1 fastställs på vilket sätt de till konventionen anslutna staterna skall kommunicera med varandra i frågor som avser tillämpningen av denna konvention. Genom denna punkt har också öppnats en möjlighet att delegera bemyndiganden och att ingå ömsesidiga överenskommelser om hur konventionen skall tillämpas.

Då konventionens bestämmelser endast ger ramarna för den ömsesidiga handräckningen kommer ytterligare detaljbestämmelser att behöva utarbetas vad avser administration och de formaliteter som måste beaktas, bl. a. med hänsyn till krav som uppställs i respektive konventionsstats interna lagstiftning. Detta är något som får ankomma på de behöriga myndigheterna i de avtalslutande staterna. De behöriga myndigheterna kan härvid även komma överens om bl. a. frågor som avser deltagandet vid revisioner i annan stat, tillvägagångssätt vid direktkontakter, bestämmelser rörande spontant utbyte av upplysningar och beloppsgränser för begäran om handräckning etc.

En annan viktig fråga som de behöriga myndigheterna måste lösa är det sätt på vilket indrivna skattefordringar skall göras tillgängliga för den ansökande staten. t. ex. genom omedelbar överföring, periodiska överföringar, via kvittningsförfarande etc. Frågan hur överföring av indrivna medel skall ske sammanhänger också med frågan hur kursfluktuationer på den inhemska valutan skall påverka förhållandet mellan de inblandade parterna, dvs. den ansökande staten, den anmodade staten och den skattskyldige. Tanken är härvid att den grundläggande principen skall vara att den ansökande staten har en fordran i sin egen valuta. En andra grundregel kan tyckas vara att varken den anmodade eller den ansökande staten har några längre gående krav på den skattskyldiges tillgångar än vad som motsvaras av skattefordringen plus skäligen kostnader och ränta. Slutligen bör det fastslås att den skattskyldige blir befriad från sin skuld efter det att han erlagt ett belopp i den anmodade statens valuta som vid betalningstillfället motsvarar skattefordran.

Ett annat exempel på frågor som sammanhänger med införlivandet av konventionen och som kan komma att medföra att förhandlingar blir nödvändiga mellan berörda stater är då det föreligger betydande skillnader mellan tillbuds stående handräckningsåtgärder eller det arbete som skall utföras av den ena avtalslutande staten sett i förhållande till den handräckning som den andra avtalslutande staten har att erbjuda och det arbete som detta medför för denna andra stat. De med dessa frågor förknippade problemen får avgöras inom ramen för ömsesidiga överenskommelser och då med beaktande av alla relevanta faktorer (de ekonomiska relationernas och handelsmönstrens beskaffenhet, hur skattesystemet och administrationen i de ifrågavarande staterna fungerar etc.).

Artikel 24 punkt 2 skiljer sig från artikel 21 i så måtto att bestämmelserna i artikel 21 tar sikte på fall där det finns risk för att en lagstadgad grundprincip, en bestämmelse i den interna lagstiftningen eller i administrativ praxis överträds medan bestämmelsen i artikel 24 punkt 2 tar sikte på de fall då någon sådan överträdelse inte är för handen men då konventionens tillämpning enligt den anmodade statens uppfattning kan ge upphov till allvarliga svårigheter, t. ex. på det ekonomiska eller sociala planet. I sådana situationer ålägger artikel 24 de inblandade staterna en skyldighet att överlägga med varandra. Om emellertid en kompromiss inte kan uppnås och oenigheten i frågan består är den anmodade staten inte befriad från sin skyldighet att tillämpa konventionen.

I artikel 24 punkt 3 ges bestämmelser rörande koordineringsorganets sammansättning och den verksamhet som det skall bedriva. Härvid gäller att detta organ skall övervaka konventionens tillämpning och därvid sträva efter att hjälpa parterna att på ett effektivt sätt tillämpa konventionen samt vid behov föreslå nya metoder och tillvägagångssätt som kan öka konventionens effektivitet.

Koordineringsorganet skall vidare, enligt artikel 24 punkt 4, på parts begäran avge yttranden i frågor rörande tolkningen av konventionen. Koordineringsorganet har dock endast en rådgivande funktion varför det står parterna fritt att följa eller förkasta vad organet anfört.

Artikel 24 punkt 5 innehåller procedurregler för lösande av frågor rörande tillämpningen och tolkningen av konventionen. I enlighet med denna bestämmelse skall de behöriga myndigheterna i de berörda staterna söka lösa sådana frågor, t. ex. huruvida en skatt som införts efter det att konventionen undertecknats är av samma eller i huvudsak likartat slag som de i bilaga A förtecknade och om den i enlighet därmed omfattas av konventionen, genom ömsesidig överenskommelse. Om de lyckas med att finna en lösning skall koordineringsorganet informeras därom. För det fall enskilda skattskyldiga berörs kommer den till koordineringsorganet översända informationen att omfattas av de i artikel 22 intagna sekretessbestämmelserna. Någon möjlighet för den skattskyldige att initiera sådana överläggningar finns dock inte.

I artikel 24 punkt 6 föreskrivs att OECDs generalsekreterare skall underätta de till konventionen anslutna staterna samt de stater som undertecknat men ännu inte ratificerat, godtagit eller godkänt konventionen om sådana utlåtanden som koordineringsorganet avgivit enligt punkt 4 och om sådana ömsesidiga överenskommelser som ingåtts enligt punkt 5. Det förhållandet att överenskommelser som ingåtts enligt punkt 5 genom koordineringsorganets försorg skall göras tillgängliga för de konventionsstater som inte deltagit i överenskommelsen innebär emellertid inte att sistnämnda stater blir skyldiga att tillämpa eller tolka konventionen på det sätt som gjorts i överenskommelsen.

3.5.2 Artikel 25, Språk

Av artikel 25 framgår att framställningar om handräckning och svar på dessa skall upprättas på engelska eller franska. En möjlighet finns också för

parterna att bilateralt träffa överenskommelse om att sinsemellan använda annat språk. En härmed sammanhängande fråga är huruvida även dokument, av vilka en officiell kopia skall bifogas en framställning om handräckning, också skall vara översatta till något av dessa språk. Denna fråga regleras emellertid inte i denna bestämmelse varför frågan får avgöras genom bilaterala överenskommelser. När det gäller frågan om handlingar som skall delges en skattskyldig behöver åtföljas av en översättning behandlas denna i artikel 17 punkt 5 (se avsnitt 3.3.3.1 ovan).

3.5.3 Artikel 26, Kostnader

I artikel 26 behandlas frågan hur de kostnader som uppkommer med anledning av en framställning om handräckning skall fördelas mellan de berörda staterna. Den i artikeln intagna bestämmelsen innebär att om inte de behöriga myndigheterna i de berörda staterna bilateralt överenskommit om annat, skall den anmodade staten svara för sedvanliga kostnader för utförande av handräckning och den ansökande staten för sådana kostnader för utförande av handräckning som inte kan anses vara sedvanliga.

Med inte sedvanliga kostnader avses härvid bl. a. kostnader som uppkommit i samband med att ett särskilt tillvägagångssätt har använts på begäran av den ansökande staten, kostnader som uppkommit hos en tredje part från vilken den anmodade staten har erhållit information (t. ex. bankuppgifter) eller tilläggskostnader avseende experter, tolkar eller översättare om dessa varit nödvändiga (t. ex. för att belysa fallet eller översätta bifogade handlingar). Även skadestånd som den anmodade staten tvingas erlägga till den skattskyldige på grund av åtgärder som vidtagits på begäran av den ansökande staten är att betrakta som en icke sedvanlig kostnad. I de fall då det kan befaras att icke sedvanliga kostnader kommer att uppstå bör de berörda staterna konsultera varandra.

3.6 Kapitel VI, Slutbestämmelser

I konventionens slutbestämmelser behandlas det inbördes förhållandet mellan denna konvention och andra internationella överenskommelser (artikel 27), konventionens undertecknande och ikraftträdande (artikel 28), konventionens territoriella tillämpning (artikel 29), möjligheten att reservera sig mot viss handräckning (artikel 30), uppsägning av konventionen (artikel 31) samt slutligen depositarierna och deras uppgifter (artikel 32).

3.6.1 Artikel 27, Andra internationella överenskommelser eller arrangemang

Artikel 27 behandlar förhållandet mellan denna konvention och andra internationella överenskommelser eller arrangemang. I syfte att på bästa sätt främja internationellt samarbete i skattefrågor har i artikelns punkt 1 stadgats att handräckningsmöjligheterna enligt denna konvention inte begränsas eller begränsas av de möjligheter som finns enligt existerande eller

framtida internationella överenskommelser etc. Handräckning i en viss stat får dock i det särskilda fallet inte samtidigt begäras med stöd av denna konvention och annan överenskommelse.

I artikelns punkt 2 regleras förhållandet mellan denna konvention och de gemensamma regler som är i kraft inom Europeiska gemenskapen.

3.6.2 Artikel 28, Konventionens undertecknande och ikraftträdande

Som inledningsvis nämnts är konventionen enligt artikel 28 punkt 1 öppen att undertecknas av Europarådets medlemsstater och OECD:s medlemsländer. Konventionen förutsätter ratifikation, godtagande eller godkännande och att det aktuella instrumentet deponeras hos endera depositarien, dvs. hos generalsekretären i Europarådet eller hos generalsekretären i OECD.

I enlighet med artikelns punkt 2 skall konventionen träda i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tidrymd av tre månader efter den dag när fem stater har uttryckt samtycke till att vara bundna av konventionen.

För stater som efter den i punkt 2 angivna tidpunkten samtycker till att vara bundna av konventionen skall konventionen enligt punkt 3 träda i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tidrymd om tre månader efter dagen för deponeringen av ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet.

När konventionen kan komma att träda i kraft är i dag således oklart.

3.6.3 Artikel 29, Konventionens territoriella tillämpning

I enlighet med de i artikel 29 intagna bestämmelserna kan varje stat vid deponeringen av ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet ange det område eller de områden på vilka konventionen skall tillämpas. Möjligheter finns även att vid senare tidpunkt utvidga eller inskränka den territoriella tillämpningen. Denna möjlighet att ange konventionens territoriella tillämpning medför för svenskt vidkommande att det kommer att vara nödvändigt att ständigt ha tillgång till uppgifter om vilka territorier som omfattas. Denna uppgift bör ombesörjas av RSV i sin egenskap av behörig myndighet. RSV har i sin tur att informera regeringen om eventuella inskränkningar eller utvidgningar av den territoriella tillämpningen.

3.6.4 Artikel 30, Reservationer

För att förhindra att vissa stater skall tvingas avstå från att ansluta sig till konventionen på grund av att de av praktiska, konstitutionella, politiska eller andra skäl inte kan bevilja handräckning i samtliga de fall som denna konvention omfattar har i artikel 30 tagits in en möjlighet att reservera sig mot viss handräckning. Genom den utformning som artikel 30 getts är det möjligt att reservera sig mot att bevilja handräckning beträffande skatter av visst slag och/eller de former av handräckning som man skall tillhanda-

hålla. Härigenom kan således en stats deltagande begränsas till att endast avse vissa skatter eller vissa former av handräckning. Vissa begränsningar i rätten att reservera sig föreligger dock.

I artikel 30 punkt 1 a föreskrivs att en stat får förbehålla sig rätten att inte bevilja någon form av handräckning såvitt avser andra staters skatter av ett eller flera av de slag som anges i artikel 2 punkt 1 b. En förutsättning för att en reservation av detta innehåll skall få göras är dock att den stat som gjort reservationen inte i bilaga A till konventionen tagit in egna skatter av det slag som reservationen avser.

Enligt punkt 1 a blir det således möjligt för de till konventionen anslutna staterna att reservera sig mot att lämna varje form av handräckning såvitt avser skatter på inkomst, vinst, realisationsvinst eller förmögenhet som påförs för annan än staten. I fråga om övriga nu icke uppräknade slag av skatter är det möjligt att reservera sig oavsett om skatten i fråga påförs av staten eller annan myndighet.

I punkt 1 b har intagits en möjlighet att reservera sig mot att bevilja handräckning för indrivning av skattefordringar eller administrativa pålagor i fråga om något slags skatt eller endast i fråga om ett eller flera av de slags skatter som anges i artikel 2 punkt 1.

Denna konventionen är i princip tillämplig på alla indrivningsbara skatter inklusive sådana som förfallit till betalning innan denna konvention trätt i kraft. Med anledning härav har i artikel 30 punkt 1 c intagits en bestämmelse enligt vilken de anslutna staterna kan reservera sig mot att bevilja handräckning i fråga om sådana skattefordringar som existerade redan vid den tidpunkt då konventionen trädde i kraft beträffande den aktuella staten. Motsvarande reservation kan också göras av en stat som återtar en tidigare reservation enligt punkt 1 a eller b. En skattefordran anses i detta sammanhang existera om den skatt som den avser, på sätt anges i artikel 3 punkt 1 c, är förfallen till betalning men ännu inte betald vid den tidpunkt då konventionen trädde i kraft.

I punkt 1 d behandlas möjligheten att reservera sig mot att bevilja handräckning för delgivning av handlingar i fråga om varje slags skatter eller endast i fråga om ett eller flera av de typer av skatter som anges i artikel 2 punkt 1.

Artikel 30 punkt 1 c syftar till att tillgodose vissa speciella krav från sådana stater som i och för sig kan bistå med handräckning avseende delgivning men som inte kan godta att annan stat verkställer delgivningar i enlighet med vad som stadgas i artikel 17 punkt 3. I denna punkt har därför införts en möjlighet att reservera sig mot sådan postdelgivning.

I artikel 30 punkt 2 har intagits en till punkt 1 kompletterande bestämmelse i vilken det klargörs att inga andra reservationer än de i punkt 1 angivna får göras.

I artikel 30 punkt 3 stadgas att reservationer får göras även efter det att konventionen har trätt i kraft. Sådana reservationer träder i kraft den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag då endera depositarien mottagit reservationen.

Som jag redan tidigare antytt kan en reservation återtas. Bestämmelsen

härom återfinns i punkt 4. Ett återtagande får verkan redan den dag då ifrågavarande depositarie mottager en underrättelse därom.

De konsekvenser som en reservation för med sig framgår av artikel 22 punkt 3 och artikel 30 punkt 5. I sistnämnda bestämmelse anges därvid att en stat som gjort en reservation med avseende på en bestämmelse i konventionen inte får kräva att en annan stat skall tillämpa bestämmelsen i fråga. Om reservationen är partiell kan dock den stat som gjort reservationen kräva att andra stater skall tillämpa bestämmelsen i samma utsträckning. De begränsningar som följer av artikel 22 punkt 3 har jag tidigare kommenterat (se avsnitt 3.4.5).

För svenskt vidkommande är det för närvarande inte aktuellt med någon reservation. Det får ankomma på RSV att kontinuerligt sammanställa de reservationer som avgetts samt att hålla regeringen informerad i frågan.

3.6.5 Artikel 31, Uppsägning

I artikel 31 återfinns bestämmelser rörande uppsägning av konventionen. Enligt artikel 31 punkt 2 får en uppsägning verkan den första dagen i den månad som följer på utgången av en tidrymd om tre månader efter den dag depositarien mottagit underrättelsen därom.

Av punkt 3 följer vidare att en stat som säger upp konventionen skall förbli bunden av de i artikel 22 intagna sekretessbestämmelserna så länge som denna stat förfogar över handlingar eller upplysningar som erhållits med stöd av konventionen.

3.6.6 Artikel 32, Depositarierna och deras uppgifter

I artikel 32 återfinns en uppräknig av de två depositariernas uppgifter, vilka uppgifter redan framgår av min tidigare lämnade redogörelse för konventionen och dess innehåll. De handlingar och uppgifter som i enlighet med vad som tidigare anförts skall tillställas depositarie kan sändas till endera eftersom de två depositarierna skall hålla varandra underrättade om vad som sålunda inkommit.

4 Förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift m. m.

Som redan inledningsvis anförts har under arbetet med Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden framkommit att behov föreligger av att delvis ersätta de i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift samt i lagen om utredning i utländskt skatteärende intagna bestämmelserna med nya. Behovet av ny lagstiftning på området har också framhållits av vissa av remissinstanserna.

Med anledning härav har ett förslag till lag om ömsesidig handräckning i

ärenden rörande skatt eller allmän avgift upprättats. Genom den föreslagna lagen upphävs lagen om utredning i utländskt skatteärende, kungörelsen angående särskilt förfarande för erhållande av handräckning i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen angående handräckning på begäran av myndighet i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen angående förfarandet för erhållande av handräckning för indrivning i Belgien av svensk skatt, kungörelsen angående handräckning åt belgisk myndighet i beskattningsärende, förordningen om handläggningen av vissa handräckningsärenden samt förordningen om tillämpning av avtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden. Vidare medför den föreslagna lagen ett behov av vissa ändringar i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift (se nedan under avsnitt 5).

Förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift — som i allt väsentligt torde uppfylla de av remissinstanserna uppställda kraven — är indelat i tre huvudavdelningar av vilka den första (1–9 §§) innehåller allmänna bestämmelser, den andra (10–17 §§) bestämmelser rörande handräckning i Sverige åt utländsk myndighet och den tredje (18–21 §§) bestämmelser rörande handräckning utomlands i svenska skatteärenden.

I samband med förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift har jag även funnit det lämpligt att ta upp några av de förslag som skatteindrivningsutredningen lagt fram i betänkandet (Ds Fi 1984: 14) Indrivningsuppdrag till och från utlandet. Förslagen i denna del, som bl. a. medför vissa ändringar i uppbördslagen, återkommer jag till senare (se avsnitten 4.3.2.1–4.3.2.6).

4.1 Allmänna bestämmelser

De allmänna bestämmelserna omfattar lagens nio första paragrafer. I dessa paragrafer anges de förutsättningar som skall vara för handen dels för att en framställning från främmande stat om bistånd med handräckning i Sverige skall beviljas här och dels då Sverige begär handräckning i utlandet. Bland de allmänna bestämmelserna återfinns också vissa definitioner.

I förslagets 1 § första stycket anges lagens tillämpningsområde. Därvid stadgas att svensk myndighet är skyldig att biträda utländsk myndighet i handräckningsärende om och i den mån detta följer av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat. Jag vill härvid framhålla att skyldighet att biträda utländsk myndighet med handräckning kan följa också av bestämmelser i äldre avtal som inte godkänts av riksdagen, men som enligt äldre regler eller särskilt bemyndigande införlivats med svensk rätt enligt beslut av regeringen. För att handräckning i ett utländskt skatteärende skall få ske i Sverige krävs vidare att den begärda handräckningen inte strider mot bestämmelserna i den föreslagna lagen samt att fråga är om handräckning avseende skatt eller allmän avgift. Att i detta sammanhang närmare ange vad som härvid innefattas i skatt eller allmän avgift låter sig dock inte göras med hänsyn till den mångfald av skatter och allmänna avgifter som kan förekomma i de länder med vilka Sverige har eller kan

komma att få avtal av nu ifrågasatt slag. Det bör dock påpekas att även med skatter och avgifter förknippade avgifter, räntor etc. innefattas bland de fordringar för vilka bistånd med handräckning kan lämnas. Då bistånd med handräckning begärs med stöd av Europaråds- och OECD-konventionen framgår de skatter och avgifter för vilka handräckning kan lämnas av den bilaga som kommer att fogas till konventionen. I övriga fall får frågan bedömas med utgångspunkt i det avtal som åberopas då bistånd med handräckning begärs.

Andra stycket i förslagets 1 §, som innehåller bestämmelser angående de olika former av handräckning som kan komma i fråga vid handräckning i Sverige i ärende rörande utländsk skatt eller avgift, överensstämmer i stort med vad som stadgas i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift respektive lagen om utredning i utländskt skatteärende.

I paragrafens tredje stycke klargörs att i fråga om handräckning i ärende rörande tull, andra skatter, avgifter eller pålagor som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med import eller export av varor gäller vad därom är stadgat i lagen om utredning angående brott mot utländsk tulllag samt i lagen om uttagande av utländsk tull och allmän avgift. I de två sistnämnda lagarna har dock föreslagits att hänvisningar görs till en rad av de i den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift intagna bestämmelserna, se vidare under 5.

I förslagets 2 § fastslås att handräckning i ärende rörande utländsk skatt eller allmän avgift skall ske i enlighet med vad som gäller för handräckning i motsvarande ärende angående närmast jämförliga svenska skatt eller avgift. Innebörden av denna bestämmelse är att all handräckning i Sverige i princip skall genomföras på det sätt som svensk lagstiftning anvisar. Att detta är fallet också beträffande möjligheterna att tillgripa tvångsmedel och säkringsåtgärder framgår av paragrafens andra stycke. Från den nu redovisade huvudregeln görs dock två undantag, nämligen såvitt avser preskription (13 §) och förmånsrätt (16 §).

Förslagets 3 §, som innehåller bestämmelser till skydd för den enskilde, motsvarar i stort sett konventionens artikel 21 punkt 2 a)–e). En skillnad i förhållande till konventionens bestämmelser är dock att det i den i 3 § punkt 4 intagna bestämmelsen (förbud att lämna upplysning som skulle röja affärshemlighet etc.) införts ett krav på att utlämnandet av en sådan uppgift skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkaren i dennes näringsverksamhet. En annan och avgörande skillnad mellan bestämmelserna i konventionen och de i förslaget är att de i förslagets 3 § är tvingande vilket inte är fallet med motsvarande bestämmelser i konventionen. I övrigt kan här hänvisas till vad jag tidigare sagt beträffande artikel 21 punkt 2 a–e i konventionen (se avsnitt 3.4.4).

I förslagets 4 § klargörs att svensk myndighet får, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat, begära handräckning hos utländsk myndighet i ärende rörande skatt eller allmän avgift. Jag vill härvid framhålla att denna bestämmelse inte utgör något hinder mot att begära handräckning med stöd av bestämmelserna i ett äldre avtal i fall då riksdagen visserligen inte godkänt avtalet men avtalet i fråga enligt äldre regler eller särskilt bemyndigande införlivats med svensk rätt enligt beslut

av regeringen (se avsnitt 4.4). I 4 § första stycket anges vidare – i likhet med vad som stadgas i 1 § andra stycket i fråga om handräckning i Sverige i ärende rörande utländsk skatt eller allmän avgift – vad sådan handräckning får avse. Av 4 § andra stycket framgår att en sådan begäran skall göras av den svenska behöriga myndigheten.

För att den behöriga myndigheten skall få göra en framställning enligt 4 § andra stycket krävs dels att den begärda handräckningen inte strider mot bestämmelserna i denna lag samt att framställningen kan ske enligt bestämmelserna i avtalet i fråga (5 § 1) dels ock att en mot den begärda handräckningen svarande åtgärd kan vidtas här i riket i ett likartat ärende (5 § 2). För att en framställning skall få göras krävs vidare (5 § 3) att framställningen kan göras utan att detta skulle medföra att upplysningar lämnas som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt, om detta skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkare i dennes näringsverksamhet, eller upplysningar, vilkas överlämnande skulle strida mot allmänna hänsyn (ordre public) eller mot för Sverige väsentliga intressen. Syftet med sistnämnda bestämmelse är att klargöra att en framställning om handräckning till främmande stat inte får innehålla uppgifter av angivet slag.

Förslagets 6 § innehåller ett förbud för andra svenska myndigheter än domstolar att använda uppgifter som erhållits med stöd av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat på ett sätt som skulle strida mot avtalet i fråga. Denna bestämmelse tar bl. a. sikte på det fall som jag behandlat i samband med genomgången av konventionens sekretessbestämmelser (se avsnitt 3.4.5), dvs. det fall då till Sverige med stöd av Europaråds- och OECD-konventionen inkomna uppgifter innehåller information rörande en skatt eller avgift mot vilken den uppgiftslämnande staten har avlämnat en reservation enligt konventionens artikel 30 punkt 1 a. I enlighet med artikel 22 punkt 3 i konventionen får Sverige därvid inte använda den erhållna uppgiften som sådan för att t. ex. söka ändring i en skattskyldigs taxeringar.

I 7 § lämnas en definition av begreppet "behörig myndighet". I de handräckningsavtal som Sverige ingår uppdras regelmässigt åt RSV att vara svensk behörig myndighet dock att det i särskilda fall ankommer på RSV att överlämna ärenden till regeringen.

I syfte att sammanföra så många som möjligt av de i dag gällande bestämmelserna rörande internationell handräckning i skatte- och avgifts-ärenden till den nu föreslagna lagen har i förslagets 8 § inarbetats de bestämmelser som för närvarande återfinns i kungörelsen om handläggningen av vissa handräckningsärenden. I fråga om överenskommelser rörande sådant samarbete med skattemyndigheter i främmande stat som endast gäller det inbördes förhållandet mellan myndigheterna i fråga avser regeringen att i en kommande förordning uppdra åt RSV att handha dessa. Någon ändrad ordning härvidlag är således inte avsedd.

Förslagets 9 § syftar till att klargöra att vad som i denna lag stadgas om skatt och allmän avgift också gäller i fråga om på sådan skatt eller avgift belöpande ränta samt därmed sammanhängande administrativa pålagor

och kostnader i samband med indrivning. Således omfattas bl. a. ränta och avgift på skatt samt restavgift eller annan avgift som utgår på grund av försummad inbetalning eller redovisning av skatt, skattetillägg och förseningsavgift enligt taxeringslagen (1956:623) och lagen om mervärdesskatt samt avgiftstillägg enligt lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare. Vidare omfattas även med skatt sammanhängande vite, t. ex. vite som har ådömts enligt 124 § taxeringslagen, 83 § uppbördslagen, 69 § lagen om mervärdesskatt, 67 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt och 16 § lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare samt ersättning för sådan statsverkets kostnad vid indrivning av skatt eller avgift som inte har samband med rättegångsförfarande vid annan domstol än förvaltningsdomstol.

4.2 Handräckning i Sverige åt myndighet i främmande stat

Denna avdelning, som omfattar 10–17 §§, innehåller bestämmelser rörande handräckning i Sverige som begärts av myndighet i främmande stat.

Jag avser att senare föreslå regeringen att ytterligare ett antal frågor rörande handräckning enligt den nu föreslagna lagen regleras i en förordning. Det gäller bl. a. skyldigheten för kronofogdemyndigheten att sända betalningsanmaning till gäldenären innan någon annan indrivningsåtgärd vidtas, skyldighet att underrätta den svenska behöriga myndigheten om invändningar mot kravet, omräkning av fordringsbeloppet till svenska kronor samt kronofogdemyndighetens redovisning av medel och vidtagna åtgärder m. m.

4.2.1 Allmänna bestämmelser

De i 10 § intagna bestämmelserna är tillämpliga på alla de former av bistånd med handräckning i Sverige som lämnas åt myndighet i främmande stat, dvs. såväl i fråga om informationsutbyte som indrivning och delgivning.

I 10 § klargörs inledningsvis att det är den svenska behöriga myndigheten, dvs. i normalfallet RSV som i varje enskilt fall har att förordna om handräckning åt främmande stat. Enligt denna bestämmelse är det således RSV som i sin egenskap av svensk behörig myndighet skall pröva huruvida begärda uppgifter skall inhämtas respektive överlämnas, om delgivning skall ske respektive om indrivning skall verkställas. Vidare ankommer det enligt denna bestämmelse på RSV att, på sätt föreskrivs i bl. a. artikel 13 punkt 2 i den nu aktuella Europaråds- och OECD-konventionen, vid behov och i enlighet med bestämmelserna i intern svensk rätt snarast möjligt godkänna, erkänna, komplettera eller ersätta en verkställighetstitel som är giltig i den ansökande staten med en verkställighetstitel som är giltig här i riket. Som jag redan tidigare redovisat skall emellertid, innan sådant förordnande meddelas, en prövning ske huruvida de i denna lag uppställda förutsättningarna för att bevilja den begärda handräckningen är för handen.

I förtydligande syfte anges i 10 § första stycket att den svenska behöriga myndigheten kan uppdra åt annan myndighet, t. ex. kronofogdemyndighet eller länsskattemyndighet, att ombesörja den aktuella handräckningen.

För det fall begärd handräckning föranleder talan inför svensk domstol eller myndighet äger svensk behörig myndighet enligt 10 § andra stycket även motta stämning samt själv eller genom ombud tala och svara inför sådan domstol eller myndighet. Detta kan, i enlighet med vad jag tidigare anfört (se avsnitt 3.3.2.2 och 3.3.2.3), exempelvis bli fallet då handräckning begärs i fråga om säkringsåtgärder. Jag vill i detta sammanhang framhålla att det oftast torde vara lämpligt att svensk behörig myndighet rådgör med den behöriga myndigheten i den ansökande staten då talan inför domstol eller myndighet uppkommit eller kan bli aktuell.

4.2.2 Utredning i Sverige i ärende angående utländsk skatt eller allmän avgift

Företrädare för utländsk myndighet kan, enligt lagen om utredning i utländskt skatteärende, redan i dag medges att närvara vid en skatteutredning i Sverige. I förslagets 11 § första stycke stadgas också att så kan ske samt anges att en framställning i frågan skall göras av den behöriga myndigheten i den utsändande staten. Vidare klargörs att frågan huruvida en företrädare för utländsk myndighet rent faktiskt skall få närvara vid en skatteutredning i Sverige skall prövas av den svenska behöriga myndigheten. För att en sådan framställning skall beviljas måste naturligtvis krävas att företrädarens närvaro vid skatteutredningen är av väsentligt intresse för den utländska myndigheten. Som redan framgår av lagens 1 § måste vidare fråga vara om handräckning i ärende rörande skatt eller annan allmän avgift samt frågan om en företrädarens rätt att närvara vara reglerad i ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat.

I 11 § andra stycket klargörs vidare att en företrädare för utländsk myndighet som tillåtits närvara vid en skatteutredning i Sverige under inga förhållanden får företa sig något som är att betrakta som myndighetsutövning. Detta ankommer på svensk myndighet eller tjänsteman.

Den i 12 § intagna bestämmelsen rörande skyldighet att i vissa fall underrätta den eller de som berörs av uppgifter som sänds till utländsk myndighet saknar motsvarighet i nu gällande lagstiftning på området. Bestämmelsen syftar till att ge den som berörs av en uppgift kännedom om vad som översänds till en utländsk myndighet för att därigenom ge denne möjlighet att bemöta uppgifterna eller att hos svensk myndighet begära att uppgifterna korrigeras med hänsyn till vad som anförts eller efter ytterligare utredning. Med hänsyn till att informationsutbyte mellan stater bygger på ömsesidiga överenskommelser har det emellertid inte varit möjligt att införa en tvingande bestämmelse om att underrättelse alltid skall ske, i fall då underrättelsen inte är uppenbart obehövlig, när utländsk myndighet tillställs uppgifter till ledning för beskattning eller uttag av avgift. Syftet med bestämmelsen är i stället att underrättelse skall ske, om inte de i 12 § andra stycket intagna undantagen är tillämpliga, då uppgifter som inhämtats genom revision eller annan särskild granskning översänds till utländsk

myndighet eller då uppgifter på begäran av utländsk myndighet översänds till denna myndighet. I enlighet härmed faller t. ex. obligatoriska kontrolluppgifter samt i deklaration lämnade uppgifter utanför 12 § tillämpningsområde. Det skall dock framhållas att detta inte innebär att svenska skattemyndigheter, om de skulle finna att det föreligger ett behov av att underrättelse sker och att detta inte skulle strida mot överenskommelsen i fråga, skulle vara förhindrade att underrätta den som berörs av en sådan uppgift om att uppgiften i fråga översänts till utländsk myndighet. Inte heller utgör den omständigheten att underrättelse enligt 12 § enbart behöver ske för kännedom att den svenska myndigheten är förhindrad att inhämta synpunkter från den som berörs av uppgifterna innan de översänds till den utländska myndigheten. De i 12 § andra stycket angivna undantagen innebär att underrättelse enligt 12 § inte behöver ske om underrättelsen är uppenbart obchövlig, därför att den skattskyldige redan har kännedom om att uppgifterna har översänts, eller om det kan befaras att underrättelsen skulle försvåra genomförandet av utländsk myndighets utredning eller beslut i ärendet. Som jag redan nämnt är informationsutbyte mellan olika stater reglerat i olika former av överenskommelser vilka ställer olika former av krav på parterna, t. ex. vad avser frågan om underrättelse till den som berörs av översända uppgifter. Detta förhållande har gjort det nödvändigt att ta in den en ytterligare begränsning som tar sikte på det fall att en underrättelse skulle strida mot bestämmelserna i den tillämpliga överenskommelsen. En bestämmelse av denna innebörd återfinns i 12 § andra stycket 3. Vid tveksamhet huruvida underrättelse kan ske eller inte bör den svenska behöriga myndigheten konsultera sin utländska motsvarighet i den stat som begärt handräckningen.

4.2.3 Indrivning i Sverige av utländsk skatt eller allmän avgift

Enligt 2 § skall handräckning i ärende rörande utländsk skatt eller allmän avgift ske i enlighet med vad som gäller för handräckning i ärende angående närmast jämförliga svenska skatt eller avgift.

Ett undantag från denna regel återfinns dock i 13 § såvitt gäller preskription. Enligt denna bestämmelse skall i fråga om preskription lagstiftningen i den stat som begärt handräckningen tillämpas om en bestämmelse därom tagits in i ett avtal med främmande stat. Har preskriptionsfrågan inte behandlats i ett sådant avtal eller sägs i avtalet att lagstiftningen i den anmodade staten skall tillämpas medför detta naturligtvis att svensk lagstiftning skall tillämpas då handräckningen sker i Sverige. Som redan tidigare anförts ankommer det på den behöriga myndigheten (dvs. i normalfallet RSV) att tillse att tillämplig utländsk preskriptionslagstiftning finns tillgänglig och efterlevs.

I 14 § har i förtydligande syfte tagits in ett stadgande om att införsel enligt 15 kap. utskönningsbalken får ske vid indrivning av främmande stats skatter och avgifter. Detta torde emellertid redan följa av 2 § första stycket.

En begäran om indrivning i Sverige av en främmande stats skatter eller avgifter kan i vissa fall komma att leda fram till att åtgärder bör vidtas för

att försätta den betalningsskyldige i konkurs eller att inleda rättegångsförfarande vid annan domstol än förvaltningsdomstol. I 15 § klargörs att dessa möjligheter står öppna då fråga är om indrivning av en främmande stats skatter eller avgifter, dock att bemyndigande först skall inhämtas från svensk behörig myndighet. Sistnämnda krav på att inhämta behörig myndighets godkännande har tillkommit i syfte att möjliggöra ett samråd med den ansökande staten innan nu ifrågakommande åtgärder vidtas.

Enligt 15 § andra stycket skall bemyndigande från svensk behörig myndighet också inhämtas innan ett ackordsförslag antas. Syftet med denna bestämmelse är att säkerställa att svensk behörig myndighet kan uppfylla det i artikel 16 i Europaråds- och OECD-konventionen (se avsnitt 3.3.2.6 ovan) intagna stadgandet.

Enligt såväl det nordiska handräckningsavtalet som Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning gäller att utländsk skatt och avgift som drivs in i Sverige inte åtnjuter någon förmånsrätt enligt lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. Detta förhållande har klarlagts genom den i 16 § intagna bestämmelsen.

4.2.4 Delgivning av handlingar i ärende angående utländsk skatt eller allmän avgift

Delgivning av handlingar i ärende angående skatt eller allmän avgift i främmande stat skall enligt 17 § ske i enlighet med bestämmelserna i delgivningslagen (1970:428) och delgivningsförordningen (1979:101) såvida inte annat följer av svensk behörig myndighets förordnande enligt 10 §. Denna bestämmelse kan vid en första anblick synas strida mot bestämmelsen i lagens 2 §. Syftet med den i 17 § intagna bestämmelsen är emellertid inte att delgivning i de nu aktuella fallen skall få ske på andra sätt än vad som följer av intern svensk rätt utan endast att klargöra att den i delgivningslagen angivna turordningen mellan olika former av delgivning inte gäller för det fall den svenska behöriga myndigheten förordnat annorledes. Sådana förordnande kan t. ex. bli aktuella i fall då den ansökande stat med stöd av konventionens artikel 17 punkt 2 b begärt att delgivning skall ske på visst bestämt sätt, exempelvis genom stämningsman eller kungörelse.

4.3 Handräckning i annan stat i svenskt ärende rörande skatt eller allmän avgift

De i 10–17 §§ intagna bestämmelserna tar, som jag anfört ovan, enbart sikte på fall då utländsk myndighet begärt handräckning i Sverige. Det föreligger emellertid också ett behov av att reglera det omvända förhållandet, dvs fall då svensk myndighet begär handräckning i en främmande stat. Bestämmelserna härom återfinns i lagens 18–21 §§.

I likhet med vad gäller handräckning i Sverige i utländskt ärende rörande skatt eller allmän avgift avser jag att senare föreslå regeringen att ytterligare ett antal frågor rörande handräckning i annan stat i svenskt ärende rörande skatt eller allmän avgift enligt den nu föreslagna lagen regleras i en förordning.

4.3.1 Utbyte av upplysningar

I 18 § första stycket klargörs att svensk myndighet kan begära handräckning för införskaffande av information som är erforderlig i svenskt ärende rörande skatt eller allmän avgift. Vidare anges i paragrafens andra stycke att svensk myndighet i sådant ärende som är av väsentligt intresse för beskattningen i Sverige får begära att företrädare för myndigheten får närvara vid utredningen i den främmande staten. Jag vill i detta sammanhang framhålla att företrädare för svensk myndighet som deltar vid en utredning utomlands naturligtvis inte får vidta någon åtgärd i den främmande staten som kan vara att anse som myndighetsutövning och att företrädaren har att efterfölja de ytterligare begränsningar som kan åläggas honom av myndigheterna i den främmande staten.

4.3.2 Indrivning i utlandet av svensk skatt eller allmän avgift

Innan jag närmare går in på de i förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift intagna bestämmelserna rörande indrivning i främmande stat av svensk skatt eller allmän avgift vill jag först något behandla en därmed sammanhängande fråga, nämligen det förslag som tidigare lagts fram av skatteindrivningsutredningen (B 1981:02) i betänkandet (Ds Fi 1984:14) Indrivningsuppdrag till och från utlandet.

4.3.2.1 Nu gällande ordning för indrivning i utlandet

Om en gäldenär vistas utomlands och en skatte- eller avgiftsfordran mot honom inte kan drivas in här i riket finns det i de flesta fall bara två åtgärder som kronofogdemyndigheten kan ta initiativ till. Den ena åtgärden är betalningsanmaning till gäldenären genom svensk beskickning eller svenskt konsulat (konsulatanmaning). Den andra åtgärden är handräckning genom den andra statens myndigheter. Sistnämnda åtgärd förutsätter emellertid att det finns ett avtal mellan Sverige och denna andra stat om handräckning. Jag kommer därför att i fortsättningen kalla det förfarandet för avtalshandräckning.

Inom Norden används inte konsulatanmaning. Vistas gäldenären i annat nordiskt land skickar kronofogdemyndigheten på samma sätt som inom Sverige ett krav i vanlig brevförändelse.

Vistas gäldenären utom Norden används däremot konsulatanmaning dels som en förberedelse för avtalshandräckning, dels som enda möjliga åtgärd när det inte finns något avtal innehållande regler om handräckning mellan Sverige och vistelslandet. Är fordringsbeloppet större än 300 kronor fordras det i princip att konsulatanmaning har skett för att fordringen skall kunna skrivas av (61 § 1 mom. uppbördslagen). Avtalshandräckning i utomnordiskt land får äga rum först sedan konsulatanmaning har skett och gäldenären inte betalat på anmaning (31 § andra stycket uppbördsförordningen).

Vid såväl konsulatanmaning som avtalshandräckning är ärendevägen

den att kronofogdemyndigheten gör framställning till länsskattemyndigheten. Det är sedan länsskattemyndigheten som, efter granskning och komplettering vid behov, skickar handlingarna till vederbörande beskickning respektive till den svenska behöriga myndigheten. RSV är härvid behörig myndighet vid tillämpning av samtliga nu gällande avtal som innehåller regler om handräckning.

Andra åtgärder för utlandsindrivning, såsom att myndigheterna verkar för att få gäldenären tillhörig egendom i utlandet indragen i ett svenskt konkursförfarande eller liknande, förekommer bara i ett litet antal fall.

4.3.2.2 *Allmänt om skatteindrivningsutredningens förslag*

Fråga har tid efter annan väckts om ett smidigare förfarande än för närvarande vid indrivning i utlandet av svensk skatt eller allmän avgift. I sitt betänkande har skatteindrivningsutredningen utförligt behandlat denna fråga.

I betänkandet föreslog utredningen ändringar främst vad gäller handläggningsordningen för indrivningsuppdrag till utlandet avseende skatter och avgifter. Sammanfattningsvis innefattade utredningens förslag

att ärendevägen förkortas genom att kronofogdemyndigheterna när de begär indrivning i utlandet vänder sig direkt till RSV och inte som hittills till (numera) länsskattemyndigheten, som efter genomgång och eventuell komplettering vidarebefordrar ärendet till RSV,

att en specialistfunktion inrättas vid RSV för att ta hand om utlandsindrivningsfallen,

att ärendena skall kunna handläggas mer differentierat än idag och att myndigheterna inte skall vara bundna av beloppsgränser när det gäller att avgöra vilka åtgärder som skall vidtas och

att s.k. konsulatanmaning inte längre skall vara obligatorisk innan handräckning begärs i ett utomnordiskt land med stöd av avtal mellan Sverige och den främmande staten.

Skatteindrivningsutredningen utgick från att exekutionsväsendets ADB-system (REX) bör användas för att skapa rationella rutiner för hanteringen av utlandsfallen hos kronofogdemyndigheterna och RSV.

De förslag som utredningen lade fram har i det stora hela tagits emot positivt av remissinstanserna. Vissa av remissinstanserna kritiserade emellertid förslaget att låta kronofogdemyndigheterna begära indrivning i utlandet direkt hos RSV. Vad avser inrättandet av en specialistfunktion för utlandsindrivning anförde några av remissinstanserna att en sådan funktion endast borde handlägga de verkligt komplicerade fallen. Andra remissinstanser ansåg att specialistfunktionen borde förläggas inte till RSV utan till en kronofogdemyndighet, exempelvis den i Stockholms län.

Som framgår av vad jag nyss sagt tog skatteindrivningsutredningens förslag inte bara sikte på handräckning enligt avtal med främmande stat utan också på andra åtgärder för att driva in skatte- eller avgiftsfordringar i utlandet, t. ex. anmaning genom svensk beskickning eller konsulat. I vissa delar, bland annat när det gäller ADB-stödet vid handläggningen, kan förslaget inte genomföras utan att RSV ges avsevärd tid för förberedelser.

I andra delar kan emellertid förslaget genomföras utan omfattande förberedelser. Jag finner tidpunkten lämplig att nu ta upp en del av skatteindrivningsutredningens förslag och kommer i det följande att redovisa mina överbäganden i fråga om handläggningsordningen vid utlandsindrivning.

4.3.2.3 Ärendevägen vid handräckning

Skatteindrivningsutredningen konstaterade att den långa ärendevägen vid utlandsindrivning av skatt innebär att åtskilligt dubbelarbete utförs vad gäller diarieföring och genomgång av ärendena etc. Utredningen föreslog med anledning härav att ärendena inte längre skall passera (numera) länskattemyndigheten innan de överlämnas till RSV.

Flertalet av remissinstanserna har tillstyrkt utredningens förslag i denna del eller lämnat det utan erinran. Justitiekanslern, RSV och statskontoret, som i princip är positiva till att ärendevägen förkortas, har dock framhållit att den uppdragsgivande myndigheten (dvs den myndighet som givit indrivningsuppdraget till kronofogdemyndigheten) måste ha möjlighet att granska utlandsfallen med avseende på riktigheten av debiteringen. Till de remissinstanser som motsatte sig förslaget hörde länsstyrelserna i Stockholms, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län.

De remissinstanser som framfört kritik mot förslaget har enligt min mening inte tillräckligt klart hållit isär frågan om granskning av förutsättningarna för handräckning, kontorsmässig hantering etc.. å ena sidan, och granskning av den bakomliggande debiteringens riktighet, å andra sidan. För egen del är jag visserligen tveksam till att myndigheterna lägger ned stora resurser på att granska riktigheten av debiteringen på det stadium när indrivning i utlandet blir aktuell. Det kan emellertid inte uteslutas att det finns fall där oklarheter kring debiteringen bör klaras upp innan handräckning begärs. En lämplig ordning är härvid att RSV i ärenden i vilka debiteringen eller den bakomliggande taxeringen kan misstänkas vara felaktig, t. ex. då fråga är om skönsmässigt uppskattade taxeringar (vilket framgår av de från kronofogdemyndigheten översända indrivningshandlingarna), översänder ärendet till den uppdragsgivande myndigheten för en särskild granskning. Jag utgår från att det bara är i en mindre del av fallen som det råder sådan tvekan angående debiteringen eller den bakomliggande taxeringen att ärendet behöver vila under någon längre tid hos RSV i avvaktan på myndighetens ställningstagande.

Jag anser däremot inte att man bör behålla en ordning som innebär att flera myndigheter än nödvändigt lägger ned arbete på att bedöma förutsättningarna för handräckning eller på kontorsmässig hantering av ärendet. Som utredningen föreslagit bör därför framställningen om handräckning göras av kronofogdemyndigheten direkt hos den behöriga myndigheten, dvs. RSV. Det är verket som har det yttersta ansvaret för att bedöma om ett handräckningsavtal kan tillämpas i ett visst fall eller inte. Vad gäller kravet på att det skall föreligga väsentliga svårigheter att driva in fordringen i Sverige bör RSV kunna utgå från att kronofogdemyndigheten har gjort en riktig bedömning.

4.3.2.4 *Specialistfunktion för utlandsindrivning*

Som jag tidigare nämnt föreslog skatteindrivningsutredningen i sitt betänkande att en specialistfunktion för utlandsindrivning inrättas vid RSV. Tanken var att denna funktion i princip skulle svara för alla åtgärder för indrivning i utlandet, medan målen i övrigt skulle ligga kvar för bevakning hos en behörig kronofogdemyndighet.

Även detta förslag har tillstyrkts av flertalet remissinstanser. Ett par remissinstanser ansåg dock att en sådan specialistfunktion inte bör förläggas till RSV utan till en kronofogdemyndighet. En länsstyrelse var negativ till förslaget och två andra ansåg att det bara var de verkligt komplicerade fallen som borde handhas av en specialistfunktion.

Som redan framgått anser jag att tyngdpunkten i förfarandet när det gäller att tillämpa handräckningsavtal med andra stater bör ligga hos RSV. Med hänsyn till att verket i de flesta fall är behörig myndighet enligt avtalen leder varje annan ordning till dubbelarbete.

Skatteindrivningsutredningens överväganden om en specialistfunktion tar emellertid främst sikte på att bygga upp kompetens för att kunna vidta åtgärder i vissa fall vid sidan om handräckningsavtalen, exempelvis att försöka dra in en konkursgäldenärs tillgångar i utlandet i ett konkursförfarandet här. För egen del anser jag emellertid att man så långt möjligt bör undvika att lägga operativa arbetsuppgifter på RSV utöver de som verket redan har.

Jag kan inte heller i övrigt finna att det föreligger tillräckligt starka skäl att koncentrera handläggningen av utlandsfall i allmänhet till en myndighet, exempelvis en kronofogdemyndighet. Med den organisation för exekutionsväsendet som gäller fr. o. m. den 1 juli 1988 är förutsättningarna goda för att vid flertalet myndigheter upprätthålla den kompetens som fordras för att klara t. ex. anmaningsförfarandet. För de minsta myndigheterna kan det emellertid en och annan gång finnas behov av råd och stöd från en myndighet som har haft möjlighet att samla mera kunskap och erfarenheter vad gäller utlandsindrivning. Det är därför angeläget att särskilt utveckla kompetensen på detta område hos en eller ett par kronofogdemyndigheter som har ett stort antal utlandsindrivningsfall. Denna kompetens skall stå till övriga myndigheters förfogande i den utsträckning de själva anser sig ha behov av hjälp och som en form av "konsultstöd". Skulle det visa sig att detta får mera betydande omfattning bör myndigheten kunna kompenseras för den ökade resursåtgången i medelstilldelningen eller interndebitering. Något formellt överlämnande av ärenden för handläggning, vilket skulle kräva särskilda bestämmelser om myndighetens geografiska kompetens, anser jag alltså inte bör ske.

4.3.2.5 *Användningen av konsulatanmaning, m. m.*

Skatteindrivningsutredningen har också föreslagit att kravet på konsulatanmaning skall ha gjorts innan handräckning enligt avtal får begäras i ett utomnordiskt land avskaffas. Utredningen har därjämte föreslagit att de bestämmelser enligt vilka försök till utlandsindrivning måste göras om fordringen överstiger ett visst belopp upphävs.

Förslaget att avskaffa kravet på konsultanmaning har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av samtliga remissinstanser. Vissa beskickningar har dock framhållit att det kan uppstå problem med direktanmaning därför att en del främmande stater uppfattar en sådan åtgärd som suveränitetskränkande.

Enligt vad jag erfarit har det länge förekommit kritik mot tvånget att använda konsultanmaning och mot att myndigheterna i princip är tvungna att vidta åtgärder för indrivning i utlandet även vid mycket blygsamma fordringsbelopp. I praktiken torde man i dag på många håll inte tillämpa detta krav för att överföring till passiv indrivning (avskrivning) skall medges när det gäller fordringar från 300 kronor upp till något tusental kronor. Även jag anser att man nu bör avskaffa 300-kronorsgränsen. Förutom beloppets storlek finns flera andra faktorer som bör vägas in i bedömningen om någon åtgärd skall vidtas för indrivning i utlandet. Någon ny beloppsgrens bör därför inte föreskrivas, utan myndigheterna bör själva få bedöma saken i varje särskilt fall. Myndigheterna bör också ha frihet att bedöma i vilken form anmaning skall ske och att därvid, om detta befins lämpligt i det enskilda fallet, t. ex. använda sig av konsultanmaning. Direktanmaning, som i dag används inom Norden, bör i framtiden kunna användas även i många utomnordiska länder. En annan möjlighet är att delgivningen sker med tillämpning av den nu aktuella Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning. Ofta torde det dock redan från början stå klart att en betalningsanmaning inte kommer att få någon effekt. I sådana fall bör anmaning helt kunna underlåtas.

4.3.2.6 Lagförslag rörande indrivning i utlandet m. m.

De förslag som jag tidigare lagt fram (se avsnitten 4.3.2.3 och 4.3.2.5) innebär att 61 § uppbördslagen samt 31 § andra stycket och 35 § uppbördsförordningen skall upphöra att gälla. För att samma ordning skall gälla i fråga om böter som i fråga om skatt skall vidare 12 § bötesverkställighetsförordningen (1979:197) ändras. Jag avser härvid att senare lägga fram förslag till regeringen om de ändringar som skall vidtas i de angivna förordningarna.

I 19 § första stycket i förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift anges att kronofogdemyndighet hos svensk behörig myndighet äger begära handräckning för indrivning av svensk skatt eller allmän avgift i främmande stat. I detta stycke klagörs också att en sådan ansökan får avse indrivning såväl hos skattskyldig/betalningsskyldig som hos arbetsgivare eller annan som enligt svensk lagstiftning är ansvarig för det aktuella beloppets erläggande. I enlighet härmed äger således kronofogdemyndighet begära handräckning för indrivning i främmande stat av belopp som någon t. ex. med stöd av 75 § eller 77 a § uppbördslagen, 21 § lag om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare eller 15 kap. aktiebolagslagen ålagts att erlägga.

I 19 § andra stycket anges de förutsättningar som måste vara uppfyllda för att en ansökan skall få göras. Härvid gäller att beslutet i ärendet skall

vara verkställbart i Sverige samt att skatten eller avgiften inte kan drivas in i Sverige utan väsentliga svårigheter. Dessa förutsättningar, som det också ankommer på den behöriga myndigheten att tillse att de föreligger, finns som jag tidigare redovisat också intagna i Europaråds- och OECD-konventionen (se artikel 11 punkt 2 och artikel 19).

Enligt 20 § skall svensk skatt eller allmän avgift, som har uttagits genom handräckning i främmande stat, anses ha kommit svensk behörig myndighet tillhanda när beloppet flöt in i den främmande staten.

4.3.3 Delgivning av handling i främmande stat

I 21 § första stycket klargörs att svensk myndighet hos den svenska behöriga myndigheten äger ansöka om delgivning i annan stat av handling rörande svensk skatt eller allmän avgift.

I 21 § andra stycket har intagits en bestämmelse enligt vilken svensk myndighet själv, dvs. utan att gå genom svensk behörig myndighet, får ombesörja delgivning per post av person i främmande stat. En förutsättning härför är dock att sådan delgivning är tillåten enligt ett avtal som Sverige ingått med staten i fråga.

4.4 Övergångsbestämmelser

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1990 och kommer om den antas i föreliggande skick att gälla i fråga om alla av riksdagen godkända avtal med främmande stat rörande skatt eller allmän avgift. Genom denna lag upphävs dels lagen om utredning i utländskt skatteärende dels kungörelsen angående särskilt förfarande för erhållande av handräckning i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen angående handräckning på begäran av myndighet i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen angående förfarandet för erhållande av handräckning för indrivning i Belgien av svensk skatt, kungörelsen angående handräckning åt belgisk myndighet i beskattningsärende, förordningen om handläggningen av vissa handräckningsärenden samt förordningen om tillämpning av avtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden.

Den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift kommer således att bli tillämplig på alla svenska handräckningsavtal förutom 1935 års avtal med Tyska Riket (se S.Ö. 1935:28 samt kungörelsen (1935:567) angående särskilt förfarande för erhållande av handräckning i Tyskland i vissa beskattningsärenden och kungörelse (1935:568) angående handräckning åt tysk myndighet i vissa beskattningsärenden). I samband med att de mellan Sverige och Västtyskland pågående förhandlingarna om ett nytt avtal avslutas kommer emellertid också dessa kungörelser att upphävas.

5 Förslag till lag om ändring i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift samt lagen om utredning angående brott mot utländsk tullag

Som jag redan nämnt förleder förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt eller allmän avgift vissa ändringar i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift. Dessa ändringar sammanhänger bl. a. med att den föreslagna lagen inte reglerar handräckning avseende tull, annan skatt, avgift eller pålaga som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med import eller export av varor.

Med anledning härav föreslås att lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift tillämpningsområde inskränks till att omfatta endast sådan utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med export eller import av varor samt att rubriken till lagen samtidigt ändras i enlighet därmed till "Lag om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga".

Vidare föreslås att de i 2 §, 3 § 1., 2. och 5., 6, 7, 9, 10 samt 13–16 §§ förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt eller allmän avgift intagna bestämmelserna – vilka främst syftar till att utgöra ett skydd för den enskilde – skall äga motsvarande tillämpning i fråga om indrivning som äger rum med stöd av 1969 års lag.

En motsvarande hänvisning till förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift föreslås också i 2 § lagen om utredning angående brott mot utländsk tullag. Genom den föreslagna hänvisningen skulle bestämmelserna i 2 § första stycket, 3 §, 6 och 7 §§, 9–12 §§ samt 17 § i den föreslagna lagen äga motsvarande tillämpning vad avser handräckning som sker med stöd av lagen om utredning angående brott mot utländsk tullag.

De föreslagna ändringarna i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift och lagen om utredning angående brott mot utländsk tullag föreslås träda i kraft den 1 januari 1990. Avsikten är att de förskrifter som regeringen meddelat med stöd av lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift eller med stöd av lagen (1935:315) angående uttagande av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift samt lagen (1935:316) om införsel i avlöning, pension eller livränta för uttagande av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter skall gälla tills annat föreskrivs.

6 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen respektive i rättegångsbalken

Som jag redan inledningsvis anfört medför den alltmer ökade internationella rörligheten av bl. a. kapital och arbetskraft samt valutaavregleringen ett ökat behov av att det internationella samarbetet mellan skattemyndigheter i olika stater intensifieras. Den nu aktuella Europaråds- och OECD-

konventionen utgör därvid ett instrument som kan leda det internationella samarbetet ett stort steg framåt. En förutsättning för att Sverige skall kunna delta i detta samarbete på ett meningsfullt sätt är emellertid att de svenska sekretessbestämmelserna ges en sådan utformning att de inte hindrar inhämtandet av uppgifter med stöd av denna konvention.

Som redan framgått (se avsnitt 3.3.1.1 och 3.4.5) föreslås vissa ändringar i sekretesslagen och rättegångsbalken vilka syftar till att möjliggöra för Sverige att på ett effektivt sätt delta i det internationella samarbetet vad avser handräckning i dess olika former. Innebörden av förslagen till ändringar i sekretesslagen är därvid att de svenska domstolarna skall vara skyldiga att för uppgift som har erhållits med stöd av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat förordna om att sekretessen skall bestå såväl i fråga om förebringade uppgifter som i fråga om uppgifter som tagits in i dom eller annat beslut. Denna skyldighet att sekretessbelägga uppgifter gäller dock endast i den mån ett röjande av uppgiften i fråga skulle strida mot avtalet i fråga. I konsekvens med de i sekretesslagen föreslagna ändringarna härvidlag har också föreslagits en ändring i 5 kap. 1 § rättegångsbalken, innebärande att svenska domstolar är skyldiga att hålla förhandlingar inom stängda dörrar om sekretess gäller enligt 9 kap. 3 § sekretesslagen och det skulle strida mot avtalet i fråga om uppgiften röjs. Jag vill här framhålla att det härvid är av största vikt att de svenska myndigheterna klart anger ("öronmärker") de uppgifter som inhämtats från främmande stat och vilka omfattas av den nu behandlade sekretessen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1990.

7 Upprättade lagförslag

1. förslag till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden,
2. förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift,
3. förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift,
4. förslag till lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tullag,
5. förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
6. förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
7. förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.

8 Hemställen

Jag hemställer att lagrådets yttrande inhämtas över lagförslagen.

9 Beslut

Prop. 1989/90: 14

Regeringen beslutar i enlighet med hemställan.

1 Förslag till

Lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Den av Europarådet och OECD upprättade konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden skall gälla för Sveriges del. Konventionen är avfattad på engelska och franska språken. Båda texterna har samma giltighet. Den engelska och franska texten liksom en svensk översättning finns intagen i en bilaga till denna lag. Vilka skatter och avgifter som omfattas av konventionen anges särskilt genom tillkännagivande.

2 § Ärenden som enligt konventionen skall handläggas av behörig myndighet i Sverige prövas av riksskatteverket. Är ett sådant ärende av särskild betydelse eller annars av sådan beskaffenhet att det bör avgöras av regeringen, skall dock riksskatteverket med eget yttrande överlämna ärendet dit.

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Konventionstexterna, som är oförändrade i förhållande till de inledningsvis redovisade, har uteslutits i detta sammanhang.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2 Förslag till

Prop. 1989/90: 14
Bilaga 1

Lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift

Härigenom föreskrivs följande.

Allmänna bestämmelser

1 § Svensk myndighet skall, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat och det inte strider mot bestämmelserna i denna lag, biträda utländsk myndighet med handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift.

Handräckningen får avse

1. utbyte av upplysningar, häri inbegripet samtidiga skatteutredningar och deltagande i skatteutredning,
2. bistånd vid indrivning, samt
3. delgivning av handlingar.

I fråga om handräckning i ärende rörande tull, andra skatter, avgifter eller pålagor som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med import eller export av varor gäller vad som därom är stadgat i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga samt i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag.

2 § Handräckning i ärende rörande utländsk skatt eller allmän avgift skall, om inte annat följer av 13 eller 16 §§, genomföras i enlighet med vad som gäller för handräckning i motsvarande ärende angående närmast jämförlig svensk skatt eller avgift.

Vid handräckning i ärende rörande utländsk skatt eller allmän avgift får de tvångsmedel och säkringsåtgärder, som får anlitas vid handräckning i motsvarande ärende angående närmast jämförlig svensk skatt eller avgift, anlitas.

3 § Svensk myndighet skall inte biträda utländsk myndighet med handräckning till den del sådant biträde innefattar att den svenska myndigheten skall

1. vidta åtgärder som avviker från svensk lagstiftning eller administrativ praxis,
2. vidta åtgärder som strider mot allmänna hänsyn (ordre public) eller mot för Sverige väsentliga intressen,
3. lämna upplysningar som inte är tillgängliga enligt lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige,
4. lämna upplysningar som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt, om detta skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkare i dennes näringsverksamhet eller upplysningar, vilkas överlämnande skulle strida mot allmänna hänsyn (ordre public) eller mot för Sverige väsentliga intressen,
5. lämna handräckning, om och i den mån beskattningen i den ansökande staten strider mot allmänt gällande beskattningsprinciper, eller mot bestämmelserna i ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning eller annat avtal som ingåtts mellan Sverige och den stat som begärt handräckningen.

4 § Svensk myndighet får, om riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat, begära bistånd med handräckning i annan stat. Sådan begäran får avse

1. utbyte av upplysningar, häri inbegripet samtidiga skatteutredningar och deltagande i skatteutredning,
2. bistånd vid indrivning, samt
3. delgivning av handlingar.

Framställning till annan stat med begäran om bistånd med handräckning skall göras av svensk behörig myndighet.

5 § Framställning enligt 4 § andra stycket får endast göras under förutsättning att

1. den begärda handräckningen inte strider mot bestämmelserna i denna lag och framställningen kan ske enligt bestämmelserna i det avtal med främmande stat som tillämpas i det aktuella fallet, och

2. motsvarande handräckningsåtgärd kan vidtas här i riket i ett likartat ärende, samt

3. framställningen kan göras utan att detta skulle medföra att upplysningar lämnas som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringssätt, om detta skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkare i dennes näringsverksamhet, eller upplysningar, vilkas överlämnande skulle strida mot allmänna hänsyn (ordre public) eller för Sverige väsentliga intressen.

6 § Myndighet, annan än domstol, får ej använda uppgift som erhållits med stöd av ett av riksdagen godkänt avtal med främmande stat för att ändra eller söka ändring av skatt eller allmän avgift om detta skulle strida mot avtalet i fråga.

7 § Med "behörig myndighet" avses i denna lag den myndighet som angetts i vederbörande avtal med främmande stat eller den myndighet i envar stat åt vilken uppdragits att vara behörig myndighet vid tillämpningen av det avtalet.

8 § Ärende som rör tillämpningen av bestämmelser om handräckning i skatte- eller avgiftsärenden i avtal mellan Sverige och främmande stat prövas av riksskatteverket, om avtalet medger detta och inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Sådan överenskommelse med annan stat som behövs för att genomföra bestämmelser i avtal eller som avser tolkning eller tillämpning av avtalet ingås av regeringen. Regeringen får dock uppdra åt förvaltningsmyndighet att ingå överenskommelse rörande sådant samarbete med skattemyndigheter i främmande stat som endast gäller det inbördes förhållandet mellan de myndigheter som berörs av överenskommelsen.

Anser riksskatteverket att en framställning om handräckning bör avböjas på den grund att den strider mot svenskt allmänt intresse eller att ett ärende annars är av särskild betydelse eller beskaffenhet, skall riksskatteverket med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen.

Riksskatteverkets beslut enligt föregående stycken får inte överklagas.

9 § Vad i denna lag sägs om skatt eller allmän avgift gäller även ränta på skatt eller allmän avgift samt därmed sammanhängande administrativa pålagor och kostnader i samband med indrivning.

Allmänna bestämmelser

10 § Svensk behörig myndighet förordnar om handräckning, som avses i 1 § första och andra styckena, i varje särskilt fall. Sker handräckningen inte genom svensk behörig myndighets försorg, uppdrar den behöriga myndigheten åt vederbörande myndighet att ombesörja handräckningen.

Föranleder handräckningen talan inför svensk domstol eller myndighet, äger svensk behörig myndighet motta stämning samt själv eller genom ombud tala och svara inför sådan domstol eller myndighet.

Utredning i Sverige i ärende angående utländsk skatt eller allmän avgift

11 § Företrädare för utländsk myndighet kan, efter framställning från den behöriga myndigheten i staten i fråga, medges närvara vid i Sverige företagen utredning rörande skatt eller allmän avgift. Framställning härom prövas av den behöriga myndigheten i Sverige.

Företrädare som avses i första stycket får inte fatta beslut i frågor som rör den i Sverige företagna utredningen men kan framföra förslag i sådana frågor till svensk myndighet eller tjänsteman åt vilken uppdragits att verkställa utredningen. Beslut i anledning av sådant förslag fattas av myndigheten eller tjänstemannen.

12 § I fall då svensk myndighet, efter begäran från utländsk myndighet eller i anledning av vad som framkommit vid revision eller annan granskning, till utländsk myndighet översänder uppgift rörande skatt eller allmän avgift skall de sålunda översända uppgifterna jämväl tillställas den som berörs därav för kännedom. I sådan underrättelse skall anges till vilken utländsk myndighet uppgiften översänts.

Underrättelse enligt första stycket får underlåtas,

1. om underrättelsen är uppenbart obchövlig,
2. om det kan befaras att underrättelsen skulle försvåra genomförandet av utländsk myndighets utredning eller beslut i ärendet eller
3. om en sådan underrättelse skulle strida mot bestämmelserna i det avtal med främmande stat som tillämpas i det aktuella fallet.

Indrivning i Sverige av utländsk skatt eller allmän avgift

13 § I fråga om preskription gäller, utan hinder av vad som stadgas i 2 § och i den mån bestämmelse därom intagits i av riksdagen godkänt avtal med främmande stat, lagstiftningen i den stat som begärt handräckningen.

14 § Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får ske vid indrivning enligt denna lag, om införsel får äga rum för svensk skatt eller allmän avgift av motsvarande slag.

15 § Vid indrivning i Sverige av utländsk skatt eller allmän avgift får åtgärd för att försätta en betalningsskyldig i konkurs eller väcka talan vid annan domstol än förvaltningsdomstol vidtas endast efter bemyndigande av den svenska behöriga myndigheten.

Motsvarande bemyndigande fordras för att anta ackordsförslag beträffande sådan skatt eller allmän avgift.

16 § Med fordran på skatt eller allmän avgift i främmande stat följer ej

Delgivning av handlingar i ärende angående utländsk skatt eller allmän avgift

17 § Om inte annat följer av svensk behörig myndighets förordnande enligt 10 § skall handling i ärende rörande skatt eller allmän avgift i främmande stat delges i enlighet med bestämmelserna i delgivningslagen (1970:428) och delgivningskungörelsen (1970:467).

Handräckning i annan stat i ärende rörande svensk skatt eller allmän avgift

Utbyte av upplysningar

18 § Svensk myndighet kan hos svensk behörig myndighet begära handräckning i annan stat för införskaffande av deklARATIONER eller andra uppgifter som är erforderliga i svenskt ärende rörande skatt eller allmän avgift.

Svensk myndighet kan vidare i ärende rörande skatt eller allmän avgift, som är av väsentligt intresse för beskattningen i Sverige hos svensk behörig myndighet begära att företrädare för myndigheten får närvara vid utredning i annan stat.

Indrivning i utlandet av svensk skatt eller allmän avgift

19 § Kronofogdemyndigheten får hos svensk behörig myndighet begära handräckning i annan stat för indrivning av svensk skatt eller allmän avgift. Ansökan får avse handräckning för indrivning inte bara hos den skatt- eller avgiftsskyldige, utan även hos arbetsgivare eller annan som är betalningsskyldig enligt svensk lagstiftning.

Ansökan om handräckning enligt första stycket får göras endast om

1. beslutet i ärendet är verkställbart i Sverige och
2. fordringen inte kan drivas in i Sverige utan väsentliga svårigheter.

20 § Svensk skatt eller allmän avgift, som har tagits ut genom handräckning i en främmande stat, anses i förhållande till den betalningsskyldige ha kommit svensk behörig myndighet till handa vid tidpunkten för uttagandet.

Delgivning av handling i främmande stat

21 § Svensk myndighet, som önskar delgivning i främmande stat av handling rörande svensk skatt eller allmän avgift, skall ansöka hos svensk behörig myndighet om handräckning för sådan delgivning.

Utän hinder av vad som stadgas i första stycket får svensk myndighet, i den mån detta följer av bestämmelse i ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning eller annat avtal som ingåtts med den stat i vilken delgivning en skall ske, ombesörja delgivning av person i främmande stat genom att sända handlingen med posten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.
 2. Genom lagen upphävs lagen (1978:352) om utredning i utländskt skatteärende.

3. Genom lagen upphävs kungörelsen (1941:999) angående särskilt förfarande för erhållande av handräckning i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen (1941:1000) angående handräckning på begäran av myndighet i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden, kungörelsen (1958:381) angående förfarandet för erhållande av handräckning för indrivning i Belgien av svensk skatt, kungörelsen (1958:382) angående handräckning åt belgisk myndighet i beskattningsärende, förordningen (1973:630) om handläggningen av vissa handräckningsärenden samt förordningen (1978:724) om tillämpning av avtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden.

Prop. 1989/90: 14
Bilaga 1

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift¹ samt lagen skall ha följande lydelse.

Lag om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga

Nuvarande lydelse

I den mån utländsk skatt, tull eller annan avgift enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får uttagas här i riket får Konungen förordna, att skatten eller avgiften skall uppbäras och indrivs i samma ordning som svensk skatt, tull eller annan allmän avgift, och bestämma villkoren för uppbörden och indrivningen.

Föreslagen lydelse

I den mån utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga som av tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med export eller import av varor enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får tas ut här i landet skall vad som föreskrivs i 2 §, 3 § 1, 2 och 5, 6, 7, 9, 10 samt 13–16 §§ lagen (1989:000) om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt eller allmän avgift äga motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

¹ Senaste lydelse 1973:432.

4 Förslag till

Prop. 1989/90: 14

Lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Bestämmelserna om förundersökning och tvångsmedel i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling samt i 23, 27 och 28 kap. rättegångsbalken äger motsvarande tillämpning. Bestämmelse, vars tillämpning förutsätter att misstanke föreligger mot någon, får dock ej tillämpas. Tvångsmedel får ej användas i syfte att möjliggöra förverkande av egendom.

Bestämmelserna i 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–12 samt 17 §§ lagen (1989:000) om ömsesidig handräckning i ärenden rörande skatt eller allmän avgift samt bestämmelserna om förundersökning och tvångsmedel i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling samt i 23, 27 och 28 kap. rättegångsbalken äger motsvarande tillämpning. Bestämmelse, vars tillämpning förutsätter att misstanke föreligger mot någon, får dock ej tillämpas. Tvångsmedel får ej användas i syfte att möjliggöra förverkande av egendom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

5 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Prop. 1989/90: 14
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 61 § 1 och 2 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall upphöra att gälla den 1 januari 1990.

¹ Senaste lydelse av
61 § 1 mom. 1986:1288
61 § 2 mom. 1981:839.

6 Förslag till

Lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Prop. 1989/90: 14
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 3 och 4 §§ sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

3 §

Sekretess för uppgift i mål eller ärende i domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet upphör att gälla i målet eller ärendet, om uppgiften förebringas vid offentlig förhandling i samma mål eller ärende.

Förebringas sekretessbelagd uppgift som avses i första stycket vid förhandling inom stängda dörrar, består sekretessen under den fortsatta handläggningen, om domstolen inte förordnar annat. Sedan domstolen har skilt målet eller ärendet från sig, består sekretessen endast om domstolen i domen eller beslutet har förordnat om det.

Förebringas sekretessbelagd uppgift som avses i första stycket vid förhandling inom stängda dörrar, består sekretessen under den fortsatta handläggningen, om domstolen inte förordnar annat. Sedan domstolen har skilt målet eller ärendet från sig, består sekretessen endast om domstolen i domen eller beslutet har förordnat om det. *Sådant förordnande skall alltid meddelas för uppgift för vilken sekretess gäller enligt 9 kap. 3 § andra stycket, om det skulle strida mot avtal som avses där att uppgiften röjs.*

Fullföljs talan i mål eller ärende vari domstol har meddelat förordnande om att sekretess för uppgift skall bestå, skall den högre rätten pröva förordnandet när den skiljer målet eller ärendet från sig.

4 §

Sekretess för uppgift i mål eller ärende i domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet upphör att gälla i målet eller ärendet, om uppgiften tas in i dom eller annat beslut i samma mål eller ärende.

Första stycket tillämpas inte, om domstolen i domen eller beslutet har förordnat att sekretessen skall bestå. *Sådant förordnande får inte omfatta domslutet eller motsvarande del av annat beslut, såvida inte rikets säkerhet eller annat intresse av synnerlig vikt oundgängligen påkallar det. Angår målet eller ärendet någons civila rättigheter och skyldigheter eller anklagelse mot någon för brott, gäller dessutom att förordnande som omfattar domslut eller motsvarande del av annat beslut får meddelas endast om riket*

Första stycket tillämpas inte, om domstolen i domen eller beslutet har förordnat att sekretessen skall bestå. *Sådant förordnande skall alltid meddelas för uppgift för vilken sekretess gäller enligt 9 kap. 3 § andra stycket, om det skulle strida mot avtal som avses där att uppgiften röjs. Förordnande att sekretessen skall bestå får inte omfatta domslutet eller motsvarande del av annat beslut, såvida inte rikets säkerhet eller annat intresse av synnerlig vikt oundgängligen påkallar det. Angår målet eller ärendet nå-*

¹ Lagen omtryckt 1988:9.

befinner sig i krig eller krigsfara eller andra utomordentliga, av krig föranledda förhållanden råder.

gons civila rättigheter och skyldigheter eller anklagelse mot någon för brott, gäller dessutom att förordnande som omfattar domslut eller motsvarande del av annat beslut får meddelas endast om riket befinner sig i krig eller krigsfara eller andra utomordentliga, av krig föranledda förhållanden råder.

Har domstol meddelat förordnande enligt andra stycket, gäller sekretessen också hos domstol eller annan myndighet som får del av domen eller beslutet. Denna bestämmelse tillämpas dock inte, om en sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse ändå är tillämplig på uppgiften hos mottagaren.

Fullföljs talan mot dom eller beslut vari domstol har meddelat förordnande enligt andra stycket, skall den högre rätten pröva förordnandet när den skiljer målet eller ärendet från sig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

7 Förslag till

Lag om ändring i rättegångsbalken

Prop. 1989/90: 14

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.
1 §¹

Förhandling vid domstol skall vara offentlig.

Kan det antagas att vid förhandling kommer att förebringas uppgift, för vilken hos domstolen gäller sekretess som avses i sekretesslagen (1980:100), må rätten, om det bedöms vara av synnerlig vikt att uppgiften ej röjes, förordna att förhandlingen i vad den angår uppgiften skall hållas inom stängda dörrar. Även i annat fall må förhandling hållas inom stängda dörrar, om sekretessen gäller enligt 7 kap. 22 §, 8 kap. 17 § eller 9 kap. 15 eller 16 § sekretesslagen eller, i vad avser domstolsförhandling under förundersökning i brottmål eller därmed likställt mål eller ärende, enligt 5 kap. 1 § eller 9 kap. 17 § samma lag.

Kan det antagas att vid förhandling kommer att förebringas uppgift, för vilken hos domstolen gäller sekretess som avses i sekretesslagen (1980:100), må rätten, om det bedöms vara av synnerlig vikt att uppgiften ej röjes, förordna att förhandlingen i vad den angår uppgiften skall hållas inom stängda dörrar. Även i annat fall må förhandling hållas inom stängda dörrar, om sekretessen gäller enligt 7 kap. 22 §, 8 kap. 17 § eller 9 kap. 15 eller 16 § sekretesslagen eller, i vad avser domstolsförhandling under förundersökning i brottmål eller därmed likställt mål eller ärende, enligt 5 kap. 1 § eller 9 kap. 17 § samma lag. *Förhandling skall alltid hållas inom stängda dörrar, om sekretessen gäller enligt 9 kap. 3 § andra stycket samma lag och det skulle strida mot avtal som avses där att uppgiften röjs vid förhandlingen.*

Förhör med den som är under femton år eller lider av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbning av själsverksamheten må hållas inom stängda dörrar.

Är eljest för särskilt fall föreskrivet, att förhandling må hållas inom stängda dörrar, vare det gällande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

¹ Senaste lydelse 1980:101.

Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Prop. 1989/90: 14
Bilaga 2

Remissinstanser

Kammarrätten i Jönköping,
Landsorganisationen i Sverige (LO),
Riksskatteverket (RSV),
Svea hovrätt,
Svenska arbetsgivareföreningen (SAF),
Sveriges akademikers centralorganisation,
Sveriges industriförbund och
Tjänstemännens centralorganisation.

Yttranden har därutöver inkommit från

Sveriges advokatsamfund och
Medborgarrättsrörelsen friheten i Sverige (MRR).

Indrivningsuppdrag till och från utlandet;

Ds Fi 1984: 14

Remissinstanser

Centrala studiestödsnämnden
Centralorganisationen SACO/SR
Datainspektionen
Föreningen Sveriges kronofogdar
Föreningen Sveriges skattechefer
Föreningen Sveriges uppbördschefer
Generaltullstyrelsen
Justitiekanslern
Kronofogdemyndigheten i Göteborgs distrikt
Kronofogdemyndigheten i Malmö distrikt
Kronofogdemyndigheten i Stockholms distrikt
Kronofogdemyndigheten i Västerås distrikt
Landsorganisationen i Sverige
Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län
Länsstyrelsen i Malmöhus län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsernas organisationsnämnd
Riksrevisionsverket
Riksskatteverket
Statskontoret
Stockholms läns allmänna försäkringskassa
Sveriges ambassad i Bonn
Sveriges ambassad i London
Sveriges ambassad i Paris

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1989-10-23

Närvarande: justitierådet Staffan Vängby, regeringsrådet Sigvard Berglöf, justitierådet Lars K Beckman.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 14 september 1989 har regeringen på hemställan av statsrådet Odd Engström beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

- 1 lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden,
- 2 lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift,
- 3 lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift,
- 4 lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag,
- 5 lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
- 6 lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
- 7 lag om ändring i rättegångsbalken.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av departementssekreteraren Rolf Tyllström.

Förslagen föranleder följande yttrande av lagrådet:

Förslaget till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Den grundläggande bestämmelsen i den föreslagna lagen om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, i det följande betecknad inkorporationslagen, innehåller att Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden skall gälla för Sveriges del. Den föreslagna lagen om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift, i det följande betecknad handräckningslagen, innehåller bl. a. föreskrift att svensk myndighet skall, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat, biträda utländsk myndighet med handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift. Denna föreskrift är avsedd att tillämpas även på Europaråds- och OECD-konventionen.

I svensk rätt finns inte några föreskrifter om hur bestämmelserna i en internationell överenskommelse skall införlivas med svensk rätt. Den praxis som har utbildats innebär följande.

Om bestämmelserna i en överenskommelse berör myndigheternas eller enskildas handlande görs överenskommelsens bestämmelser tillämpliga i Sverige genom att en lag eller annan författning utfärdas genom vilken bestämmelserna i överenskommelsen införlivas med den svenska rättsordningen till den del dessa bestämmelser saknar motsvarighet i eller strider mot de gällande svenska rättsreglerna. När en överenskommelse skall

införlivas med svensk rätt, kan två olika metoder komma i fråga. Överenskommelsens bestämmelser kan sålunda införlivas med svensk rätt antingen genom s. k. transformation eller genom s. k. inkorporation. Vid transformation omarbetas de delar av den internationella överenskommelsen som behöver införlivas med svensk rätt till svensk författningstext. Inkorporation innebär att det i en lag eller annan författning föreskrivs att konventionens bestämmelser direkt gäller i Sverige och skall tillämpas av de svenska myndigheterna.

När konventionsbestämmelser överförs till svensk text har i praxis använts både transformationsmetoden och inkorporationsmetoden. Den första metoden kan alltid användas, medan den senare metoden i princip bör reserveras för sådana överenskommelser vilkas bestämmelser utan vidare kan tillämpas av svenska domstolar och andra myndigheter. Transformationsmetoden har vanligen använts när det har gällt konventionsbestämmelser inom civilrätten, straffrätten eller processrätten. Inkorporationsmetoden används bl. a. i fråga om dubbelbeskattningsavtal. Numera – fr. o. m. dubbelbeskattningsavtalet med Korea år 1982 – sker det genom lag (se härom Hans-Heinrich Vogel i Förvaltningsrättslig tidskrift 1988 s. 169 ff).

Även om en överenskommelse har inkorporerats i svensk rätt har emellertid enstaka bestämmelser i den ibland ansetts därjämte böra transformeras till svensk lagtext (se SOU 1974:100 s. 58). När Sverige tillträdde 1980 års fördrag om internationell järnvägstrafik införlivades stora delar av fördraget med svensk rätt genom en inkorporationslag, lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik, medan andra delar transformerades till svensk rätt i bl. a. järnvägstrafiklagen (1985:192).

I de lagar vari dubbelbeskattningsavtalen inkorporeras med svensk rätt anges genomgående att de skall gälla för Sveriges del. Dessutom finns regelmässigt en bestämmelse om att avtalets beskattningsregler skall tillämpas endast i den mån de medför inskränkning av den skattskyldighet i Sverige som annars skulle föreligga och vidare ett fåtal förfaranderegler. I jämförelse härmed får det betecknas som ett stort framsteg att bestämmelser av vikt för bl. a. den enskildes rättstrygghet i Europaråds- och OECD-konventionen – som behandlar ämnesområden näraliggande och delvis sammanfallande med dubbelbeskattningsavtalen – transformeras till svensk lagtext genom handräckningslagen. Förfarandet medför bl. a. att regleringen blir mer lättillgänglig för både myndigheter och enskilda.

Samtidigt medför den valda lagstiftningstekniken vissa svårigheter. Dessa föranleds främst av att handräckningslagen skall tillämpas inte bara beträffande Europaråds- och OECD-konventionen utan också beträffande andra överenskommelser, bl. a. ett stort antal dubbelbeskattningsavtal. Dessa kan innehålla högst olikartade bestämmelser och även variationer av vissa gemensamma grundregler. Det konventionsmaterial som skall transformeras blir sålunda svåröverblickbart.

Det föreligger även en annan svårighet. Konventionerna innehåller regelmässigt fakultativa bestämmelser, som reglerar vad Sverige folkrättsligt är berättigat att göra men som inte förpliktar Sverige att införa samma bestämmelser i sin interna rätt. Uppenbarligen är detta fallet också i

förevarande sammanhang. Det finns bestämmelser som kan utnyttjas av Sverige för att vägra viss handräckning men som närmast har karaktären av säkerhetsventiler. De är inte avsedda att utnyttjas regelmässigt och saknar därför motsvarighet i den föreslagna handräckningslagen. Med anmärkning att likhetsprincipen i 1 kap. 9 § regeringsformen självfallet måste iakttas i tillämpningen finner lagrådet naturligt att i internationella sammanhang utrymme ges för sådana säkerhetsventiler.

Rättstekniskt är det avsett att angivna svårigheter skall lösas genom förbehållen i olika bestämmelser i handräckningslagen att handräckning skall lämnas eller begäras om eller i den mån riksdagen godkänt avtal härom med främmande stat. Saknas på viss punkt motsvarande avtalsbestämmelse kan lagen tydligen inte tillämpas i förhållande till berörda främmande stater. Finns en inkorporationslag som i samma fråga säger att ett visst avtal gäller för Sveriges del tillämpas i stället avtalets bestämmelser.

Föreskriften i handräckningslagen att handräckning skall lämnas eller begäras, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat, och föreskriften i inkorporationslagen att konventionen skall gälla leder visserligen till att den lättillgänglighet går förlorad som handräckningslagen var avsedd att skapa. Att bygga ut handräckningslagen med ytterligare bestämmelser hämtade från konventionen torde emellertid stupa på vad som förut anförts om att handräckningslagen skall tillämpas beträffande många olika konventioner. I stället kunde övervägas att i inkorporationslagen föreskriva att enbart vissa, i lagen angivna bestämmelser i konventionen skulle gälla som svensk lag. Det är nämligen uppenbart att åtskilliga bestämmelser i konventionen inte har den karaktären att de behöver införlivas med svensk rätt och beträffande andra behöver det åtminstone inte ske i lagform. En grupp av bestämmelser i konventionen tar sålunda sikte uteslutande på förhållandet mellan stater och behöver därför inte sättas i kraft som svensk lag medan åtskilliga andra bestämmelser är av rent administrativ karaktär och kan upptas i verkställighetsföreskrifter utfärdade av regeringen.

Att urskilja den grupp av återstående konventionsbestämmelser som borde uttryckligen förklaras gälla som svensk lag är emellertid förenat med betydande svårigheter. Risken är stor att vissa bestämmelser därmed skulle tillmätas en särskild betydelse medan andra som kunde framstå som lika viktiga utelämnades. Även om konventionens bestämmelser skall gälla generellt, tryggas rättssäkerheten av handräckningslagens bestämmelser om att svensk myndighet inte skall vidta åtgärder som avviker från svensk lagstiftning eller administrativ praxis och inte heller lämna upplysningar som inte är tillgängliga enligt lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige. Lagrådsremissen innehåller uttalanden om innebörden av konventionens bestämmelser, hämtade från en kommentar som upprättats av en expertgrupp inom Europarådet, vilka kan tjäna till ledning för rättstillämpningen. Konventionsbestämmelserna skall tillämpas i första hand av riksskatteverket vilket kan väntas leda till att en enhetlig praxis uppkommer.

På nu anförda skäl anser sig lagrådet kunna godta den valda lagstiftningstekniken.

Bestämmelserna i 2 § i det remitterade lagförslaget har emellertid motsvarigheter i förslaget till handräckningslag. Det synes inte föreligga något behov av att ta upp dem även i inkorporationslagen. Lagrådet hemställer därför att 2 § får utgå.

Förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift

I fråga om innebörden av det remitterade förslaget, som av lagrådet betecknas handräckningslagen, får hänvisas till vad lagrådet anfört vid behandlingen av inkorporationslagen.

Förslaget har inte remissbehandlats, vilket får ses som en brist.

Lagen innehåller bestämmelser dels om handräckning i Sverige år myndighet i främmande stat (1–3 och 10–17 §§) dels om handräckning i främmande stat (4–6 och 18–21 §§). Lagen skulle vinna åtskilligt i överskådlighet om bestämmelserna fördes samman under angivna rubriker. Övriga bestämmelser (7–9 §§) kan då fördelas på inledande bestämmelser resp. gemensamma bestämmelser, som placeras sist i lagen.

I förslaget används genomgående uttrycket ”skatt eller allmän avgift”. Det framstår som en betydande förenkling av lagtexten om termen ”skatt” kan användas. Lagrådet förordar därför att det i en inledande bestämmelse anges att vad i lagen sägs om skatt gäller även allmän avgift. Lagrådet förordar i anslutning härtill att lagens rubrik ändras till ”Lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden”.

Lagrrådet vill i sammanhanget erinra om att begreppet allmän avgift under en lång tid utnyttjats i förening med utländska skatter bl. a. i indrivningshänseende. Här kan hänvisas t. ex. till lagen (1935:315) angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift. Även om begreppet allmän avgift inte definierats synes det inte ha föranlett några tolkningsproblem. Det kan dock framhållas att termen inte finns i konventionen, även om där talas om vissa socialförsäkringsavgifter. En överenskommelse med främmande stat måste emellertid föreligga för att den föreslagna lagen skall kunna tillämpas och det torde enligt lagrådets mening kunna hämtas ledning i det avtalet vid ett ställningstagande till vad som skall avses med allmän avgift. Någon definition av begreppet behövs därför inte.

1 §

Enligt första stycket i det remitterade förslaget skall svensk myndighet, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat och det inte strider mot bestämmelserna i denna lag, biträda utländsk myndighet med handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift. Av remissprotokollet (se avsnitt 4.1 och 4.4) framgår att avsikten med begränsningen till avtal som godkänts av riksdagen främst är att från lagens tillämpningsområde utesluta avtalet den 14 maj 1935 med Tyska Riket angående

handräckning i beskattningsärenden (se Sveriges överenskommelser med främmande makter 1935:28 samt SFS 1935:567 och 568). I remissprotokollet upplyses också att det pågår förhandlingar mellan Sverige och Västtyskland om ett nytt avtal.

Lagrådet förordar att 1935 års avtal undantas från tillämpning genom en uttrycklig bestämmelse, som lämpligen placeras bland övergångsbestämmelserna, samt att förevarande bestämmelse ges följande lydelse:

”I den mån överenskommelse härom föreligger mellan Sverige och främmande stat skall utländsk myndighet lämnas biträde med handräckning i skatteärende.”

Enligt 1 § andra stycket 2 får handräckning avse bistånd med indrivning (se även 4 § första stycket andra meningen 2). I artikel 1 i konventionen anges uttryckligen att detta begrepp inbegriper säkringsåtgärder. Detta bör enligt lagrådets mening anges även i den svenska lagtexten. Godtas lagrådets förslag behövs inte den särskilda bestämmelsen om tvångsmedel och säkringsåtgärder i 2 § andra stycket av det remitterade förslaget.

3 §

Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser till skydd för den enskilde när svensk myndighet biträder utländsk myndighet i ett handräckningsärende. Paragrafen har i stort utformats i överensstämmelse med konventionens artikel 21 punkt 2 a)–c).

Remissprotokollet innehåller ett förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift. I det lagförslaget görs en hänvisning till punkterna 1, 2 och 5 i 3 § i denna lag. Dessa tre punkter avser vissa åtgärder som svensk myndighet inte skall vidta. Övriga punkter berör informationslämnande. För att förenkla hänvisningen i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift kan lämpligen 3 § indelas i två stycken, varvid innehållet i punkterna 1, 2 och 5 bör tas in i första stycket och innehållet i punkterna 3 och 4 i andra stycket.

Uttrycket ”ordre public” som upptagits inom parentes i paragrafen, har i svensk lag i regel en annan innebörd än som anges i konventionen. Uttrycket torde därför böra utgå ur lagtexten.

4 §

Paragrafen innehåller den grundläggande bestämmelsen om handräckning i främmande stat. Med hänvisning till vad som anförts vid 1 § förordar lagrådet att första meningen av första stycket i förevarande paragraf ges följande lydelse:

”I den mån överenskommelse härom föreligger mellan Sverige och främmande stat får svensk behörig myndighet begära biträde i den främmande staten med handräckning i skatteärende.”

Godtas lagrådet förslag kan andra stycket i det remitterade förslaget utgå. Om även vad lagrådet förordar vid 7 och 8 § § godtas, kan ”svensk behörig myndighet” ändras till ”riksskatteverket”.

Enligt det remitterade förslaget får framställning enligt 4 § andra stycket endast göras under förutsättning bl. a. att den begärda handräckningen inte strider mot bestämmelserna i denna lag och framställningen kan ske enligt bestämmelserna i det avtal med främmande stat som tillämpas i det aktuella fallet (punkt 1).

Punkt 1 i 5 § framstår som onödig och bör enligt lagrådets mening utgå.

7 och 8 §§

I 7 § lämnas en definition av begreppet "behörig myndighet" medan 8 § innehåller visst bemyndigande för riksskatteverket m. m.

Enligt lagrådets mening bör uttrycket "svensk behörig myndighet" och liknande där det förekommer i lagtexten ändras till "riksskatteverket". Allt som i övrigt behövs av förevarande paragrafer är bestämmelser om att riksskatteverket i vissa fall skall överlämna ett ärende till regeringen och att riksskatteverkets beslut enligt lagen inte får överklagas (jfr 8 § tredje och fjärde styckena samt 2 § i det remitterade förslaget till inkorporationslag).

11 §

I första stycket andra meningen i paragrafen anges att framställning från främmande stat om att företrädare för utländsk myndighet skall få närvara vid skatteutredning i Sverige skall prövas av "behörig myndighet". Av skäl som anförts förut bör uttrycket utbytas mot "riksskatteverket".

Uppenbart är att sådan företrädare inte kan tillåtas ägna sig åt myndighetsutövning i den svenska skatteutredningen. Så är ej heller avsett enligt konventionen. Saken synes tämligen självklar och det kan inte anses befoget att ägna den så omfattande uppmärksamhet som sker i andra stycket. Det är tillräckligt att behålla första ledet i det remitterade förslaget och låta stycket få följande lydelse:

"Företrädare som avses i första stycket får inte fatta beslut i frågor som rör utredningen i Sverige."

12 §

Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser rörande skyldighet vid en utredning här i landet i ett ärende angående utländsk skatt m. m. att i vissa fall underrätta den eller de som berörs av uppgifter som sänds över till utländsk myndighet. Paragrafen kan ses i förening med konventionens artikel 3 punkt 3 enligt vilken bestämmelse en stat som sänder över information till annan stat får underrätta den berörde innan upplysningen om honom sänds över enligt artikel 5 eller 7. En förutsättning härför är emellertid enligt artikel 3 punkt 3 att underrättelse får ske enligt intern

lagstiftning och att en förklaring om detta tillställts endera depositarien. Det framgår av remissprotokollet att Sverige avser att avge en sådan förklaring.

Bestämmelserna i 12 § syftar till att ge den som berörs av uppgifterna möjlighet att bemöta dessa eller att hos svensk myndighet begära att uppgifterna i förekommande fall korrigeras. Han skall därför enligt paragrafen underrättas om inte de i andra stycket av paragrafen intagna undantagen är tillämpliga. Enligt detta andra stycke får underrättelse underlåtas i fall som anges i tre olika punkter. Punkterna 1 och 2 har samma innebörd som bestämmelserna i 17 § första stycket punkterna 1 och 3 förvaltningslagen (1986:223). Enligt punkt 3 får underrättelse underlåtas om en sådan underrättelse skulle strida mot bestämmelserna i det avtal med främmande stat som tillämpas i det aktuella fallet. Det framhålls i remissprotokollet att informationsutbytet mellan olika stater är reglerat i olika former av överenskommelser och att detta ställer olika krav på parterna, t. ex. vad avser frågan om underrättelse till den som berörs av översända uppgifter. Punkten 3 framstår emellertid enligt lagrådets mening som ytterligt tveksam, i synnerhet som det i dag inte synes föreligga någon överenskommelse som innefattar begränsning av underrättelse utöver vad som följer av punkterna 1 och 2. Med hänsyn härtill och till skydd för den enskilde bör den föreslagna paragrafens andra stycke punkt 3 utgå.

14 §

Enligt förevarande paragraf får införsel enligt 15 kap. utskönningsbalken ske vid indrivning enligt handräckningslagen, om införsel får äga rum för svensk skatt eller allmän avgift av motsvarande slag. Redan i 2 § klargörs emellertid att handräckning – innefattande även indrivning – skall genomföras i enlighet med vad som gäller för handräckning i motsvarande ärende angående närmast jämförlig svensk skatt eller avgift. Den föreslagna bestämmelsen i 14 § synes, som antytts i remissprotokollet, inte innehålla något utöver vad som redan framgår av 2 §. Lagrådet hemställer därför att 14 § får utgå.

17 §

Enligt förevarande paragraf skall, om inte annat följer av svensk behörig myndighets förordnande enligt 10 §, handling i ärende rörande skatt eller allmän avgift i främmande stat delges i enlighet med bestämmelserna i delgivningslagen (1970:428). Att som därutöver sker i förslaget hänvisa i lag till en av regeringen utfärdad författning torde ej kunna komma i fråga. Enligt motiveringen är syftet med bestämmelsen endast att klargöra att den i delgivningslagen angivna turordningen kan frångås t. ex. om den ansökande staten begärt att delgivning skall ske på visst bestämt sätt, exempelvis genom stämningssman eller kungörelse. För att kungörelsedelgivning skall få ske gäller emellertid enligt delgivningslagen sådana förutsättningar att kungörelsedelgivning i praktiken inte torde kunna komma i fråga så länge annan delgivningsform står till buds. Vad som återstår att

klarlägga är att särskild postdelgivning och stämningmannadelgivning får äga rum så snart riksskatteverket förordnat därom. Då avfattningen av 17 § i förslaget synes sträcka sig vida längre än vad som motsvarar det angivna syftet och kunna leda till missförstånd, hemställs att paragrafen får följande lydelse:

”Handling i ärenden rörande utländsk skatt delges enligt delgivningslagen (1970:428). Särskild postdelgivning eller stämningmannadelgivning får, även om det ej följer av bestämmelserna i 3 § nämnda lag, äga rum om riksskatteverket förordnar om det.”

18 §

Enligt den föreslagna paragrafen kan svensk myndighet under vissa förutsättningar begära handräckning i annan stat. Av paragrafens andra stycke följer att svensk myndighet vidare hos behörig svensk myndighet, dvs. riksskatteverket, kan begära att företrädare för myndigheten får närvara vid utredning i annan stat. Det framgår inte klart av den föreslagna lydelsen huruvida härvid avses företrädare för den svenska myndighet som hos riksskatteverket begär handräckning i en annan stat eller företrädare för riksskatteverket. Av remissprotokollet får anses framgå att syftet är att företrädare för den myndighet som hos riksskatteverket begär handräckningen skall få närvara vid utredningen. Enligt lagrådets mening kan det i många fall framstå som naturligare att en företrädare för riksskatteverket får närvara. Andra stycket i den föreslagna paragrafen bör därför ges sådan lydelse att därav framgår att företrädare för antingen riksskatteverket eller den myndighet som begär handräckningen får närvara.

19 §

Enligt förslaget kan indrivning ske inte bara hos den skatt- eller avgiftsskyldige utan även hos arbetsgivare eller annan som är betalningsskyldig enligt svensk lagstiftning. Ordet ”annan” synes att döma av motiveringen syfta på bl. a. någon som ålagts betalningsskyldighet enligt 15 kap. aktiebolagslagen. Detta kapitel avser emellertid skadestånd, och sådant kan inte hänföras till skatt eller någon annan förpliktelse på vilken konventionen eller handräckningslagen kan tillämpas. Däremot skulle bestämmelsen kunna bli tillämplig på styrelseledamöters m. fl. ansvar för avfört aktiebolags skatteskuld (övergångsbestämmelserna till lagen 1977:303 om ändring i lagen 1944:705 om aktiebolag). Sådant ansvar synes dock knappast längre kunna bli aktuellt. Något hinder att behålla ordet ”annan” i lagtexten föreligger dock inte.

Övergångsbestämmelserna

Lagrådet hänvisar till vad som vid 1 § anförts om behovet av en särskild övergångsbestämmelse beträffande 1935 års tyska avtal.

Det kan nämnas att förordningen (1973:630) om handläggningen av vissa handräckningsärenden – som föreslås upphävd enligt punkt 3 i

övergångsbestämmelserna – innebär ett bemyndigande för riksskatteverket att pröva ärenden om handräckning enligt bl. a. 1935 års avtal.

Prop. 1989/90: 14

Den omdisponering av lagförslaget som förordas och de förslag och synpunkter som lagrådet i övrigt anför har föranlett lagrådet att upprätta ett eget lagförslag (se Bilaga). De skiljaktigheter i förhållande till det remitterade förslaget som inte särskilt har kommenterats är av redaktionell natur.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1969: 200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift

Lagrådet hänvisar till vad som anförts vid 3 § förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift (handräckningslagen). De ändringar som lagrådet där och i övrigt föreslagit i handräckningslagen föranleder följdändringar i fråga om hänvisningar i förevarande förslag. Härvid bör beaktas att vad som i handräckningslagen sägs om riksskatteverket skall avse generaltullstyrelsen.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1973: 431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag

De ändringar som lagrådet föreslagit i handräckningslagen föranleder följdändringar i fråga om hänvisningarna i förevarande förslag. Härvid bör beaktas att vad som i handräckningslagen sägs om riksskatteverket skall avse generaltullstyrelsen.

Övriga förslag

Förslagen lämnas utan erinran.

Förslag till

Lag om ömsesidig handräckning i skatteärende

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Vad i denna lag sägs om skatt gäller även allmän avgift samt ränta på skatt eller allmän avgift och administrativa pålagor och kostnader i samband med indrivning.

2 § I fråga om utländsk tull, andra skatter, avgifter och pålagor som av svensk tullmyndighet uppbärs vid eller i samband med export eller import av varor gäller denna lag endast i den mån det särskilt anges i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga eller i 2 § lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag.

3 § Med handräckning avses i denna lag

1. utbyte av upplysningar, häri inbegripet samtidiga skatteutredningar och deltagande i skatteutredning,
2. bistånd vid indrivning, häri inbegripet säkringsåtgärder, samt
3. delgivning av handlingar.

Handräckning i Sverige åt myndighet i främmande stat

Allmänna bestämmelser

4 § I den mån överenskommelse härom föreligger mellan Sverige och främmande stat skall utländsk myndighet lämnas biträde med handräckning i skatteärende.

Riksskatteverket förordnar om handräckning i varje särskilt fall. Om handräckningen inte sker genom riksskatteverkets försorg, uppdrar verket åt vederbörande svenska myndighet att ombesörja handräckningen.

5 § Handräckning skall, om inte annat följer av 10 eller 12 §, genomföras i enlighet med vad som gäller för den svenska skatt som är närmast jämförlig med den utländska skatt som handräckningen avser.

6 § Handräckning får inte innefatta att svensk myndighet skall

1. vidta åtgärd som avviker från lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige,
2. vidta åtgärd som strider mot allmänna hänsyn eller för Sverige väsentliga intressen,
3. lämna handräckning, om och i den mån beskattningen i den stat som begär handräckningen strider mot allmänt gällande beskattningsprinciper eller mot bestämmelserna i en överenskommelse för undvikande av dubbelbeskattning eller i annan överenskommelse med den främmande staten.

Handräckning får inte heller innefatta att svensk myndighet skall

1. lämna upplysning som inte är tillgänglig enligt lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige,

2. lämna upplysning som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt, om detta skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkare i dennes näringsverksamhet,

3. lämna upplysning, om det skulle strida mot allmänna hänsyn eller för Sverige väsentliga intressen.

7 § Föranleder handräckning talan inför svensk domstol eller myndighet, äger riksskatteverket motta stämning samt själv eller genom ombud föra talan.

Utredning i Sverige

8 § Riksskatteverket kan, efter framställning från den behöriga myndigheten i den främmande staten, medge företrädare för utländsk myndighet att närvara vid skatteutredning i Sverige.

Företrädare som avses i första stycket får inte fatta beslut i frågor som rör utredningen i Sverige.

9 § I fall då svensk myndighet, efter begäran från utländsk myndighet eller i anledning av vad som framkommit vid revision eller annan granskning, till utländsk myndighet översänder uppgift rörande skatt skall uppgiften även tillställas den som berörs därav för kännedom. I sådan under rättelse skall anges till vilken utländsk myndighet uppgiften översänts.

Underrättelse enligt första stycket får underlåtas, om underrättelsen är uppenbart obehövlig eller om det kan befaras att underrättelsen skulle försvåra genomförandet av utländsk myndighets utredning eller beslut i skatteärende.

Indrivning i Sverige

10 § I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat gäller i fråga om preskription lagstiftningen i den stat som begärt handräckningen.

11 § Vid indrivning i Sverige av utländsk skatt får åtgärd för att försätta en betalningsskyldig i konkurs eller att väcka talan vid annan domstol än förvaltningsdomstol vidtas endast efter särskilt bemyndigande av riksskatteverket.

Ett sådant bemyndigande fordras också för att anta ackordsförslag beträffande utländsk skatt.

12 § Med fordran på skatt i främmande stat följer ej förmånsrätt enligt lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Delgivning av handlingar i Sverige

13 § Handling i ärende rörande utländsk skatt delges enligt delgivningslagen (1970:428). Särskild postdelgivning eller stämningsmannadelgivning får, även om det ej följer av bestämmelserna i 3 § nämnda lag, äga rum om riksskatteverket förordnar om det.

Allmänna bestämmelser

14 § I den mån överenskommelse härom föreligger mellan Sverige och främmande stat får riksskatteverket begära biträde i den främmande staten med handräckning i skatteärende.

15 § Framställning enligt 14 § får göras endast under förutsättning att

1. motsvarande handräckningsåtgärd kan vidtas i Sverige i ett likartat ärende.

2. framställningen kan göras utan att detta skulle medföra att upplysningar lämnas som skulle röja handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt, om detta skulle kunna leda till allvarligt förfång för näringsidkare i dennes näringsverksamhet,

3. framställningen kan göras utan att detta skulle medföra att upplysningar lämnas, vilkas överlämnande skulle strida mot allmänna hänsyn eller för Sverige väsentliga intressen.

16 § Uppgift som erhållits med stöd av överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får ej användas för att ändra eller söka ändring av svensk skatt, om detta skulle strida mot avtalet i fråga.

Utbyte av upplysningar

17 § Svensk myndighet får hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning i främmande stat för att få del av deklARATIONER och andra uppgifter som erfordras i ett svenskt skatteärende.

I skatteärende som är av väsentligt intresse för beskattningen i Sverige får svensk myndighet hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning i främmande stat som innebär att företrädare för verket eller myndigheten får närvara vid skatteutredning i den främmande staten.

Indrivning i främmande stat

18 § Kronofogdemyndighet får hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning i främmande stat för indrivning av svensk skatt. Hemställan får avse indrivning inte bara hos den skattskyldige utan även hos arbetsgivare eller annan som är betalningsskyldig enligt svensk lagstiftning

Hemställan enligt första stycket får göras endast om beslutet i skatteärendet är verkställbart i Sverige och fordringen inte kan drivas in i Sverige utan väsentlig svårighet.

19 § Svensk skatt som har tagits ut genom handräckning i främmande stat anses i förhållande till den betalningsskyldige ha kommit riksskatteverket till handa vid tidpunkten för uttagandet.

Delgivning av handlingar i främmande stat

20 § Svensk myndighet, som önskar delgivning i främmande stat av handling rörande svensk skatt, skall hos riksskatteverket hemställa om att verket begär handräckning för sådan delgivning.

I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får svensk myndighet, utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket, ombesörja delgivning med person i den främ-

mande staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 3 § första stycket delgivningslagen (1970:428).

Prop. 1989/90: 14

Gemensamma bestämmelser

21 § Är ett ärende enligt denna lag av särskild betydelse eller annars av sådan beskaffenhet att det bör avgöras av regeringen, skall riksskatteverket med eget yttrande överlämna ärendet dit.

22 § Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.
2. Genom lagen upphävs lagen (1978:352) om utredning i utländskt skatteärende.
3. Genom lagen upphävs vidare
 - kungörelsen (1941:999) angående särskilt förfarande för erhållande av handräckning i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden,
 - kungörelsen (1941:1000) angående handräckning på begäran av myndighet i Amerikas Förenta Stater i vissa beskattningsärenden,
 - kungörelsen (1958:381) angående förfarandet för erhållande av handräckning för indrivning i Belgien av svensk skatt,
 - kungörelsen (1958:382) angående handräckning åt belgisk myndighet i beskattningsärende,
 - förordningen (1973:630) om handläggningen av vissa handräckningsärenden, samt
 - förordningen (1978:724) om tillämpning av avtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden.
4. Vad i lagen sägs om överenskommelse med främmande stat gäller inte avtalet den 14 maj 1935 med Tyska Riket angående handräckning i beskattningsärenden.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 oktober 1989

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden S. Andersson, Göransson, Gradin, Hellström, Johansson, Hulterström, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Nordberg, Engström, Freivalds, Wallström, Lööw, Persson

Föredragande: statsrådet Engström

Proposition om godkännande av Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, m. m.

1 Anmälan av lagrådsyttrande

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande (beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 14 september 1989) över förslag till

1. lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden,
2. lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift,
3. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift,
4. lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag,
5. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
6. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
7. lag om ändring i rättegångsbalken.

2 Förslaget till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Lagrådet har i sitt yttrande ansett sig kunna godta den valda lagstiftningstekniken, att genom den nu aktuella lagen inkorporera Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden med svensk rätt. I syfte att på ett klart och entydigt sätt identifiera den nu aktuella handräckningskonventionen finner jag att det i lagförslaget bör anges att konventionen öppnades för undertecknande den 25 januari 1988.

Lagrådet har vidare, med hänvisning till att frågan även reglerats i förslaget till lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden, hemställt att

3 Förslaget till lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Det till lagrådet remitterade förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift var uppbyggt i enlighet med vad som varit gängse för motsvarande förordningar (se t. ex. förordningen om tillämpning av avtalet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden). Lagrådet har i denna del framfört en rad förslag bl. a. vad avser de enskilda bestämmelsernas utformning. Lagrådet har vidare förordat att lagförslaget omdisponeras och att det ges en annan rubrik (lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden). Genom de av lagrådet föreslagna ändringarna i lagförslaget har lagen kommit att bli mer överskådlig och lättillgänglig. Med hänsyn härtill finner jag att det av lagrådet upprättade lagförslaget bör läggas till grund för lagstiftning. En mindre ändring av redaktionell karaktär har dock gjorts i 7 § i det av lagrådet lämnade lagförslaget.

I ikraftträdandebestämmelserna till förslaget till lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden föreskrivs att förordningen om handläggningen av vissa handräckningsärenden skall upphöra att gälla. Vidare föreskrivs att lagen inte skall vara tillämplig i fråga om 1935 års avtal med Tyska Riket. Med hänsyn till att någon förändring inte varit avsedd vad avser riksskatteverkets befogenhet att handlägga enskilda ärenden rörande handräckning bör ett tillägg göras i punkt 4 i ikraftträdandebestämmelserna av innebörd att 4, 14, 21 och 22 §§ i lagförslaget också skall tillämpas vad gäller 1935 års avtal med Tyska Riket. Innebörden av detta tillägg är endast att riksskatteverket, i likhet med vad som tidigare varit fallet, skall handlägga de enskilda ärendena rörande handräckning enligt 1935 års avtal. Som tidigare nämnts pågår förhandlingar med Västtyskland om ett nytt handräckningsavtal. Avsikten är härvid att så snart som möjligt ersätta det nu gällande avtalet med ett nytt, vilket fullt ut kommer att omfattas av den föreslagna lagens bestämmelser.

4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift respektive förslaget till lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag

Genom de ändringar som ovan föreslagits i lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden måste vissa följdändringar vidtas i de nu behandlade lagarna. Den ena följdändringen som härvid har vidtagits avser hänvisning-

arna i de ovan angivna lagarna till vissa lagrum i lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Den andra följdändringen utgörs av ett tillägg av förtydligande natur, i vilket klargörs att då det i dessa lagar hänvisas till ett lagrum i lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, i vilken det talas om riksskatteverket, avses i detta sammanhang generaltullstyrelsen. Slutligen har det i ikraftträdandebestämmelserna till 2 § förslaget till lag om ändring i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift föreskrivits att bestämmelsen i 4 § andra stycket lagen om ömsesidig handräckning inte skall vara tillämplig i fråga om det mellan Sverige och Västtyskland den 18 december 1972 ingångna avtalet om ömsesidigt bistånd i tullfrågor. Bakgrunden till denna undantagsbestämmelse är att det i nämnda tullsamarbetsöverenskommelse (se SFS 1976: 929) jämförd med artikel X i 1935 års handräkningsavtal mellan Sverige och Tyska riket ankommer på regeringen att handha dessa frågor. I samband med att 1935 års avtal upphör att gälla eller om en överenskommelse i frågan dessförinnan träffats med Västtyskland kommer dock generaltullstyrelsen att bli behörig att förordna om handräckning i Sverige vad avser indrivning här i riket av västtysk tull.

5 Övrigt

Förutom de ovan redovisade ändringarna i de till lagrådet remitterade lagförslagen har endast vissa mindre ändringar av redaktionell karaktär vidtagits i förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. godkänna Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden.

Jag hemställer vidare att regeringen föreslår riksdagen att anta de av lagrådet granskade förslagen till

2. lag om Europaråds- och OECD-konvention om ömsesidig handräckning i skatteärenden,

3. lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden,

4. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift,

5. lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag,

6. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),

7. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),

8. lag om ändring i rättegångsbalken.

7 Beslut

Prop. 1989/90: 14

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

	sid.
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
1 Förslag till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden	3
Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden	4
2 Förslag till lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden	46
3 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift	50
4 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tullag	51
5 Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	52
6 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	53
7 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken	55
Utdrag ur regeringsprotokoll vid regeringssammanträde den 14 september 1989	56
1 Inledning	56
2 Förslaget till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden	59
3 Konventionens innehåll	60
3.1 Kapitel I, Konventionens tillämpningsområde	60
3.1.1 Artikel 1, Konventionens syfte och personer som omfattas av konventionen	61
3.1.2 Artikel 2, Skatter som omfattas av konventionen	61
3.2 Kapitel II, Allmänna definitioner	63
3.2.1 Artikel 3, Definitioner	63
3.3 Kapitel III, Handräckningens former	64
3.3.1 Avdelning I, Utbyte av upplysningar	64
3.3.1.1 Artikel 4, Allmänna bestämmelser	65
3.3.1.2 Kapitel III, Utbyte av upplysningar efter särskild framställning	68
3.3.1.3 Artikel 6, Automatiskt utbyte av upplysningar ..	68
3.3.1.4 Artikel 7, Spontant utbyte av upplysningar	69
3.3.1.5 Artikel 8, Samtidiga skatteutredningar	69
3.3.1.6 Artikel 9, Utomlands utförda skatteutredningar ..	70
3.3.1.7 Artikel 10, Motstridiga upplysningar	72
3.3.2 Avdelning II, Handräckning vid indrivning	72
3.3.2.1 Artikel 11, Indrivning av skattefordringar	72
3.3.2.2 Artikel 12, Säkringsåtgärder	74
3.3.2.3 Artikel 13, Handlingar som skall fogas till framställningen	75
3.3.2.4 Artikel 14, Tidsfrister	76
3.3.2.5 Artikel 15, Förmånsrätt	78
3.3.2.6 Artikel 16, Anstånd med betalning	78
3.3.3 Avdelning III, Delgivning av handlingar	79
3.3.3.1 Artikel 17, Delgivning av handlingar	79
3.4 Kapitel IV, Bestämmelser avseende alla former av handräckning	80
3.4.1 Artikel 18, Uppgifter som skall ges av den ansökande staten	81
3.4.2 Artikel 19, Möjligheter att avslå framställning	82
3.4.3 Artikel 20, Svar på framställning om handräckning	83

3.4.4	Artikel 21, Skydd för personer och begränsning av möjligheten att bevilja handräckning	84
3.4.5	Artikel 22, Sekretess	87
3.4.6	Artikel 23, Rättsliga åtgärder	93
3.5	Kapitel V, Särskilda bestämmelser	96
3.5.1	Artikel 24, Konventionens genomförande	96
3.5.2	Artikel 25, Språk	98
3.5.3	Artikel 26, Kostnader	99
3.6	Kapitel VI, Slutbestämmelser	99
3.6.1	Artikel 27, Andra internationella överenskommelser eller arrangemang	99
3.6.2	Artikel 28, Konventionens undertecknande och ikraftträdande	100
3.6.3	Artikel 29, Konventionens territoriella tillämpning	100
3.6.4	Artikel 30, Reservationer	100
3.6.5	Artikel 31, Uppsägning	102
3.6.6	Artikel 32, Depositarierna och deras uppgifter	102
4	Förslaget till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift m. m.	102
4.1	Allmänna bestämmelser	103
4.2	Handräckning i Sverige åt myndighet i främmande stat	106
4.2.1	Allmänna bestämmelser	106
4.2.2	Utredning i Sverige i ärende angående utländsk skatt eller allmän avgift	107
4.2.3	Indrivning i Sverige av utländsk skatt eller allmän avgift	108
4.2.4	Delgivning av handlingar i ärende angående utländsk skatt eller allmän avgift	109
4.3	Handräckning i annan stat i svenskt ärende rörande skatt eller allmän avgift	109
4.3.1	Utbyte av upplysningar	110
4.3.2	Indrivning i utlandet av svensk skatt eller allmän avgift	110
4.3.2.1	Nu gällande ordning för indrivning i utlandet	110
4.3.2.2	Allmänt om skatteindrivningsutredningens förslag	111
4.3.2.3	Ärendevägen vid handräckning	112
4.3.2.4	Specialistfunktion för utlandsindrivning	113
4.3.2.5	Användningen av konsulatanmaning, m. m.	113
4.3.2.6	Lagförslag rörande indrivning i utlandet m. m.	114
4.3.3	Delgivning av handling i främmande stat	115
4.4	Övergångsbestämmelser	115
5	Förslag till lag om ändring i lagen om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift samt lagen om utredning angående brott mot utländsk tulllag	116
6	Förslag till ändring i sekretesslagen respektive i rättegångsbalken	116
7	Upprättade lagförslag	117
8	Hemställan	117
9	Beslut	118
Bilaga 1	De remitterade förslagen	119
1	Förslag till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden	119
2	Förslag till lag om ömsesidig handräckning i ärende rörande skatt eller allmän avgift	120

3	Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift	125
4	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag	126
5	Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	127
6	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	128
7	Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken	130
Bilaga 2 Remissinstanserna		131
Utdrag ur lagrådets protokoll den 23 oktober 1989		133
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 oktober 1989 .		146
1	Anmälan av lagrådsyttrande	146
2	Förslaget till lag om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden	146
3	Förslaget till lag om ömsesidig handräckning i skatteärenden	147
4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1969: 200) om uttagande av utländsk skatt, tull och annan allmän avgift respektive förslaget till lag om ändring i lagen (1973: 431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag	147
5	Övrigt.....	148
6	Hemställan	148
7	Beslut	149